

D E
SACRIFICIO
MISSÆ

TRACTATUS ASCETICUS
Continens praxim attentè, devotè &
reverenter celebrandi.

AUCTORE

JOANNE BONA,

*S. R. E. Tituli S. Bernardi ad Ther-
mas Presbytero Cardinali; Ordinis
Cisterciensis, &c.*

SEXTA EDITIO;

BRUXELLIS,
Apud LAMBERTUM MARCHANT,
Typographum sub Signo Boni Pasto-
ris, in Foro Herbario. 1704.

Cum Privilegio & Approbatione.

THE
HISTORY OF
THE
CITY OF
NEW YORK
FROM
1609 TO
1898
BY
JOHN B. HOGAN
AND
JAMES M. SMITH
NEW YORK
1898

A D

SACERDOTES

De usu & scopo hujus
Libelli Præmonitio.

*P*aucis Te in hoc vestibulo si-
stem, quisquis es Christi Sa-
cerdos, qui hanc meam lucu-
brationem evolvere dignaberis, ut in
ea edenda propositum meum, ejusque
scopum & usum noscas. Cum primum
Sacerdotio initiatus fui, illud protinùs
animo versare cœpi, quàm ardua res
esset suscepto ministerio rite fungi, &
ipsum Dei Filium pro meis & aliorum
peccatis in cruento Sacrificio quotidie
immolare. Actus igitur conscientie sti-

A 2

mulis

P R Æ M O N I T I O .

mulis Sanctorum Patrum & Recentiorum ferè omnium, qui de Missa sanctè celebranda aliquid ediderunt, scriptis percurrans, plura ex illis documentis excerpsti, quibus in unum, & paucisque de meo additis, hoc Opusculum composui, quod amicis impellentibus multos post annos publici juris facio. Et primò quidem de ipso Sacrificio, ejusque valore & fructibus quadam generaliter prætito. Secundò de his ago, quæ ad ritè & piè celebrandum Sacerdoti necessaria sunt. Tertio de antecedentibus Missæ celebrationem, & de proxima ad eam præparatione. Quarto de ipsa celebratione. Demum de his, quæ Sacro absoluto faciendæ sunt.

Inserui aliquot orationes & exercitia pro me, meique similibus adhuc in limine perfectionis hærentibus, quibus

ß

P R Æ M O N I T I O .

si quis assueverit , à distractionibus præservari , Deique amore succendi facile poterit. Alios autem , qui in altiori gradu sunt constituti , sublimiores exercitationes Spiritus Sancti unctio docebit.

Porro hæc exercitia non eo consilio descripta sunt , ut singulis diebus à Sacerdote rem divinam acturo peragantur : sed legendus aliquoties libellus est , donec documenta in ea tradita bene animo percipiantur , & voluntas piis affectibus imbuatur : tum ea quisque seliget , quibus se magis affici senserit ; & quoties celebrare voluerit , aliqua ex illis pro suo arbitrio , & devotione assumet.

Terret quosdam prolixitas , sed inexpertos , qui tandem usu & exercitatione edocti , qua prius ardua &

PRÆMONITIO.

*operosa putabant, expeditissima esse
minimique negotii experiuntur. Ve-
locius enim mens operatur quàm lin-
gua; & quæ non nisi longo sermone ex-
plicari possunt, unico mentis actu con-
cipiuntur. Plura docebit usus, Deo
juvante, cujus gratia ut mihi & om-
nibus, qui hoc meo labore uti voluerint,
uberrimè aspiret, enixè deprecor; sed
mihi præcipuè, ne fortè cum aliis præ-
dicaverim, ipse reprobus efficiar.*

g g: g g: g g: g
* * * * *
* * * * *
g g: g g: g g: g

DE
SACRIFICIO
MISSÆ
TRACTATUS ASCETICUS.

CAPUT I.

Quædam præmittuntur de ipso
Missæ Sacrificio.

§. I.

Quale Sacrificium sit Missa.

UAM VPS in Lege veteri
plura fuerint Sacrificia, in
nova tamen unicum est, quod
omnium legalium hostiarum
differentiam tantò perfectiùs complecti-
tur, quantò excellentior, Deoque ac-

DE MISSA

ceptabilior est victima, quæ in eo immolatur. Est igitur Missa Sacrificium Latreuticum, sive honorarium, oblatum Deo ad summum & supremum cultum, atque honorem ipsi exhibendum, tanquam primo principio & ultimo fini nostro, in protestationem infinitæ ejus excellentiæ, dominiæ, & majestatis; nostræque ab eo dependentiæ, servitutis, & subjectionis. Est Eucharisticum in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis naturæ, gratiæ, & gloriæ collatis & conferendis ab ipso Deo, ut summo benefactore. Est Propitiatorium & Satisfactorium pro peccatis & pœnis debitis; applicat enim omnibus, pro quibus offertur, vim, & virtutem Sacrificij Crucis; imo est idem Sacrificium quoad substantiam, eadem Hostia, eadem principalis offerens, licet diverso modo offeratur. Ideo verò Propitiatorium dicitur, quia hac oblatione placatus Dominus, gratiam & donum pœnitentiæ peccatoribus non ponentibus obicem concedit; Pœnas item pecca-

TRACT. ASCETICUS. 9

tis debitas relaxat, quia per ipsum applicatur Sacrificium Christi, qui pro peccatis totius mundi in Cruce satisfecit. Eisdem poenas remittit Defunctis existentibus in Purgatorio, quia ad eum quoque finem à Christo institutum est; ut constat ex potestate quæ confertur Sacerdotibus in Ordinatione, offerendi pro Vivis & Defunctis: nec potest hoc effectu carere, quia ex parte ipsorum nullus obex esse potest. Porro in illis, pro quibus tantum offertur; sive vivis, sive defunctis, tanta erit poenæ remissio, quantam Christus ex sua misericordia taxavit. Licet enim res, quæ offertur sit infiniti valoris, nostra tamen obligatio nonnisi finitum habet effectum, ut communiter docent Theologi. In iis verò qui simul etiam offerunt, augetur pro cujusque affectu & devotione. Denique quia Christus non solum nobis remissionem peccatorum, sed alia quaecumque beneficia promeruit. Idcirco hoc Sacrificium est etiam omnium bonorum impetratorium, spi-

ritualium quidem primò, & per se, temporalium verò secundariò, & quatenùs ad spiritualia conducunt. Sed quia ex se vim habet dumtaxat impetrandi in genere, ut aliquid determinatum impetretur, debet ad aliud offerentis intentio specialiter applicari. Ad impetrandum autem pro Ecclesia, semper intervenit ejusdem Ecclesiæ intentio, præsertim quoad ea quæ in Orationibus Missæ à Deo petuntur: nam ipsa quoque Ecclesia est offerens in persona sui Ministri.

S. I I.

De his qui offerunt hoc Sacrificium.

Primum & præcipuum inter offerentes locum obtinet Christus, qui solus potuit acceptabile Sacrificium offerre Patri, quod quia quotidie offert per Sacerdotes Ministros suos, ideo dicitur Sacerdotium habere sempiternum, sicut scriptum est: *Tu es Sacerdos*

TRACT. ASCĒTICUS. 11

dos in eternum secundum ordinem Melchisedech. Non solum autem ex eo est offerens, quod illus instituerit, quodque ei vim totam ex meritis suis contulerit; sed ex eo precipue quod Sacerdos in persona ejus, & tanquam Minister ac Legatus ipsam representans sacrificat, ut constat ex verbis Consecrationis: non enim dicit: Hoc est Corpus, vel hic est Sanguis Christi; sed, Hoc est Corpus meum, Hic est Sanguis meus. Christus igitur simul cum Sacerdote idem Sacrificium Deo Patri pro hominibus offert: & ex ejus persona, cujus purissima sanctitas & dignitas infinita est, semper hoc sacrificium mundum est, & gratum Deo, quamvis a Ministro peccatore offeratur.

Alter offerens est ipsa Catholica Ecclesia, cujus Sacerdos Minister est, & in ea omnes fideles non excommunicati, qui etiam aliqua ratione sunt offerentes per Sacerdotem, non tanquam per Ministrum sed tanquam per Legatum seu Mediatorem. Nam sicut tota

DE MISSA

Republica dicitur agere quidquid ejus nomine Legatus suus agit : sic omnes Catholici dicuntur sacrificare, quia ipsorum nomine in persona totius Ecclesie Sacerdos sacrificat. Non tamen omnes eodem modo : sed quidem habitualiter tantum, illi nimirum qui nec adsunt Sacrificio, nec cogitant de illo, quia tamen uniti sunt toti Ecclesie per charitatem, censentur habitualiter idem facere quod illa facit. Alii causaliter, jubendo & curando, ut quis sacrificet, quod maxime contingit in casibus ad hoc eleemosinam. Alii demum actualiter, qui Sacrificio actu intersunt.

Tertius offerens & proprius Minister hujus sacrificii est Sacerdos legitime ordinatus, cujus tam firma & immobilitas potestas est, ut etiam in haeresim lapsus, suspensus, depositus, degradatus sive excommunicatus valide hoc Sacramentum conficiat, & offerat, licet illicite, dummodo legitimam materiam & formam adhibeat. Nec valor Sacrificii minuitur, etsi Sacerdos

possit

possimus, aut ab Ecclesia præcisus sit: non enim fructus ex qualitate Ministri, sed ex Christi institutione dependet.

S. I I I.

De vi effectiva hujus Sacrificii.

DUplex spectari potest in hoc Sacrificio vis effectiva, una quam dicunt Theologi ex opere operato, independenter à merito & dignitate Ministri: altera quam vocant ex opere operantis, dependenter nimirum ab ipso operante, ejusque merito & bonitate, atque ab ipso pretium, & virtutem accipiens. Primum effectum ex opere operato plures Theologi docent nec Sacerdotem percipere ut offerens est, nec fideles quatenus sunt offerentes, sed quatenus pro ipsis offertur: hunc enim effectum Sacrificium istud non habet, nisi pro iis pro quibus est institutum, & eo modo quo institutum fuit: est autem institutum, ut pro hominibus offerant,

ferant, & ut illis dumtaxat profit, pro quibus offertur : cùmque sit applicativum virtutis Sacrificii Crucis, non causat nisi in subjecto, cui talis virtus applicatur; id autem fit ab offerente, qui determinat oblationem pro tali persona. Constans semper fuit Catholicorum sententia habere hoc infallibiles & determinatos effectus ex opere operato, nisi ille pro quo offertur obicem ponat, remissionem videlicet alicujus pœnæ peccatis jam remissis debitæ, vel donum alicujus gratiæ prævenientis ad obtinendam commissorum remissionem. Quod verò attinet ad vim impetrativam, eam non esse infallibilem quotidianâ probamus experientiâ, non enim omnia quæ petimus, & propter quæ sacrificium offertur, semper impetramus. Provenit hoc ex natura impetrationis, quæ requirit libertatem in dante, adeò ut possit pro suo arbitrio negare vel concedere quæ petuntur. Petimus enim proposito aliquo motivo, quo putamus posse Deum moveri ad aliquid

quid

TRACT. ASCETICUS. 15

quid faciendum, sed ex eo non arctatur, vel propter pactum, vel propter institutionem ad concedendum. Deinde non impetramus, nisi voluntas nostra, respectu rei quam petimus, sit conformis voluntati Christi, quæ cum nobis ignota sit, ei non possumus nos conformare. Certum nihilominus est, non carere Sacrificium hoc effectu, quia tametsi id præcisè Deus non concedat quod postulamus; aliud tamen tribuit, quod hîc & nunc magis iudicat expedire.

Quoad alterum effectum ex opere operantis duo sunt capita, ex quibus augeri potest. Primum est bonitas & dignitas operantis, procedens ex habitu gratiæ sanctificantis & virtutum, quæ gratiæ annexæ sunt: nam quò sanctior est Sacerdos, & gratior Deo, eò magis acceptabiles erunt ejus preces, & oblationes. Secundum est actualis devotio, quâ sacrificium offertur: nam quò major illa est, eò amplius ipsi prodest. Sicut enim alia opera bona à justo facta eò

cò magis sunt meritoria & impetratoria, plusquè valent ad satisfactionem & remissionem pœnæ, quò perfectiùs & ferventiùs fiunt: ita hoc sacrificium si-
 ve spectetur ut est sacrificium, si-
 ve ut est Sacramentum, quò ferventiùs per-
 agitur & suscipitur, eò magis augetur
 meritum, magisque prodest pro se of-
 ferentibus & suscipientibus, & illis pro
 quibus offertur. Ideò satagere debet Sa-
 cerdos, ut sit Deo valdè gratus, &
 continuâ virtutum heroicarum exerci-
 tatione crescat apud illum in gratia &
 sanctitate, semperque celebret cum in-
 genti fervore & devotione: sic enim
 fiet, ut tamipse, quàm alii pro quibus
 offert, plures & efficaciores Sacrificii
 effectus ex opere operantis consequantur.

§. I V.

De valore & fructibus Sacrificii.

Quamvis nonnulli ex Theologis
 existimarint hoc Sacrificium ex
 opere

TRACT. ASCETICUS. 17

opere operato valorem five efficaciam intensivè infinitam habere, eò quod sit idem quoad substantiam cum sacrificio crucis, resque oblata corpus scilicèt & sanguis Christi, sit infiniti pretii, & ipse Christus principalis offerens sit persona infinita; certior tamen & communior sententia est non nisi finiti valoris esse. Potissima hujus assertionis ratio ex Christi Domini voluntate desumitur, qui noluit hoc sacrificium ordinare ad fructum intensivè infinitum conferendum, sicut de facto rebelles Angeli non sunt redempti, quia Christus merita suæ passionis noluit illis applicare. Alia ratio est quia ad infinitam sacrificii efficaciam, præter hostiæ & principalis offerentis infinitatem, requiritur etiam ejus infinitas à quo immediatè offertur. Cum igitur Sacerdos immediatus offerens sit finitæ dignitatis, valor etiam sacrificii quoad actualem influxum & efficientiam finitus erit, quia actio illa à supposito finito immediatè producitur: & in hoc differt à sacri-

sacrificio crucis sacrificium nostrum , quia illud fuit immediatè à supposito infinito , ideòque fuit actio secundùm esse morale infinita , & Deo Patri infinite grata. Favet huic doctrinæ communis fidelium sensus , qui plura pro se & suis Sacrificia offerri curant , quod certè non facerent , si infinitam in singulis efficaciam agnoscerent. Possent etiam Sacerdotes unico sacrificio sexcentis obligationibus satisfacere , quod Ecclesiastica vetant Decreta. Frustra pro uno defuncto tot multiplicarentur Sacrificia , quia unum sufficiens esset ad omnes animas liberandas. Missa denique cujuslibet Sacerdotis Sacrificium Christi in Cruce æquaret , quod ideò unicum fuit , quia valoris infiniti : neque considerandum est id quod in Sacrificio continetur tanquam ens quoddam naturale agens secundùm summum gradum virtutis suæ , sed ut ens liberum , cujus operatio tantam habet efficaciam , quantam habere vult ipsum agens principale Christus Redemptor noster,

noster, qui hoc incruento Sacrificio vult nobis applicari finitum tantum & limitatum fructum suæ passionis. Habet igitur Sacrificium efficaciam finitam in ordine ad omnes suos effectus, exceptâ vi impetrativâ, quam ideò infinitam esse omnes fatentur, quia non consistit in aliquo quod producat à Sacrificio, sed in excellentia & intrinsicâ dignitate ipsius, quatenus objectivè movet Deum ad id quod petitur concedendum, quamvis semper non concedat, nisi cum judicat salutem nostram expedire ut concedatur.

Si verò loquamur de infinitate extensiva, an scilicet Sacrificium pro multis oblatum æquè singulis prodest, sicut uni prodesset, si pro eo tantummodo offerretur, gravis quæstio est præmissâ distinctione fructuum Missæ diffinienda. Est igitur triplex portio valoris Missæ, seu triplex fructus, generalis, specialis, & medius. Primus pertinet ad omnes fideles, secundus est proprius celebrantis, tertius subest dispositioni Sacer-

Sacerdotis, ut applicet cui voluerit: Primus ex eo provenit quod generaliter pro omnibus fidelibus vivis & defunctis offertur, est enim idem quoad substantiam cum Sacrificio Crucis, quod pro omnibus oblatum est, & ex Canone constat debere Sacerdotem pro omnibus applicare, pro Papa, pro Episcopo, pro Rege, totâque Ecclesiâ militante & purgante, & non potest non applicare, cum sit ab ipsa Ecclesia ad hoc specialiter deputatus. Quò circa hic fructus ad omnes fideles extenditur, qui ab Ecclesiâ unitate non sunt præcisi, & non ponunt obicem, & sic potest esse quodammodo extensivè infinitus, omnesque & singuli, si per ipsos non stet, integrum fructum percipere possunt, ac si unus tantum esset. An autem hic fructus non solum impetrationem, sed etiam satisfactionem includat, controversum est. Secundùm hoc fundatur, quia Sacerdos offert etiam pro seipso; *offero*, inquit, *pro innumerabilibus peccatis, & offensionibus, &*

negle

TRACT. ASCETICUS. 21

negligentiis meis. Debet enim, ut ait Apollolus, *quemadmodum pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis.* Provenit autem Sacerdoti fructus, quatenus ab ipso ut publico Ministro offertur; & ideo non est alteri applicabilis, nam dum offert pro se illis verbis, *pro peccatis & offensionibus meis,* eo ipso sibi applicat: sibi verò applicatum non est alteri applicabile. Tertius colligitur ex natura sacrificii, quod ita institutum est ut pro hominibus offeratur; ac propterea illis prodesse debet pro quibus offertur. De hoc fructu medio communis sententia est non esse infinitum extensivè, sed eò magis in singulis minui, quò magis extenditur. Debet autem Sacerdos hunc fructum illi applicare, pro quo specialiter celebrare tenetur ratione beneficii, eleëmossinæ, præcepti superioris, vel alio quocunque titulo; idque ante Missam, vel saltem in Missa antè consecrationem; nam si essentia Missæ in sola consecratione consisteret, ut plerique

rique sentiunt, applicatio post illam facta nihil valeret, Sacrificio quoad substantiam jam consummato.

S. V.

*Qua praxis servanda in applicatione
Missæ.*

Quia diximus sacrificii fructum debere à Sacerdotibus applicari, operæ pretium erit ex communi & magis recepta Theologorum sententia praxim aliquam sive methodum hujus applicationis præscribere, quæ ipsis Sacerdotibus usui sit, ne eos tibi in re tanti momenti & muneri suo deesse contingat. Et primo quidem observandum est Sacerdotem multiplici nomine hoc sacrificium offerre, nomine Christi primi & præcipui offerentis, ex cujus merito Sacrificii valor emanat, & ex cujus voluntate maxime pendet ejusdem applicatio: nomine item Ecclesiæ, cui meritorum suorum & satisfactionum dispen-

penfa-

pensationem Christus commisit: deinde nomine proprio, quatenus liberâ suâ voluntate offert, sibi que aut aliis pro suo arbitrio applicat: nomine tandem aliorum fidelium, qui simul cum ipso, sive per ipsum interno affectu offerre dicuntur, illorum videlicet qui Missæ inserviunt & assistunt, vel pro ea celebranda eleëmofinam largiti sunt. Porro Christus & Ecclesia Sacrificii fructuum quoties offertur participes esse volunt omnes fideles, dummodo capaces sint & nullus in eis obex reperiatur: nec ulla requiritur ex parte Sacerdotis celebrantis applicatio, ut communis hic fructus in omnes diffundatur. Omnium autem fructuum pars quædam notabilis, Christo sic volente & disponente, relicta & liberæ applicationi, & determinationi tam ipsius Sacerdotis celebrantis tamquam Ministri & mysterium ejus dispensatoris, quam aliorum simul cum eo offerentium, quod ex communi Ecclesiæ consensu morem fidelium approbantis, quo expetunt hoc
 Sacri-

Sacrificium pro se peculiariter offerri, manifestum est, frustra enim id facerent, si omnis ejus fructus jam applicatus esset, nec ullus per Sacerdotis intentionem applicandus superesset. Sacerdos verò in hujus Sacrificii actione aliis cum ipso offerentibus superior est, & ideo fructuum applicatio ab ejus intentione præcipuè pendet, nam cum sit actus potestatis ordinis, ejus subjacet voluntati. Sed quanta & qualis sit portio fructus, quam Christus Dominus voluit sive generatim ad omnes fideles, sive speciatim ad hos vel illos secundum intentionem particularem Sacerdotis celebrantis derivari, incertum omninò est: neque enim sacra Scriptura, nec Ecclesiæ traditio, nec Concilia, aut Patres quidquam de hac re tradiderunt: aut diffinierunt. Ideò satis est quòd Sacerdos tantum de fructu Sacrificii juxta devotionem, sive obligationem suam his aut illis applicare velit, quantum Christus Dominus ipsi applicandum concessit.

Obser

Observandum secundò quod ut Sacerdos Sacrificii fructum validè applicet, necessaria est ejus intentio, qualem requiri ajunt Theologi ut aliquod Sacramentum validè conficiatur. Quapropter habitualis sufficiens non est; actualis optima atque laudabilis, sed non necessaria: sufficit enim virtualis, illa nimirum quæ ab actuali proveniens & non revocata adhuc remanet secundum suam virtutem. Debet autem hæc intentio ipsam Sacrificii actionem concitari, & esse certa, & determinata, nec effectum Sacrificii suspensum relinquere, quia non potest à futura conditione pendere. Quod si Sacerdos fructum Sacrificii nemini applicet, vel ille pro quo offert ejus capax non est, aut eo non indiget, manet fructus in Thesauro Ecclesiæ. Unde in tali casu optimum fore censent Theologi conditionatam habere voluntatem, & alium substituere, qui eo fructu potiatur. Optimum quoque aliquibus visum est, quòd Sacerdos, qui pro pluribus offer-

re intendit, eos specialiter & nominatim exprimat, non generaliter & in confuso, quia singulis minùs prodesset; suum enim effectum producit secundùm modum quo applicatur; perfectior autem applicatio est, cum omnes sigillatim nominantur. Ad scrupulos denique evitandos, qui circa applicationem oriri possunt, debet Sacerdos rejectis incertis opinionibus Sacrificii fructus primò & principaliter illi applicare, pro quo celebrare tenetur ratione beneficii, eleëmofinæ, promissionis, aut specialis obligationis. Tum sine ejus præjudicio & in quantum licitè potest, aliis item applicare poterit sibi charitate aut aliâ quavis ratione peculiariter conjunctis, seu commendatis, suam intentionem intentioni Christi summi Sacerdotis perfectè conformando, & submittendo: sic enim poterit rurâ conscientia ex infinito & nunquam exhauriendo thesauro meritorum & satisfactionum Christi, cujus dispensator est constitutus,

TRACT. ASCETICUS. 27
stitutus, partem aliquam in plures derivare, quæ ex summa & ineffabili Dei misericordia non nisi uberrima sperari potest.

C A P U T I I.

De requisitis in Sacerdote ad ritè
& piè celebrandum.

S. I.

De puritate vitæ.

QUOD olim David de Templi ædificatione, id sibi Sacerdos de Divini Sacrificii oblatione, & sumptione dictum putet: *Opus grande est, neque enim hominè preparatur habitatio, sed Deo.* Ad Deum igitur accessurus, ut ipsius Dei unigenitum Filium incruentè sacrificet, cum timore & tremore tantum opus aggrediatur, probetque seipsum, & præviis dispositionibus præparet

B A

paret

paret ad uberrimos Sacrificii fructus percipiendos. Sunt autem tres præcipuæ dispositiones, quæ in Sacerdote requiruntur, puritas vitæ, rectitudo intentionis, & actualis devotio. Puritas vitæ in duobus consistit: Primum ut sit mundus ab omni peccato; non solum mortali, sed etiam veniali deliberato & scienter admissio, atque ab omni affectu erga ipsa peccata venialia. Levia siquidem peccata omnino vitare nequimus; at ipsorum affectum penitus ex animo evellere & possumus & debemus; adeo ut nulli voluntate & affectu inhæreamus. Alterum ut conetur omni studio esse purus & sanctus, & ornatus omni virtute, ubique propterea illud peculiariter dictum existimet: *Qui justus est justificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc.* Rectè Chrysostramus: *Quo non oportet esse puriorem tali fruente Sacrificio? Quo solari radio non splendidiorum manuum carnem hanc dividens? Os quod igne spirituali repletur: linguam quæ tremendo*
nimis

nimis Sanguine rubescit? Cogita qualis sis insignitus honore, qualis mensâ fruaris: quod Angeli videntes horrescunt, neque liberè audent intueri, propter emicantem inde splendorem, hoc nos pascimur, huic nos unimur, & facti sumus unum Christi corpus & una caro.

Docet S. Thomas proprium effectum hujus Sacramenti esse, hominem in Deum transformare, & ipsi per amorem assimilare. Quâ ergò fide debet esse imbutus, quâ spe roboratus, quâ succensus charitate, quâ præditus innocentia, qui talem victimam quotidie immolat, Deumque suscipit, & in ipsum mysticè transformatur? Quod si dispositio, ut aiunt Philosophi, ejusdem rationis esse debet cum forma, ad quam disponit: divina procul dubio dispositio necessaria erit, ut recipiatur cibus divinus; vita sic instituta, ut divina sit & superhumana, & mundanæ atque carnali prorsus opposita. Qui sic vivit, secedat à creaturis, & soli Deo adhæret: solus Deus in intellectu ejus est,

solus in voluntate, solus in colloquiis, solus in operibus. Nihil in illo quod sapiat mundum, quod carnem redoleat & sensum: seipsum odio habet, corpus suum jugi mortificatione crucifigit, divitias spernit, honores fugit, amat nesciri, & pro nihilo reputari. Discutiat ergo vitam suam Sacerdos, & si talem nequaquam esse, sed adhuc terrenam deprehenderit, in divinam transferre satagat sedula virtutum exercitatione. Hic etiam pertinet externa corporis & vestium mundities, gravitas & maturitas, quæ Presbyterum, hoc est seniozem deceat; talisque compositio totius hominis, ut omnes ex solo ipsius aspectu ædificentur.

S. II.

De rectitudine intentionis.

Secunda Sacerdotis dispositio ad celebrandum, est rectitudo intentionis, virtutis enim laudem, vel vitii notam

TRACT. ASCETICUS. 31

notam à fine, quem intendimus, actiones nostræ fortiuntur. Intentio autem ut recta sit, non solum excludit omnem finem malum, & alienum ab ipsa Sacrificii institutione, sed etiam vetat ad ipsum accedere ex sola consuetudine, sine actuali tanti mysterii consideratione, & præviâ preparatione. Sacerdos itaque celebraturus, diligenter attendat quo fine moveatur, an propter damnabile lucrum, aut aliquod temporale motivum, non cœlestem Panem, sed terrenum quærens; non animæ salutem, sed corporis emolumentum: ne Sacrificio pro mundi vita instituto, in sui perniciem abutatur. Finem sibi præfigat excelsum, cœlestem, supernaturalem, qui Dei gloriam respiciat, propriam salutem & perfectionem, ac proximi utilitatem. Huc dirigat suam intentionem, ut per hanc victimam salutarem purgetur à peccatis, à languoribus animæ curetur, & ab ingruentibus malis protegatur: ut ab aliqua tentatione, & adversitate eripiat; ut aliquod beneficium

B 4

beneficium

sacrificio crucis sacrificium nostrum , quia illud fuit immediatè à supposito infinito , ideòque fuit actio secundùm esse morale infinita , & Deo Patri infinite grata. Favet huic doctrinæ communis fidelium sensus , qui plura pro se & suis Sacrificia offerri curant , quod certè non facerent , si infinitam in singulis efficaciam agnoscerent. Possent etiam Sacerdotes unico sacrificio sexcentis obligationibus satisfacere , quod Ecclesiastica vetant Decreta. Frustra pro uno defuncto tot multiplicarentur Sacrificia , quia unum sufficiens esset ad omnes animas liberandas. Missa denique cujuslibet Sacerdotis Sacrificium Christi in Cruce æquaret , quod ideò unicum fuit , quia valoris infiniti : neque considerandum est id quod in Sacrificio continetur tanquam ens quoddam naturale agens secundùm summum gradum virtutis suæ , sed ut ens liberum , cujus operatio tantam habet efficaciam , quantam habere vult ipsum agens principale Christus Redemptor noster,

noster, qui hoc incruento Sacrificio vult nobis applicari finitum tantum & limitatum fructum suæ passionis. Habet igitur Sacrificium efficaciam finitam in ordine ad omnes suos effectus, exceptâ vi impetrativâ, quam ideò infinitam esse omnes fatentur, quia non consistit in aliquo quod producat à Sacrificio, sed in excellentia & intrinsicâ dignitate ipsius, quatenus objectivè movet Deum ad id quod petitur concedendum, quamvis semper non concedat, nisi cum judicat salutem nostram expedire ut concedatur.

Si verò loquamur de infinitate extensiva, an scilicet Sacrificium pro multis oblatum æquè singulis prodest, sicut uni prodesset, si pro eo tantummodo offerretur, gravis quæstio est præmissâ distinctione fructuum Missæ diffinienda. Est igitur triplex portio valoris Missæ, seu triplex fructus, generalis, specialis, & medius. Primus pertinet ad omnes fideles, secundus est proprius celebrantis, tertius subest dispositioni Sacer-

Sacerdotis, ut applicet cui voluerit: Primus ex eo provenit quod generaliter pro omnibus fidelibus vivis & defunctis offertur, est enim idem quoad substantiam cum Sacrificio Crucis, quod pro omnibus oblatum est, & ex Canone constat debere Sacerdotem pro omnibus applicare, pro Papa, pro Episcopo, pro Rege, totâque Ecclesiâ militante & purgante, & non potest non applicare, cum sit ab ipsa Ecclesia ad hoc specialiter deputatus. Quò circa hic fructus ad omnes fideles extenditur, qui ab Ecclesiæ unitate non sunt præcisi, & non ponunt obicem, & sic potest esse quodammodo extensive infinitus, omnesque & singuli, si per ipsos non scet, integrum fructum percipere possunt, ac si unus tantùm esset. An autem hic fructus non solum impetrationem, sed etiam satisfactionem includat, controversum est. Secundùm hoc fundatur, quia Sacerdos offert etiam pro seipso; *offero, inquit, pro innumerabilibus peccatis, & offensionibus, & negligentiis*

TRACT. ASCETICUS. 21

negligentis meis. Debet enim, ut ait Apollolus, *quemadmodum pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis.* Provenit autem Sacerdoti fructus, quatenus ab ipso ut publico Ministro offertur; & ideo non est alteri applicabilis, nam dum offert pro se illis verbis, *pro peccatis & offensionibus meis,* eo ipso sibi applicat: sibi verò applicatum non est alteri applicabile. Tertius colligitur ex natura sacrificii, quod ita institutum est ut pro hominibus offeratur, ac propterea illis prodesse debet pro quibus offertur. De hoc fructu medio communis sententia est non esse infinitum extensivè, sed eò magis in singulis minui, quò magis extenditur. Debet autem Sacerdos hunc fructum illi applicare, pro quo specialiter celebrare tenetur ratione beneficii, eleëmofinæ, præcepti superioris, vel alio quocunque titulo; idque ante Missam, vel saltem in Missa antea consecrationem; nam si essentia Missæ in sola consecratione consisteret, ut plerique

rique sentiunt, applicatio post illam facta nihil valeret, Sacrificio quoad substantiam jam consummato.

S. V.

*Qua praxis servanda in applicatione
Missa.*

Quia diximus sacrificii fructum debere à Sacerdotibus applicari, operæ pretium erit ex communi & magis recepta Theologorum sententia praxim aliquam sive methodum hujus applicationis præscribere, quæ ipsis Sacerdotibus usui sit, ne eos labi in re tanti momenti & muneri suo deesse contingat. Et primo quidem observandum est Sacerdotem multiplici nomine hoc sacrificium offerre, nomine Christi primi & præcipui offerentis, ex cuius meritis Sacrificii valor emanat, & ex cuius voluntate maximè pendet ejusdem applicatio: nomine item Ecclesiæ, cui meritorum suorum & satisfactionum dispensa-

TRACT. ASCETICUS. 23

pensationem Christus commisit: deinde nomine proprio, quatenus liberâ suâ voluntate offert, sibi que aut aliis pro suo arbitrio applicat: nomine tandem aliorum fidelium, qui simul cum ipso, sive per ipsum interno affectu offerre dicuntur, illorum videlicet qui Missæ inserviunt & assistunt, vel pro ea celebranda eleëmofinam largiti sunt. Porro Christus & Ecclesia Sacrificii fructuum quoties offertur participes esse volunt omnes fideles, dummodo capaces sint & nullus in eis obex reperiatur: nec ulla requiritur ex parte Sacerdotis celebrantis applicatio, ut communis hic fructus in omnes diffundatur. Omnium autem fructuum pars quædam notabilis, Christo sic volente & disponente, relicta & liberæ applicationi, & determinationi tam ipsius Sacerdotis celebrantis tamquam Ministri & mysteriorum ejus dispensatoris, quam aliorum simul cum eo offerentium, quod ex communi Ecclesiæ consensu morem fidelium approbantis, quo exoptant hoc
 Sacri

Sacrificium pro se peculiariter offerri, manifestum est, frustra enim id facerent, si omnis ejus fructus jam applicatus esset, nec ullus per Sacerdotis intentionem applicandus superesset. Sacerdos verò in hujus Sacrificii actione aliis cum ipso offerentibus superior est, & ideo fructuum applicatio ab ejus intentione præcipuè pendet, nam cum sit actus potestatis ordinis, ejus subiacet voluntati. Sed quanta & qualis sit portio fructus, quam Christus Dominus voluit sive generatim ad omnes fideles, sive speciatim ad hos vel illos secundum intentionem particularem Sacerdotis celebrantis derivari, incertum omninò est: neque enim sacra Scriptura, nec Ecclesiæ traditio, nec Concilia, aut Patres quidquam de hac re tradiderunt aut diffinierunt. Ideò satis est quòd Sacerdos tantum de fructu Sacrificii juxta devotionem, sive obligationem suam his aut illis applicare velit, quantum Christus Dominus ipsi applicandum concessit.

Obser

Observandum secundò quod ut Sacerdos Sacrificii fructum validè applicet, necessaria est ejus intentio, qualem requiri ajunt Theologi ut aliquod Sacramentum validè conficiatur. Quapropter habitualis sufficiens non est; actualis optima atque laudabilis, sed non necessaria: sufficit enim virtualis, illa nimirum quæ ab actuali proveniens & non revocata adhuc remanet secundum suam virtutem. Debet autem hæc intentio ipsam Sacrificii actionem concomitari, & esse certa, & determinata, nec effectum Sacrificii suspensum relinquere, quia non potest à futura conditione pendere. Quod si Sacerdos fructum Sacrificii nemini applicet, vel ille pro quo offert ejus capax non est, aut eo non indiget, manet fructus in Thesaurò Ecclesiæ. Unde in tali casu optimum fore censent Theologi conditionatam habere voluntatem, & alium substituere, qui eo fructu potiatur. Optimum quoque aliquibus visum est, quòd Sacerdos, qui pro pluribus offer-

re intendit, eos specialiter & nominatim exprimat, non generaliter & in confuso, quia singulis minùs prodesset; suum enim effectum producit secundùm modum quo applicatur; perfectior autem applicatio est, cum omnes sigillatim nominantur. Ad scrupulos denique evitandos, qui circa applicationem oriri possunt, debet Sacerdos rejectis incertis opinionibus Sacrificii fructus primò & principaliter illi applicare, pro quo celebrare tenetur ratione beneficii, eleëmofinæ, promissionis, aut specialis obligationis. Tum sine ejus præjudicio & in quantum licitè potest, aliis item applicare poterit sibi charitate aut aliâ quavis ratione peculiariter conjunctis, seu commendatis, suam intentionem intentioni Christi summi Sacerdotis perfectè conformando, & submittendò: sic enim poterit rursû conscientiâ ex infinito & nunquam exhauriendo thesauro meritorum & satisfactionum Christi, cujus dispensator est constitutus,

TRACT. ASCETICUS. 27
stitutus, partem aliquam in plures derivare, quæ ex summa & ineffabili Dei misericordia non nisi uberrima sperari potest.

C A P U T I I.

De requisitis in Sacerdote ad ritè
& piè celebrandum.

S. I.

De puritate vitæ.

QUOD olim David de Templi ædificatione, id sibi Sacerdos de Divini Sacrificii oblatione, & sumptione dictum putet: *Opus grande est, neque enim hominì preparatur habitatio, sed Deo.* Ad Deum igitur accessurus, ut ipsius Dei unigenitum Filium incruentè sacrificet, cum timore & tremore tantum opus aggrediatur, probetque seipsum, & præviis dispositionibus præparet

paret ad uberrimos Sacrificii fructus percipiendos. Sunt autem tres præcipuæ dispositiones, quæ in Sacerdote requiruntur, puritas vitæ, rectitudo intentionis, & actualis devotio. Puritas vitæ in duobus consistit: Primum ut sit mundus ab omni peccato; non solum mortali, sed etiam veniali deliberato & scienter admissio, atque ab omni affectu erga ipsa peccata venialia. Levia siquidem peccata omninò vitare nequimus; at ipsorum affectum penitens ex animo evellere & possumus & debemus; adeò ut nulli voluntate & affectu inhæreamus. Alterum ut conetur omni studio esse purus & sanctus, & ornatus omni virtute, subique propterea illud peculiariter dictum existimet: *Qui justus est justificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc.* Rectè Chrysostomus: *Quo non oportet esse puriorem soli fruentem Sacrificio? Quo solari radio non splendidiorum manuum carnem hanc dividens? Os quod igne spirituali repletur: linguam quæ tremendo*
nimis

*nimis Sanguine rubescit? Cogita quali
 sis insignitus honore, quali mensâ fru-
 ris: quod Angeli videntes horrescunt,
 neque liberè audent intueri, propter
 emicantem inde splendorem, hoc nos
 pascimur, huic nos unimur, & facti
 sumus unum Christi corpus & una caro.*
 Docet S. Thomas proprium effectum
 hujus Sacramenti esse, hominem in
 Deum transformare, & ipsi per amo-
 rem assimilare. Quâ ergò fide debet esse
 imbutus, quâ spe roboratus, quâ suc-
 census charitate, quâ præditus inno-
 centiâ, qui talem victimam quotidie im-
 molat, Deumque suscipit, & in ipsum
 mysticè transformatur? Quod si dispo-
 sitio, ut aiunt Philosophi, ejusdem ra-
 tionis esse debet cum forma, ad quam
 disponit: divina procul dubio dispo-
 sitio necessaria erit, ut recipiatur cibus
 divinus; vita sic instituta, ut divina
 sit & superhumana, & mundanæ atque
 carnali profus opposita. Qui sic vivit,
 secedat à creaturis, & soli Deo adhæ-
 ret: solus Deus in intellectu ejus est,

solus in voluntate, solus in colloquiis, solus in operibus. Nihil in illo quod sapiat mundum, quod carnem redoleat & sensum: seipsum odio habet, corpus suum jugi mortificatione crucifigit, divitias spernit, honores fugit, amat nesciri, & pro nihilo reputari. Discutiat ergo vitam suam Sacerdos, & si talem nequaquam esse, sed adhuc terrenam deprehenderit, in divinam transferre satagat sedula virtutum exercitatione. Hic etiam pertinet externa corporis & vestium mundities, gravitas & maturitas, quæ Presbyterum, hoc est seniozem deceat; talisque compositio totius hominis, ut omnes ex solo ipsius aspectu ædificentur.

S. I I.

De rectitudine intentionis.

Secunda Sacerdotis dispositio ad celebrandum, est rectitudo intentionis, virtutis enim laudem, vel vitii notam

TRACT. ASCETICUS. 31

notam à fine, quem intendimus, actiones nostræ fortiuntur. Intentio autem ut recta sit, non solum excludit omnem finem malum, & alienum ab ipsa Sacrificii institutione, sed etiam vetat ad ipsum accedere ex sola consuetudine, sine actuali tanti mysterii consideratione, & præviâ preparatione. Sacerdos itaque celebraturus, diligenter attendat quo fine moveatur, an propter damnabile lucrum, aut aliquod temporale motivum, non cœlestem Panem, sed terrenum quærens; non animæ salutem, sed corporis emolumentum: ne Sacrificio pro mundi vita instituto, in sui perniciem abutatur. Finem sibi præfigat excelsum, cœlestem, supernaturalem, qui Dei gloriam respiciat, propriam salutem & perfectionem, ac proximi utilitatem. Huc dirigat suam intentionem, ut per hanc victimam salutarem purgetur à peccatis, à languoribus animæ curetur, & ab ingruentibus malis protegatur: ut ab aliqua tentatione, & adversitate eripiat; ut aliquod beneficium

neficium impetret, & de perceptis gratias agat: ut virtutes, augmentum gratiæ, & domum perseverantiæ obtineat; ut pro variis proximorum necessitatibus & pro requie defunctorum Deum interpellet, & universam Ecclesiam ei commendet; ut cultum patriæ Deo exhibeat, Sanctisque honorem & venerationem: ut Christi Passionem & mortem commemoret, sicut ipse præcipit, dicens: *Hoc facite in meâ commemorationem*: ut emendatus ab omni inquinamento carnis & spiritûs, seipsum Deo jungat, & inseparabiliter uniat, cum ipso consummatus in unum. Ex his & aliis hujusmodi motivis intentionem ante Missam dirigere oportet juxta formulam infra tradendam. Non est autem hoc loco prætermittendum quosdam eximie sanctitatis & doctrinæ viros semper memores incertitudinis vitæ, quotidie hac intentione Corpus & Sanguinem Christi in Missæ Sacrificio suscepisse, ut si eos contingeret eâ die mori, Viaticum illis foret ad vitam æternam.

nam. Multum verò hoc proderit Sacerdoti ad mortis & æternitatis memoriam sedulò renovandum.

§. III.

De actuali devotior.e.

Tertia dispositio in actuali devotione consistit, quam ut in se excitet Sacerdos, fatagere debet primò, ut quidquid de hoc ineffabili mysterio, cælestiumque charismatum thesauris in eo reconditis Sacrosancta docet Ecclesia, firma fide apprehendat cum sublimissima eorundem æstimatione. Verbis enim consecrationis ab eo prolatis, panis in Corpus & vinum in Sanguinem Christi transubstantiatur, atque ibi adest sub specierum velamine illud purissimum Christi Corpus, quod pro salute nostra Cruci affixum fuit: adest Sanguis, qui pro nobis effusus est: adest anima gloriosa, in qua sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei: adest
Christus

Christus verus Deus & verus homo ; mirabilis in majestate sua , qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem. Necessaria secundò est ad excitandam devotionem humilitas , quæ præ cæteris virtutibus in hujus Sacramenti institutione maximè inluit. Christus enim cùm in forma Dei esset , exinanivit semetipsum , & sub exiguis speciebus panis & vini , Corpus suum & Sanguinem , atque Divinitatem conclusit , seipsum exponens sceleratorum hominum injuriis , qui pleni immunditiis ad ipsum accedere , eumque pollutis manibus contrectare præsumunt. Par igitur est Sacerdotem tantam humilitatem imitari , & in suum nihilum resilire , ac nihil de se præsumere. Sola humilitas est , quæ dignè nos præparat ad tantum hospitem suscipiendum. Nulla nostra dispositio , nulla industria , nulla virtus ; sed sola Dei gratia nos dignos reddit : quare nostram debemus indignitatem agnoscere , & soli divinæ misericordiæ inniti. Tertiò , quia Christi
stus

stus hujus mensæ delicias æerbissimâ suâ
 Passione nobis promeruit, sanctos Sa-
 cerdotes legimus ignem devotionis in
 se solitos succendere, jejniis, flagel-
 lationibus, ciliciis, & aliis hujusmodi
 cruciatibus, quos imitari & nos debe-
 mus Agno pro nobis occiso nosmetip-
 sos immolantes, silentio, solitudine,
 abstinentiâ, sensuum custodiâ, non omis-
 sis exterioribus castigationibus, juxta
 cujusque vires & conditionem. Mul-
 tum denique potest ad devotionem in-
 gens fames, fervens desiderium, atque
 ardentissimus amor hujus Angelici Pa-
 nis, ad quem sumendum nos amantissi-
 mē invitat Dominus, dicens: *Venite ad
 me omnes, qui laboratis & onerati estis,
 & ego reficiam vos.* Quod si desit hoc
 desiderium, illud saltem desiderare, &
 à Domino petere debemus ferventissi-
 mis amoris actibus; *desiderium enim
 pauperum exaudiet, & animum esu-
 rientem satiabit bonis.*

CAPUT III.

Variæ considerationes ante
Missam.

§. I.

*Quanta sit Sacerdotum dignitas, &
quanta debeat esse sanctitas.*

NULLA est inter homines dignitas, nulla excellentia, cui possit Sacerdotalis sublimitas comparari. Omnium Principum fulgorem superat, omnium Regum potestatem excedit; illorum enim auctoritas circa temporalia & terrena versatur; Sacerdotis autem potentia etiam ad æterna & cœlestia extenditur, pro quibus comparandis omnes Principes & Reges ad Sacerdotes confugere, opem eorum implorare, seque illis subicere non erubescunt. Ideò ab Apostolo dictus est Sacerdos
ab

ab hominibus assumi, *ut offerat donā & Sacrificiā*; acsi super alios elevatus communem hominum conditionem antecellat, quasi Mediator Dei & hominum *in his quæ sunt ad Deum constitutus*. A Malachia item Propheta Angelis æquiparatur his verbis: *Labiā Sacerdotis custodiens scientiam, & legem requirens ex ore ejus, Angelos enim Domini exercituum esk.* Imò ex potestate quam habet absolvendi à peccatis, & conficiendi corpus & sanguinem Christi, etiam Angelis superior est; & ut ait Nazjanzenus *Orat. i.* quædam illi divinitas inest, aliosque efficit Deos. Hæc te sedulò considerare oportet, quicumque es Christi Sacerdos, ne ad te pertineat Psalmographi sententia dicitis; *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus & similis factus est illis.* Nihil in te terrenum sit, nihil commune cum populo. Sit Angelica conversatio tua, vita Divina, mores illibati. Quid turpius quàm honor sublimis, & vitæ

C

deformis;

deformis ; sancta professio & illicita actio? Vide igitur quàm dignè actio respondeat nomini , mores dignitati. Quòd si Sacerdotes antiquæ legis iussit Deus Sanctos esse , ut incensum & panes propositionis convenienter offerrent ; quantò majorem sanctitatem inesse tibi oportet , qui Filium Dei quotidie offers & suscipis? Et si solet corpus ciborum quibus nutritur qualitatibus imbui , æquum sanè est , ut Christi in Eucharistia existentis , quo singulis diebus vesceris , condiciones imiteris , & virtutes perfectè exprimas. Latet Christus sub exiguis speciebus , nec ullo se specioso indicio manifestat : tu quoque Dei dona absconde ; & ama nesciri , ac pro nihilo reputari. Ille ibi manet peccatorum , infidelium , ac etiam bestiarum injuriis expositus : tu similiter cunctis subjectus esto , atque in omni contemptu & opprobrio patientiam ferva. Ille omnes seipso pascit sine ulla personarum exceptione : & tu erga omnes liberalis esto , sitque sincerus in te

ani-

animarum zelus sine ullo humano respectu. Ille divisus speciebus nec læditur nec dividitur : tu etiam pacatum animam ac omnino imperturbabilem in omni difficultate conserva. Ille nullum detrectat locum, & in eo stat, in quo collocatur à quovis Sacerdote quantumvis scelerato : tu pari ratione ad omnia loca & officia indifferens esto, nec ullum onus recuses quod tibi à superioribus imponatur. In hoc denique Sacramento substantia panis & vini desinit esse, & sola remanent accidentia : & tu eodem modo in te debes annihilare omnem terrenam substantiam, omnes scilicet affectus inordinatos, gloriæ appetitum, prava desideria, dictamina hujus mundi, & quicquid perfectioni contrarium est.

S. I I.

De excellentia hujus Sacrificii.

CUM Sacrificium sit primum Re-
 ligionis munus, planè decebat ut
 Christiana Religio, quâ nulla perfe-
 ctior & sublimior esse potest, nobilissi-
 mum haberet Sacrificium, cujus excel-
 lentia ex multis capitibus colligi po-
 test. Primò ex eo quod in illo offer-
 tur, qui est Christus Dominus, verus
 Deus & verus homo; & quia nihil ex-
 celsius illo est, ideò ratione ipsius actio
 ipsa sacrificandi omnes humanas actio-
 nes excedit, etiam actus Sanctorum in
 Cælis Deum amantium. Cavendum er-
 gò ne nostra irreverentiâ & indevotio-
 ne tam magnæ rei oblationem dehoneste-
 mus. Et si Deus olim Sacerdotibus præ-
 cepit: *Mundamini qui fertis vasa Do-
 mini*, quantò majori puritate nos eni-
 tere debemus, qui purissimum Christi
 Corpus, & pretiosissimum Sanguinem
 Deo

TRACT. ASCETICUS. 41

Deo offerimus? Secundò ex persona cui offertur qui est solus Deus. Nulli enim Sanctorum, nec ipsi B. Virgini offerri potest, sed ex ipsa intrinseca rei natura convenit soli Deo, quia per Sacrificium testificamur Deum esse primum principium & ultimum finem nostrum & supremum Dominum omnium rerum, cui in signum nostræ subjectionis aliquod sensibile offerimus, ad significandum per rem sensibilem oblatam sacrificium internum, quo anima se offert Deo sicut principio suæ creationis, & sicut fini suæ beatificationis. Hoc autem nec ipse Deus per absolutam suam potentiam efficere potest, ut alicui creaturæ conveniat. Tertio ex ipsa consecratione, quâ panis & vinum in corpus & sanguinem Christi transubstantiantur, manentibus accidentibus sine subjecto. Est autem hæc actio omninò supernaturalis, quæ nullo modo pendere potest ab aliqua potentia creata tanquam à causa principali, quia solus Deus efficit transubstantiationem.

C 3

Quarto

Quartò ex valore ipsius Sacrificii , qui est infinitus sicut merita & passio Christi , ac proinde æquè placet Deo , ac mors ejus in Cruce , licet effectus finitus sit. Quintò ex fine propter quem , cæteris omnibus abolitis , institutum fuit , ut nimirum per ipsum Deo creatori nostro cultum patriæ tribuamus , nostramque servitutem & subjectionem humilimè testificemur : ut dignas ei gratias perpetuò agamus pro universis beneficiis ejus : ad auxilia divinæ gratiæ , ejusque protectionis , excitationis & directionis impetranda : ad obtinendam peccatorum veniam : ad iram Dei placandam , & imminetia flagella avertenda , ad succurrendam omnium vivorum & defunctorum necessitatibus , quæ sunt penè infinitæ. Porro ex his clarissimè constat nullam posse majorem in hac vita , aut præstabiliorem actionem à mortalibus exerceri , quàm offerre Deo hoc Sacrificiùm. Ideò nullus seu Rex seu Pontifex esset , qui Sacerdotem celebrantem quacumque ex causa accer-

accersere, cœptumque sacrificium interrumpere auderet. Quia verò Sacerdos hoc sacrificium peragit in persona Christi, ita se gerere debet, ne quid in ipso sit quod Christi personam dedecet: sicut legatus Regis personam sustinens summoperè cavet, ne quid indecorum, & suo munere indignum committat.

S. I I I.

De ejusdem necessitate.

DEbet Sacerdos sollicitè considerare quàm sit necessarium hoc Sacrificium, quo summopere indigent & qui sunt in hoc mundo & qui in purgatorio; hi ut citiùs liberentur, & ad perennem felicitatem perveniant: illi ut continuis Dei præsiidiis adjuventur. Ad ipsum enim spectat, tanquam ad legatum totius orbis, omnium petitiones ad Deum ferre, omnium necessitates spirituales & corporales eidem exponere,

ponere, & singulis obtinere quod singulis proſit ad ſalutem. Sunt autem neceſſitates ſpirituales primùm peccata, quibus pleniffima ſunt omnia regna mûndi in quovis ferè hominum ſtatu & conditione. Deinde ſunt tentationes internæ & externæ à corrupta natura, à ſenſibus & membris, ab extrinſecis objectis rerum & perſonarum, à volubilitate liberi arbitrii, à dæmonibus oriſi ſolitæ, æquæ innumeræ & ſuperatu difficiles. Sunt denique occaſiones extrinſecæ malorum ad peccata allicientes domi & foris, & hinc perpetua pericula æternæ damnationis. Neceſſitates corporales ſunt etiam innumerabiles, quibus omnes vel premuntur, vel ſunt obnoxii: morbi videlicet, bella, perſecutiones, lites injuſtæ, inimicitia, odia, calumnia, contumelia, paupertas, mendicitas, amiſſiones bonorum, exilia, carceres, inſidia, doli, fraudes, pugna civiles & domeſtica, jurgia, detractiones, & multiplices injuriæ dominorum, ſervorum, vicinorum,

æqua-

æqualium, quæ passim inferri solent manifestè vel occultè. Sunt igitur in magna necessitate Catholici malè viventes, qui peccati mortalis nexibus irretiti computrescunt in sæcibus suis: omnes quoque infideles, Hæretici, Schismatici, Judæi, Pagani & Turcæ, qui veri Dei cognitione carentes in tenebris vivunt: neque hi omnes à statu adeò infelici naturæ viribus emergere possunt, nisi respiciens desuper Pater misericordiarum potenti virtute eos excitet & præveniat. Justi item, tepidi & imperfecti & alii etiam ferventes quibus continuam imminet periculum cadendi in peccatum mortale & gratiam divinam amittendi, cum sit tanta depravatæ naturæ fragilitas, tanta carnis rebellio, tanta dæmonis rabies, tanta vis pravorum habituum, tanta mundi corruptela. Sunt & alii sine numero superscriptis calamitatibus pressi: Quidam enim ope divinâ indigent ad aliquam tentationem superandam, alii ad aliquam virtutem acquirendam, sive ad aliquam

aliquem actum supernaturalem eliciendum. Quidam in mari sunt, alii in via non satis tuta. Hic vexatur inimicitiis, ille calumniam patitur: nonnulli paupertate, alii morbis, scrupulis, litibus, ære alieno, aliisque calamitatibus affliguntur. Multi sunt in periculo mortis constituti, à qua pendet æternitas, quos modo profus inexplicabili torquent & cruciant peccata commissa, bona omissa, temporalia quæ relinquunt, æterna ad quæ properant. Gravissimam denique necessitatem patiuntur animæ defunctorum in carcere Purgatorii detentæ, quarum tota spes in suffragiis nostris sita est, cum ipsæ pro se nec satisfacere, nec quidquam possint impetrare. Horum omnium infinita multitudo supplices manus extendit ad Sacerdotem miserabili ejulatu clamans & deprecans, ut partem aliquam divini auxilii singulis impetret, porrectis in Missa supplicibus eorum libellis, quos serio & ferventer, magnoque affectu æterno Patri commendare debet. Turpé

pè enim esset in conspectu tantæ majestatis distractione vel hæsitatione insulam reddere legationem, & tanti ponderis negotia frigide ac perfunctoriè pertractare,

S. I V.

Quâ reverentiâ celebrandum sit.

DUplex est reverentia, interna & externa. Interna in timore & tremore, in humilitate & compunctione cordis consistit. Ad externam pertinent totius hominis compositio & gravitas, omniumque cæremoniarum ac præscriptorum rituum observantia. Quanta verò cura adhibenda sit, ut hoc augustissimum Sacrificium omni veneratione ac reverentiâ celebretur, facile intelliget Sacerdos, si ex una parte consideraverit nullum opus sanctius ac divinius à Christi cultoribus tractari posse, quàm hoc ipsum tremendum mysterium; ex altera verò perpendat maledictum vocari

cari in sacris Litteris, qui facit opus Dei negligenter. Quod si Regem alloquuturus magno metu stat coram illo, nec audet oculos ab eo divertere: quanto majori trepidatione, humilitate, ac sollicitudine, in conspectu divinæ majestatis astare oportet; totâ mente in ipsum Deum intentâ, qui non solum externum aspectum, sed intima etiam animi penetralia intuetur? Quid turpius & poenâ dignius, quàm quod peccator Sacro Altari irreverenter assistat, ubi Sancti metuunt, pavent Angeli, tremunt Potestates, & supremi Spiritus faciem suam velant præ verecundia & confusione? Accedit nox ad lucem, infirmus ad Omnipotentem, servus ad Dominum, creatura ad Creatorem, & non formidat, non contremiscit? Proderit etiam ad excitandum reverentiæ affectum consideratio gaudii, quod S. Trinitas & omnes Cœlites ex devota & reverenti Missæ celebratione percipiunt: tum quia id Sacrificium testamenti loco à Christo relictum est, in

pignus

pignus amoris quo suos in finem dilexit : tum quia est mortis illius commemoratio , quâ intercedente peccata nostra deleta sunt , homines redempti , Sancti salvati , & nos qui vivimus innumeris beneficiis cumulamur. Cavendum ergò ne quid sacrificans admittat, quod istam minuat lætitiã Dei & Sanctorum ; quæ ex hujus Sacrificii suavissimo odore promanat. Ad eandem denique reverentiam comparandam, debet Sacerdos solerter præmeditari quàm sapienter & exactè S. Ecclesia divinitus edocta totius Sacrificii ordinem , modum , & apparatus præscripserit & instituerit. Nam primò culpas veniam precando confitetur : tum Deum laudat & adorat , eique de acceptis beneficiis gratias agit : opem divinam sibi & aliis implorat , nec ullum officii genus prætermittit , quod possint mortales sanctè cum Deo exercere. Jungit autem cum his externam conformacionem , habitumque corporis maximè decentem & religiosum ; vel stat vel flectit genua ,

DE MISSA

genua, aperto semper capite, manibus modò junctis, modò protensis, & in cælum sublatis, quæ omnia aptissima sunt ad reverentiam in ipso celebrante & in astantibus conciliandum. Nec quocunque modo, sed præstantissimo Deum alloquitur: secretò enim loquitur & veluti ad aurem, sicut amicus cum amico. Loquitur non suo sed totius Ecclesiæ nomine, & à Deo auditur, tanquàm gerens personam publicam, nullâ habitâ sui ratione, sivè bonus, sivè malus sit. Loquitur in publica celebri- tate coram universa Cæli curia, & ho- minibus qui adstant, atquè ideò in so- lemni confessione, quæ Missæ præmit- titur, & sanctos & populum appellat; & in Præfatione Deum precatur, ut voces suas cum Angelorum vocibus ad- mitti jubeat. Loquitur cum Christo Domino, qui in Sacramento præsens est, ejusque preces simul cum ipso æ- terno Patri præsentat. Verba tandem, quæ loquitur non ipse suo ingenio com- posuit; sed vel à Christo tradita sunt, vel

TRACT. ASCETICUS. 51
vel in Sacris Litteris à Spiritu Sancto
dictata, vel Sanctorum Patrum & Con-
cilioꝝ auctoritate approbata: quare
nihil proferre potest quod non sit Deo
gratissimum, & summè acceptum. To-
tis itaque viribus conari debet, ut tam
sanctum ministerium quàm maximâ fieri
potest reverentiâ & sanctitate exequa-
tur, & depositis terræ sordibus, An-
gelicâ puritate elucescat.

S. V.

*Alia considerationes ad pios affectus
in celebrante excitandos.*

Vix fieri poterit ut non attentè, de-
votè, & reverenter celebres, quis-
quis es Christi Sacerdos, si fide vivâ
hanc veritatem perceperis, & intimo
sensu apprehenderis, te ipsum Christum
offerre, unigenitum Dei Filium, Sal-
vatoreꝝ & Judicem tuum. Sed huic
veritati magnum momentum ex hoc ac-
cedit, quod perfectiorem Christi hu-
mani-

manitatem nunc in Missa Deo offert, quàm ipse obtulerit in ultima Cœna. Nam primò Christus mortalem obtulit, tu immortalem: ille passibilem, tu impassibilem. Secundò nunc eadè offertur cum plenâ pro nobis satisfactione, omnia siquidem ipsius merita ejusdem morte completa sunt. Tertiò quia humanitas Christi, etsi à principio sanctificata fuit in unione hypostatica, cum tamen in Passione oblata est Deo, novam acquisivit sanctificationem, ut Hostia scilicet tunc actualiter exhibita, & nunc offertur in Missa hac novâ sanctificatione exornata. Adde quòd Christus mirabili modo in Sacramento existit quàm in Cœlo. Totum enim ejus corpus in totis speciebus est, & totum in qualibet minima earum parte, sine quantitate coextensa ad locum; ita ut ejus præsentia nequidem à sup̄temis spiritibus per principia naturalia naturaliter videri possit. Sunt & alia innumera mirabilia, quæ satius est venerari quàm enarrare. Nam ut reliqua præter-

mittam,

TRACT. ASCETICUS. 53

mittam, quis dignè poterit explicare, vel saltem animo concipere, quàm magnum beneficium sit, quod mediante hoc Sacrificio, Cælum in terris quâdam anticipatione possident homines, dum ante oculos habent, manibusque contrectant ipsum Cæli & terræ conditorem? Hoc sedulò contemplare & erubescere, quod adeò tepidè, & irreverenter hæc tremenda mysteria, audeas celebrare.

Extende cogitationem tuam per universum mundum, quàm malè ubique Deo serviant homines, quot peccata committant: quàm pauci sint Religiosi qui perfectioni sedulò incumbant: quàm multi qui in rebus vanis & otiosis jugiter occupati vix unquam de Deo cogitant & loquuntur. Ideò tactus dolore cordis intrinsecùs, ardorem & affectum vehementissimum in te excita erga Dominum Deum, quem plerique mortalium vel non agnoscunt, vel spernunt: tum Sacrificium eâ devotione offerre satagas, ut Dominus si fieri possit,

fit, ejus suavitate, quam habet etiam ex opere operantis, quodammodò recreatus, eorum omnium obliviscatur, quæ contra sanctissimam ipsius voluntatem ab hominibus perpetrantur. Ex altera verò parte in Cælum animo ascendende, & considera quanto fervore Cælites universi Deum ament, & quàm suavi harmoniâ ipsius laudes uno ore decantent. Junge te illis, & similes elice amoris ac laudum affectus, sed cave, ne vocis tuæ ac morum cacophonîâ Beatorum dulcissimè concinentium concentum perturbes.

Cùm hoc Sacrificium Christi passionem & mortem repræsentet, veluti quædam imago & actio tragica est, non verbalis, quales sunt Poëtarum Tragœdiæ, sed realis & substantialis, exprimens incruentè Passionem illam & mortem cruentam ex qua omnia bona tua & aliorum, omnesque thesauri divinæ gratiæ profluxerunt. Solerter itaque adverte, quàm fervidâ devotione tanti boni repræsentatio à te fieri debeat. Sunt specta-

TRACT. ASCETICUS. 55

ſpectatores hujus Tragœdiæ SS. Trinitas, Humanitas Chriſti in Cælo, Angeli, & Animæ beatæ : cave ne quid ineptum vel indecens in te appareat, quod Dei ac Cæleſtium Civium puriſſimos oculos poſſit offendere. Id verò aſſequeris, ſi perpetuam in te ipſo corporis afflictionem, & paſſionum mortificationem expreſſeris, vivamque memoriam in te conſervaveris acerbiffimorum Chriſti cruciatuum, quos hoc Sacrificio commemoras & repræſentas; & eorundem aliis propoſueris morum ac vitæ ſeveritate.

C A-

C A P U T I V.

De his quæ Missæ celebrationem
proximè antecedunt.

§. I.

De necessitate Præparationis.

Ante orationem, ait Sapiens,
*præpara animam tuam, & noli
esse quasi homo qui tentat Deum.*

Quod si Deum tentare atque ad iracundiam provocare dicitur qui ipsum audent in oratione interpellare, non præmissâ diligentia & accuratâ præparatione: quanto magis eundem suâ temeritate & audaciâ irritabit, qui Unigenitum suum illi offerre, ipsumque suscipere imparatus præsumet? Et si Rex aut Princeps magnæ potentix tibi, ô Sacerdos, significasset, ut illi hospitium crastinâ die parares, quantâ sollicitudine

cūtudine expurgare domum & ornare
 fatageres , totam etiam noctem ducens
 insomnem , ne quid ille veniens incom-
 positum & indecorum reperiret ? Nunc
 verò Rex Regum , & Dominus Do-
 minantium mandat tibi per Prophetam
 dicens , *Præparare Israël in occursum
 Dei tui* , quia ecce ego veniam , &
 manebo in medio tui. Vide ergò &
 considera quantâ diligentîâ thalami tui
 tergere sordes debeas , quali apparatu
 ipsum ornare , quo dignus fias à tanto
 hospite visitari. Talem se Deus exhi-
 bebuit animæ tuæ , qualem se illa præpa-
 raverit ei : quantumque tu apposueris
 ad diligentiam , tantum ille adjiciet ad
 gratiam. Vetus parœmia est , *Adora-
 turi sedeant* , quâ paratum purgatum-
 que animum ad Deum afferre mone-
 mur. Quidam etiam Ethnicus ait ; *Di-
 midium facti qui benè cœpit , habet* :
 in singulis enim actionibus id imprimis
 curandum est , ut rectè ordiamur. Om-
 nium autem optima præparatio , & ma-
 gis necessaria illa est , quæ in puritate
 &

& sanctitate vitæ consistit; cùm quidquid agis, quidquid cogitas, quidquid moliris ad hunc scopum refers, ut vivas vitâ divinâ, teque dignum reddas hoc cælesti convivio. Sicut enim fructus frequentis celebrationis in hoc præcipuè attenditur, ut quotidie crescas in humilitate, patientia, mundi contemptu, & charitate: ita vera præparatio in hoc sita est, ut quotidie aliquid vitii deponas, aliquid virtutis acquiras, donec possis cum Apostolo dicere: *Vovo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus*. Et illis quidem, qui Deo jugiter adhærentes mentem habent rebus divinis exercitatam, non erit difficile sanctioris vitæ incremento se ad dignè celebrandum rectè disponere: alius verò, quorum major numerus est, qui minùs idonei sunt ad animum sursum erigendum, varia Sancti Patres documenta præscribunt, quibus adjuti ad Deum accedant tali curâ, & dispositione, quæ tanto mysterio digna sit. Quædam ex his jam supra

pra

pra à nobis tradita sunt: alia infra explicabuntur.

§. I I.

De præmittenda Confessione Sacramentali.

Formidabilis est, & non sine horrore audienda Apostoli comminatio dicentis: *Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberis calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini.* Quare celebrare volenti revocandum est in memoriam ejusdem præceptum, *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat: qui enim manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit.* Et quidem probatio omninò necessaria est, ut nullus sibi conscius mortiferæ labis, ad sacrificandum præsumat accedere non præmissâ Sacramentali confessione, quantumvis sibi contritus videatur; alioquin Panem vitæ
in

cari in sacris Litteris, qui facit opus Dei negligenter. Quod si Regem alloquuturus magno metu stat coram illo, nec audet oculos ab eo divertere: quanto majori trepidatione, humilitate, ac sollicitudine, in conspectu divinæ majestatis astare oportet; totâ mente in ipsum Deum intentâ, qui non solum externum aspectum, sed intima etiam animi penetralia intuetur? Quid turpius & poenâ dignius, quàm quod peccator Sacro Altari irreverenter assistat, ubi Sancti metuunt, pavent Angeli, tremunt Potestates, & supremi Spiritus faciem suam velant præ verecundia & confusione? Accedit nox ad lucem, infirmus ad Omnipotentem, servus ad Dominum, creatura ad Creatorem, & non formidat, non contremiscit? Proderit etiam ad excitandum reverentiæ affectum consideratio gaudii, quod S. Trinitas & omnes Cœlites ex devota & reverenti Missæ celebratione percipiunt: tum quia id Sacrificium testamenti loco à Christo relictum est, in
 pignus

pignus amoris quo suos in finem direxit : tum quia est mortis illius commemoratio , quâ intercedente peccata nostra deleta sunt , homines redempti , Sancti salvati , & nos qui vivimus innumeris beneficiis cumulamur. Cavendum ergò ne quid sacrificans admittat, quod istam minuat lætitiâ Dei & Sanctorum ; quæ ex hujus Sacrificii suavissimo odore promanat. Ad eandem denique reverentiam comparandam, debet Sacerdos solerter præmeditari quàm sapienter & exactè S. Ecclesia divinitus edocta totius Sacrificii ordinem , modum , & apparatus præscripserit & instituerit. Nam primò culpas veniam precando confitetur : tum Deum laudat & adorat , eique de acceptis beneficiis gratias agit : opem divinam sibi & aliis implorat , nec ullum officii genus prætermittit , quod possint mortales sanctè cum Deo exercere. Jungit autem cum his externam conformationem , habitumque corporis maximè decentem & religiosum ; vel stat vel flectit genua ,

DE MISSA

genua, aperto semper capite, manibus modò junctis, modò protensis, & in cælum sublatis, quæ omnia aptissima sunt ad reverentiam in ipso celebrante & in astantibus conciliandum. Nec quocunque modo, sed præstantissimo Deum alloquitur: secreto enim loquitur & veluti ad aurem, sicut amicus cum amico. Loquitur non suo sed totius Ecclesiæ nomine, & à Deo auditur, tanquam gerens personam publicam, nullâ habitâ sui ratione, sive bonus, sive malus sit. Loquitur in publica celeberritate coram universa Cæli curia, & hominibus qui adstant, atquè ideò in solemni confessione, quæ Missæ præmittitur, & sanctos & populum appellat; & in Præfatione Deum precatur, ut voces suas cum Angelorum vocibus admitti jubeat. Loquitur cum Christo Domino, qui in Sacramento præsens est, ejusque preces simul cum ipso æterno Patri præsentat. Verba tandem, quæ loquitur non ipse suo ingenio composuit; sed vel à Christo tradita sunt, vel

TRACT. ASCETICUS. 51
vel in Sacris Litteris à Spiritu Sancto
dictata, vel Sanctorum Patrum & Con-
cilioꝝ auctoritate approbata: quare
nihil proferre potest quod non sit Deo
gratissimum, & summè acceptum. To-
tis itaque viribus conari debet, ut tam
sanctum ministerium quàm maximâ fieri
potest reverentiâ & sanctitate exequa-
tur, & depositis terræ sordibus, An-
gelicâ puritate elucescat.

G. V.

*Alia considerationes ad pios affectus
in celebrante excitandos.*

Vix fieri poterit ut non attentè, de-
votè, & reverenter celebres, quis-
quis es Christi Sacerdos, si fide vivâ
hanc veritatem perceperis, & intimo
sensu apprehenderis, te ipsum Christum
offerre, unigenitum Dei Filium, Sal-
vatorem & Judicem tuum. Sed huic
veritati magnum momentum ex hoc ac-
cedit, quod perfectiorem Christi hu-
mani-

manitatem nunc in Missa Deo offers ;
 quàm ipse obtulerit in ultima Cœna.
 Nam primò Christus mortalem obtu-
 lit, tu immortalem: ille passibilem, tu
 impassibilem. Secundò nunc eadem of-
 fertur cum plenâ pro nobis satisfactio-
 ne, omnia siquidem ipsius merita ejus-
 dem morte completa sunt. Tertiò quia
 humanitas Christi, etsi à principio san-
 ctificata fuit in unione hypostatica,
 cum tamen in Passione oblata est Deo,
 novam acquisivit sanctificationem, ut
 Hostia scilicet tunc actualiter exhibita,
 & nunc offertur in Missa hac novâ san-
 ctificatione exornata. Adde quòd Chri-
 stus mirabiliori modo in Sacramento
 existit quàm in Cœlo. Totum enim
 ejus corpus in totis speciebus est, &
 totum in qualibet minima earum parte,
 sine quantitate coëxtensa ad locum; ita
 ut ejus præsentia nequidem à sup̄temis
 spiritibus per principia naturalia natu-
 raliter videri possit. Sunt & alia innu-
 mera mirabilia, quæ satius est venerari
 quàm enarrare. Nam ut reliqua præter-
 mittam,

mittam, quis dignè poterit explicare, vel saltem animo concipere, quàm magnum beneficium sit, quod mediante hoc Sacrificio, Cælum in terris quâdam anticipatione possident homines, dum ante oculos habent, manibusque contrectant ipsum Cæli & terræ conditorem? Hoc sedulò contemplare & erubescere, quod adeò tepidè, & irreverenter hæc tremenda mysteria, audeas celebrare.

Extende cogitationem tuam per universum mundum, quàm malè ubique Deo serviant homines, quot peccata committant: quàm pauci sint Religiosi qui perfectioni sedulò incumbant: quàm multi qui in rebus vanis & otiosis jugiter occupati vix unquam de Deo cogitant & loquuntur. Ideò tactus dolore cordis intrinsecùs, ardorem & affectum vehementissimum in te excita erga Dominum Deum, quem plerique mortalium vel non agnoscunt, vel spernunt: tum Sacrificium eâ devotione offerre satagas, ut Dominus si fieri possit,

fit, ejus suavitate, quam habet etiam ex opere operantis, quodammodò recreatus, eorum omnium obliviscatur, quæ contra sanctissimam ipsius voluntatem ab hominibus perpetrantur. Ex altera verò parte in Cælum animo ascendente, & considera quanto fervore Cælites universi Deum ament, & quàm suavi harmoniâ ipsius laudes uno ore decantent. Junge te illis, & similes elice amoris ac laudum affectus, sed cave, ne vocis tuæ ac morum cacophoniâ Beatorum dulcissimè concinentium concentum perturbes.

Cùm hoc Sacrificium Christi passionem & mortem repræsentet, veluti quædam imago & actio tragica est, non verbalis, quales sunt Poëtarum Tragediæ, sed realis & substantialis, exprimens incruentè Passionem illam & mortem cruentam ex qua omnia bona tua & aliorum, omnesque thesauri divinæ gratiæ profluxerunt. Solerter itaque adverte, quàm fervidâ devotione tanti boni repræsentatio à te fieri debeat. Sunt specta-

spectatores hujus Tragœdiæ SS. Trini-
 tas, Humanitas Christi in Cælo, An-
 geli, & Animæ beatæ: cave ne quid
 ineptum vel indecens in te appareat,
 quod Dei ac Cælestium Civium pu-
 rissimos oculos possit offendere. Id ve-
 rò assequeris, si perpetuam in te ipso
 corporis afflictionem, & passionum
 mortificationem expresseris, vivamque
 memoriam in te conservaveris acerbissi-
 morum Christi cruciatuum, quos hoc
 Sacrificio commemoras & repræsentas;
 & eosdem aliis proposueris morum ac
 vitæ severitate.

C A P U T I V.

De his quæ Missæ celebrationem
proximè antecediunt.

§. I.

De necessitate Preparationis.

A*Nte orationem , ait Sapiens ;
prepara animam tuam , & noli
esse quasi homo qui tentat Deum.*

Quod si Deum tentare atque ad iracundiam provocare dicitur qui ipsum audet in oratione interpellare , non præmissâ diligentîâ & accuratâ præparatione : quantò magis eundem suâ temeritate & audaciâ irritabit , qui Unigenitum suum illi offerre , ipsumque suscipere imparatus præsumet ? Et si Rex aut Princeps magnæ potentix tibi , ô Sacerdos , significasset , ut illi hospitium crastinâ die parares , quantâ sollicitudine

cūtudine expurgare domum & ornare
 fatageres , totam etiam noctem ducens
 infomnem , ne quid ille veniens incom-
 positum & indecorum reperiret ? Nunc
 verò Rex Regum , & Dominus Do-
 minantium mandat tibi per Prophetam
 dicens , *Præparare Israel in occursum
 Dei tui* , quia ecce ego veniam , &
 manebo in medio tui. Vide ergò &
 considera quantâ diligentîâ thalami tui
 tergere sordes debeas , quali apparatu
 ipsum ornare , quo dignus fias à tanto
 hospite visitari. Talem se Deus exhibi-
 bebūt animæ tuæ , qualem se illa præpa-
 raverit ei : quantumque tu apposueris
 ad diligentiam , tantum ille adjiciet ad
 gratiam. Vetus parœmia est , *Adora-
 turi sedeant* , quâ paratum purgatum-
 que animum ad Deum afferre mone-
 mur. Quidam etiam Ethnicus ait ; *Di-
 midium facti qui benè cœpit , habet* :
 in singulis enim actionibus id imprimis
 curandum est , ut rectè ordiamur. Om-
 nium autem optima præparatio , & ma-
 gis necessaria illa est , quæ in puritate
 &

& sanctitate vitæ consistit; cùm quidquid agis, quidquid cogitas, quidquid moliris ad hunc scopum refers, ut vivas vitâ divinâ, teque dignum reddas hoc cælesti convivio. Sicut enim fructus frequentis celebrationis in hoc præcipuè attenditur, ut quotidie crescas in humilitate, patientia, mundi contemptu, & charitate: ita vera præparatio in hoc sita est, ut quotidie aliquid vitii deponas, aliquid virtutis acquiras, donec possis cum Apostolo dicere: *Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.* Et illis quidem, qui Deo jugiter adhærentes mentem habent rebus divinis exercitatum, non erit difficile sanctioris vitæ incremento se ad dignè celebrandum rectè disporre: alius verò, quorum major numerus est, qui minùs idonei sunt ad animum sursum erigendum, varia Sancti Patres documenta præscribunt, quibus adjuti ad Deum accedant tali curâ, & dispositione, quæ tanto mysterio digna sit. Quædam ex his jam supra

pra

pra à nobis tradita sunt: alia infra explicabuntur.

§. I I.

De præmittenda Confessione Sacramentali.

Formidabilis est, & non sine horrore audienda Apostoli comminatio dicentis: *Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini.* Quare celebrare volenti revocandum est in memoriam ejusdem præceptum, *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat: qui enim manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit.* Et quidem probatio omninò necessaria est, ut nullus sibi conscius mortiferæ labis, ad sacrificandum præsumat accedere non præmissâ Sacramentali confessione, quantumvis sibi contuitus videatur; alioquin Panem vitæ
in

in mortem & condemnationem accipiet. Ut verò ex hoc divino convivio, quod sanctis animabus inexplicabiles præbet delicias, mens abundantius reficiatur, non solum à mortalibus, sed etiam à venialibus culpis, & ab omni terreno affectu eam expurgare oportet, & puram ac vacuum Deo exhibere gratiæ suæ donis implendam, & exornandam. Hac de causa boni Sacerdotes, quos se imitari par est, vel quotidie, vel alternis diebus, vel bis saltem in hebdomada animo verè contrito ad confessionem solent accedere, omnesque malorum radices evellere conantur, atque omnem vel levissimam maculam abstergere. Quod si nihil Sacramento pœnitentiæ expiandum occurrat, intensum nihilominus contritionis actum de totius vitæ delictis elicere non omittes, quia cor contritum & humiliatum Deus non despiciet.

In ipsa autem confessione vitanda prolixitas, & nimia diligentia in levioribus culpis recensendis: satiùs enim est

est intimè de iis dolere, & per devotionem cordis ad Deum conversionem eas expiare, quàm in iis adinstar historiarum sine proposito emendationis, sicut, ut plurimum contingit, enarrandis immorari. An verò expediat quotidianas imperfectiones in confessione explicare, ut status pœnitentis notior sit Confessario, non est una Magistrorum spiritualium sententia; tutior tamen & communior est oportere eas extra Sacramentum manifestare. Cavendus item multorum error, qui se prolixè de iis accusant, quæ peccata non sunt, ut de pravis habitibus, & passionibus, & de circumstantiis impertinentibus; quod sint superbi, iracundi, & proni ad malum; quod Deum non amaverint ex toto cordis intentione, & alia ejusdem generis multa, de quibus & aliis ad confessionem pertinentibus suadeo ut omninò legatur tractatus S. Bonaventuræ de modo confitendi, & puritate conscientie. Confessioni autem duplex præparatio præmittenda, remota

D

&

& proxima. Remota in hoc consistit, ut per vigilem cordis custodiam, profundam tui cognitionem & exactam discussionem, eam comparare studeas conscientiae teneritudinem & puritatem, quæ commissos defectus statim sentiat, & fideliter memoriæ suggerat. Deindè assuesces actum contritionis frequentare, & quotidianum examen sic instituere, ac si statim confiteri deberes. Proxima aliquot actus complectitur: nam primò gratiam efficacem petere debes omnia peccata agnoscendi, detestandi, & emendandi: tum in memoriam revocanda quæcunque ab ultima confessione commissa sunt: Demum de singulis actum doloris elicies cum firmo constantique proposito ab his deinceps abstinendi, & satisfaciendi. Quod si peccata leviora sint, quia omnia corrigere propter humanam fragilitatem difficile est, propones saltem & conaberis, quoties ad confessionem accedis, aliquod ex eis deponere in quod frequentius labi soles.

§. III.

S. III.

Modus confitendi.

QUandoquidem hujus Sacramenti pars essentialis, eaque præcipua est dolor & contritio ob admiffa facinora, huic maximè infiftes, præmiſſâ brevi confideratione alicujus motivi ejuſdem contritionis, qualia hæc ſunt: Gravitas peccatorum, quibus offenditur Deus, cujus bonitas infinita nec leviſſimè quidem lædenda foret, etiam ob ſalutem totius mundi. 2. Atrociffima damna, quæ tam in iſta, quàm in altera vita ex peccato oriuntur. 3. Inſcrutabilitas judiciorum Dei sæpè ingratos deferentis, & tepidos evomentis. 4. Brevitas & incertitudo temporis gratiæ, quo poteſt offenſa Dei expiari. 5. Memoria æternitatis, ejuſque interminabilis durationis. 6. Inæſtimabilis dignatio Dei, qui tanta paſſus eſt, ut te à peccatis liberaret. 7. Magnitu-

do beneficiorum tibi à Domino collatorum, pro quibus turpissimum est non te gratum benè vivendo exhibere. 8. Sublimitas æterni præmii, & facilitas mediocriorum ad illud acquirendum. 9. Infinita amabilitas Dei infinito obsequio propter se digniffimæ, quia ipse est summum bonum, qui te amore incomprehensibili prosequitur.

Hæc motiva si attentè consideraveris, facilè poteris summam in te contritionem excitare. Sic autem dispositus ad pedes Confessarii accedes, quasi ad lavacrum sanguinis Jesu Christi, in quo te ab omnibus inquinamentis tuis dealbandum fore confides. Duos ibi Sacerdotes adesse putabis, visibilem unum, alterum invisibilem, qui penetralia cordis inuetur. Ideò humillimè quasi Filius prodigus resipiscens benedictionem petens, & gratiam benè confitendi, præmissâque generali confessione actum contritionis renovabis. Tum magnâ interiori & exteriori reverentiâ, quanta Judici solet à reo exhiberi, peccata tua

Sacer-

Sacerdoti, qui Christam Judicam representat, confiteberis nudè, sincerè, humiliter, non ex habitu & consuetudine plorans coram Deo flagitia tua cum rubore & confusione. Dum verò Sacerdos profert verba Absolutionis, iterum actum contritionis elicies, teque à Christo seu Filium prodigum osculo excipi, novâ stolâ ornari, amplexu constringi putabis, additis ab eodem illis verbis, *Remissa sunt tibi peccata tua, jam amplius noli peccare.* Quare gratias ei ages dicens cum Propheta : *Nunc cœpi,* & incipies ab illa hora vitam sanctiùs instituere.

Post confessionem id quod imposuit tibi fuerit pro satisfactione statim persolves, Deoque offeres in unione passionis Christi, & satisfactionum omnium Sanctorum. Deinde examinabis an vera fuerit contritio elicitata, an intima cordis penetraverit, an diligentem discussionem præmiseris, an culpæ gravitatem agnoscas, an aliquid prætermiseris, an tibi ex ignavia ignos-

cas, an te ipsum arguas, & ad serio
pœnitendum impellas.

S. I V.

*Oratio ante Confessionem, & actus
Contritionis.*

AD te, piissime Jesu, refugium
meum & consolatio mea, ad re
mœrens & tristis venio recogitans tibi
annos meos & delicta mea in amaritu
dine animæ meæ. Ad te verba doloris
effundo misericordiam tuam implorans,
ut facias opus tuum, quod est misere
ri & parcere, tollens peccata mea, quæ
sunt maxima miseria mea. Nec despicias
voces & singultus Ovis perdita & Filii
prodigi ad tuam pietatem redeuntis de
regione longinqua: non enim lætaris
in perditione morientium, qui ut ego
non moreter, mortem subire dignatus
es. Vermis terræ retribuit tibi mala pro
bonis: & heu quot mala & quàm gra
via peccata pro tantis & tam eximiis
bonis!

bonis! Et tamen loqueris ad Sponsam tuam prævaricatricem animam meam, postquam fornicata est cum amatoribus multis, ut révertatur ad te, & suscipies eam, quia misericordia tua super omnia opera tua; & major est bonitas tua, quam iniquitas mea. Surgo igitur, & venio ad te corde contrito & humiliato; venio ut laver, ô fons æternæ vitæ, ad quem sitio sicut Cervus ad fontes aquarum; venio ut illuminer, ô lux mea, & amem te, & confitear adversum me! injustitiam meam. Emitte lucem suam & veritatem tuam, & illumina mentem meam, ut omnia mala mea quæ commisi, & bona quæ omisi distinctè egnoscam, & integrè confitear; nec me permittas computrescere in sordibus meis, tu qui omnium misereris, & nihil odisti eorum quæ fecisti. Fac me assueta mala relinquere, & tibi placitis operibus occupari, ut ubi abundavit delictum, tua gratia superabundet: & sicut fuit sensus meus ut errarem à te decies, tantum iterum con-

con-

conversus requiram te. Dolo benignissime Jesu, de omnibus & singulis peccatis meis, eaque detestor super omnia mala, non solum arido & imperfecto corde meo, sed corde etiam & affectu omnium verè pœnitentium, ex gratuito tui amore, quia Deus es infinito amore dignissimus, firmiterque propono quælibet potius subire mala, quam iterum peccato consentire. Exactissime item confiteri volo, tibi que & proximo integrè satisfacere, atque omnes peccandi occasiones deinceps evitare. Quidquid verò mihi dcest, suppleat mors tua, sanguis tuus, & superabundantia merita tua, quibus fretus veniam obtinere spero, & gratiam mores meos corrigendi, & in bono usque ad finem perseverandi. Et nunc, Domine, qui dedisti mihi cognoscere flagitia mea, perface contritionem meam, & perduc ad finem satisfactionem meam. Ure me igne amoris tui & separa à me quidquid displicet Majestati tuæ. Purifica omne quod tibi placet in me, ut in te vivam
 non

non in me; & in te moriar ac propter te, Salvator meus. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum Amen.

S. V.

Oratio post Confessionem.

GRatias ago tibi Domine Pater & Dux vitæ meæ, quia non secundum peccata mea fecisti mihi, sed superexaltasti misericordiam judicio, & projecisti in profundum maris omnia delicta mea. Atque utinam possem tantam in me contritionem excitare, quantum habuerunt pro peccatis suis Sanctus Propheta David vir secundum eorum, S. Petrus Princeps Apostolorum ac reliqui pœnitentes; quam libenter totus in lacrymas diffucrem, donec lavarentur iniquitates meæ, & ostenderes mihi placatum vultum tuum! Sed facta est anima mea sicut terra sine aqua tibi, & aruit sicut testa virtus mea: cumque omni virtute destitutus sim,

fim, hoc solum habeo residui, ut oculos meos extollam ad Redemptorem meum, ejusque lacrymas offeram tibi, quas ille pro me uberrimè effudit, ut ais placatus aperias mihi januas misericordiae tuae, & suscipias me servum fugitivum venientem ad te, & ab inimicis fugientem. Respice in me, & miserere mei, Domine patiens & misericors, loquere ad petram cordis mei, & percutere virgâ virtutis tuae, ut fluant aquae compunctionis, aquae salutare, quibus sanabitur & dealbabitur anima mea. Confirma hoc quod operatus es in me, tibi que grata & accepta sit confessio mea, atque omnem ejus defectum suppleat pietas & misericordia tua. Misericordiam tuam imploro; & veniam postulo cum inviolabili proposito deinceps non peccandi, & studio virtutum sedulè incumbendi, te mihi vires subministrante, qui non deseris sperantes in te. Ne patiaris me diutiùs vagari post vanitatem vitæ hujus, transeunt enim dies & dies, anni & anni, & ecce nihil

TRACT. ASCETICUS. 71
nihil proficio. Convertere ergò & deprecabilis esto super me indignissimum servum tuum, & noli sic attendere malum meum, ut obliviscaris bonum tuum: nam si ego commisi unde me damnare potes, tu non amisisti unde me salves, & recipias in gratiam tuam, Deus meus, adjutor meus. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

S. V I.

Directio intentionis ante Missam.

DEus Cæli & terræ infinitè amabilis, & omnium bonorum fons indeficiens, ego N. omnium notarum miserrimus peccator, & Ecclesiæ tuæ Minister indignissimus, ante thronum gloriæ tuæ humi provolutus, quàm maximo possum amoris, reverentiæ, & devotionis affectu, volo & intendo hodie Sacrosanctum Missæ Sacrificium altissimæ Majestati tuæ, cui soli debetur, juxtà ritum S. Romanæ Ecclesiæ offerre,

re, & ex nunc offero, unâ cum omnibus sacrificiis tibi placitis quotquot à principio mundi oblata sunt, & usque ad finem offerentur: simulque pretium sanguinis, & cunctos labores ac cruciatus Redemptoris nostri, omnia merita Sanctissimæ & immaculatæ Genetricis ejus; omnium Sanctorum virtutes, totiusque militantis Ecclesiæ laudes & preces, in unione illius admirabilis sacrificii, quod idem Unigenitus tuus ultimâ Cœnâ instituit, & in Cruce consummavit factus Sacerdos suæ victimæ, & victima sui Sacerdotii: affectu ac nomine ejusdem, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ, & omnium mecum quocunque modo offerentium: ex puro tui amore ac desiderio tui beneplaciti semper & in omnibus perficiendi. Ad tuam maximam laudem, & cultum, & gloriam: in protestationem supremæ tuæ excellentiæ, domini tui in omnes creaturas, & nostræ subjectionis & dependentiæ à te: in cultum patriæ tibi soli debitum, simul cum adorationibus tibi gra-

gratissimis ejusdem Christi Filii tui, B.
 Virginis omniumque Angelorum &
 Sanctorum. In memoriam vitæ, passio-
 nis, & mortis præfati Domini nostri,
 & in obedientiam ejusdem mandati, quo
 præcepit ut idem in ejus commemora-
 tionem faceremus. Ad honorem & au-
 gmentum gloriæ Dei, Mariæ Virginis, om-
 nium Angelorum & Sanctorum, eorum
 præsertim quorum hodie festivitas ce-
 bratur. In gratiarum actionem pro uni-
 versis beneficiis tuis, quæ mihi indi-
 gnissimo peccatori, cunctisque homi-
 nibus, & omni creaturæ conferre di-
 gnatus es. In propitiationem & satisfac-
 tionem pro peccatis totius mundi, &
 pro meis specialiter, de quibus doleo,
 quæque detestor & abominor super om-
 ne detestabile; quia tibi maximoperè
 displicent cum firmo proposito emen-
 dationis. Et quia hoc sacrificium vim
 impetratoriam infinitam habet, offero
 illud pro meis, & omnium viventium,
 ac defunctorum necessitatibus: & pri-
 mò quidem fructum quem possum &
 E debeo

debeo, illi principaliter applico, pro quo celebrare intendo, & si fortè contingat eum non indigere, vel non esse capacem, opto & volo hunc fructum ad N. derivari: cum applicatione Indulgentiarum mihi vel tali defuncto. Secundariò autem sine ejus præjudicio, pro quo offerre primariò teneor vel intendo, offero pro omnibus mihi peculiariter commendatis, pro N. & N. pro tali gratia obtinenda, & pro cunctis viventibus atquè defunctis, pro quibus me indignum famulum tuum legatione apud te fungi voluisti, ut defunctis requiem indulgeas, vivisque gratiam concedas tibi serviendi & in amore tuo usquè in finem perseverandi. Amen.

§ V I I.

Deprecatio pro omnium necessitatibus.

Memento Domine per viscera misericordiae tuae, per merita Filii tui,

tui, quem pro nobis oblatum nunc de-
 nuò offero, per merita B. Virginis, &
 omnium Sanctorum, memento Eccle-
 siæ tuæ Sponsæ tuæ; auge in ea puri-
 tatem fidei, & munditiem sanctitatis,
 & labore virorum Apostolicorum dila-
 ta eam toto orbe terrarum. Conserva
 eam quietam & tranquillam, & portæ
 inferi non prævaleant adversus eam. Ho-
 stium ejus elide superbiam, & gentes à
 fide alienas veritatis tuæ splendore col-
 lustra, ne pereant tot imagines tuæ,
 pro quibus pretiosus Filii tui sanguis
 effusus est. Da summo Pontifici nostro
 N. cor docile, da Spiritus Sancti abun-
 dantiam, ut populo sibi commisso ver-
 bo & exemplo præluceat. Intende ocu-
 los pietatis tuæ in universos Ecclesiæ
 Præsules & Pastores, & fac eos super
 gregem sibi commissum fideliter excu-
 bare. Adesto Parochis & Presbyteris,
 & omni Clero, ut nulli præbeant scan-
 dali occasionem, diligant puritatem,
 & ea sequantur quæ pacis sunt. Esto
 propitius omnibus Religiosis, quos se-
 parasti

parasti tibi in hæreditatem de universis populis terræ: da illis continuum in virtute profectum, votorumque ac regularum exactissimam observantiam. Da huic domui bonorum temporalium sufficientiam, & spiritum excita in Prælati nostris, & in cunctis fervorem accende. Suscita in Ecclesia tua strenuos operarios, qui eam verbo fideliter pascant, & exemplo confirment. Da eis rectam mentis intentionem, zeli sinceritatem, contemptum sui, animi robur, virtutis constantiam. Effunde miserationes tuas, Domine Princeps Regum terræ, in omnes Reges & Catholicos Principes, eisque tribue in obedientia Fidei & Ecclesiæ perseverantem famulatum, subditorum curam, justitiæ zelum, mutuam pacem, & observantiam mandatorum tuorum. Tuum etiam auxilium cunctis Magistratibus præbe, ut pacatâ gubernatione subjectos regant, te in omnibus judiciis suis timeant, tibi que jugiter placere contendant. Da omni statui Ecclesiæ abundantiam gratiæ tuæ;

ut

ut unusquisque in ea vocatione, in qua vocatus est, tibi dignè & laudabiliter famuletur. Da Virginibus castitatem, Deo dicatis continentiam, conjugatis sanctimoniam, pœnitentibus indulgentiam, viduis & orphanis sustentationem, pauperibus protectionem, peregrinantibus reditum, navigantibus portum: justis perseverantiam, bonis ut meliores fiant, tepidis ut ferveſcant, malis & peccatoribus, qualem me dolens esse confiteor, ut convertantur. Conserva cœlum in salubritate, terram in fertilitate, fructus in maturitate, mundum in providentia omni ex parte sufficienti. Respice omnes ægrotos, afflictos, tentatos, agonizantes, & in aliquo periculo vel necessitate constitutos, & da illis auxilium, remedium, consolationem, prout expedit ad gloriam tuam, & illorum salutem. Supplex item oro te, benignissime Deus, pro omnibus inimicis meis, quos intimè diligo: pro iis qui me offenderunt, vel quos ego offendi aut scandalifavi, ut

eis in omnibus benefacias, & pectora eorum sancto igne tuæ charitatis succendas. Miserere omnium pro quibus orare debeo, vel qui se commendaverunt indignis orationibus meis, omnium præcipuè consanguineorum, affinium, amicorum, & benefactorum meorum N. & N. Exaudi preces & vota ipsorum, & subveni eorundem ad te clamantium necessitatibus. Oro te quoque pro tali re & negotio N. N. ut felicem exitum sortiatur, si salutis nostræ profuturum esse cognoscis. Memento etiam Domine Rex æternæ, cui omnia vivunt, animarum omnium fidelium defunctorum, præsertim N. & N. super quas invocatum est nomen tuum. Extingue earum ardorem optato rore misericordiæ tuæ, & citò purgatas in conspectu tuo admitte. Pro me ipso tandem infelicissimo peccatore clementiam tuam humillimè imploro, ut per virtutem hujus Sacrificii universa peccata mea dimittas mihi, quæ multiplicata sunt super numerum arenæ maris. Audi sanguinem

TRACT. ASCETICUS. 79

guinem Filii tui altius clamantem quam sanguis Abel, & in virtute hujus oblationis miserere servi tui, secundum magnam misericordiam tuam. Dirige me in via tua, & doce me facere voluntatem tuam. Auge in me fidem, spem, charitatem, & reliquas virtutes statui meo necessarias. Da terrena despiciere, & amare caelestia. Posside me jugiter secundum beneplacitum tuum, ut te in omnibus & ubique inveniam, donec per felicem mortem ad te merear pervenire. Amen.

S. VIII.

*Specialis oblatio Sacrificii quatenus est
Latreuticum.*

SANCTA Trinitas unus Deus, rerum omnium principium & finis, cujus potentia, sapientia, bonitas, & magnitudo incomprehensibilis est, toto corde & corpore prostratus adoro te, tibi hodie sacrificium offerrendo

Corporis & Sanguinis Domini mei JESU-CHRISTI purè propter te, ad majorem tui gloriam, in protestationem supremi domini tui in omnes creaturas, & nostræ subjectionis ac omnimodæ dependentiæ à te: in recognitionem infinitæ tuæ perfectionis, beatitudinis, & gloriæ, omniumque operum tuorum, quæ summoperè gaudeo à nulla creatura dignè posse æstimari, nisi à te, Pater omnipotens, æterne Deus, & ab Unigenito tuo Salvatore nostro, qui tecum & cum Spiritu Sancto unus est Deus, unus est Dominus: quem ideò tibi in Sacrificium laudis offero tuâ infinitâ majestate dignissimum, in cultum patriæ tibi soli debitum, cum omnibus obsequiis, laudibus & adorationibus, quibus te olim glorificavit in terris: unà cum meritis, laudibus, & adorationibus Beatissimæ Virginis Mariæ, omniumque Angelorum, & Sanctorum. Quis enim ego sum vermiculus terræ, & opprobrium hominum, ut audeam faciem meam levare ad te, & aspicere alti-

TRACT. ASCETICUS. 81

altitudinem Cæli ? Christi igitur Filii
 tui, & omnium electorum meritis onus-
 tus accedo ad te, eorumque nomine
 & affectu abjicio me corpore & spiritu
 ante thronum Divinitatis tuæ, ut in-
 telligat universus orbis me esse opus ma-
 num tuarum, & tanquam nihilum an-
 te te. O quam gratum & jucundum
 mihi foret per omnes undique re-
 giones omnes homines videre in ge-
 nua provolutos te adorare ? Sed quia
 plerique te non cognoscunt, vel cogni-
 tum non venerantur, pro his quoque
 te adoro, teque humillimè deprecor,
 ut hanc oblationem Filii tui suscipere
 digneris in supplementum peccatorum
 & blasphemiarum, quibus perditii mor-
 tales te offendunt sive in terra, sive
 in inferno. Tibi gloria in sæcula. A-
 men.

S. I X.

Oblatio Sacrificii quatenus est Eucharisticum.

Gratias ago tibi Domine Deus omnium bonorum fons & origo, pro maximis & innumerabilibus beneficiis tuis, pro quibus omnibus & singulis infinita tibi, & interminabilis gratiarum actio singulis momentis temporis & æternitatis deberetur, sed quia minor sum sine ulla comparatione minimo beneficiorum tuorum, nec ulla creatura reperiri potest, quæ tuæ inexhaustæ bonitati dignas valeat referre gratias: Unigenitum Filium tuum tibi unice dilectum divinæ majestati tuæ in sacrificium eucharisticum humillimè offero, unà cum omnibus obsequiis, laudibus, & gratiarum actionibus ipsius ac Beatissimæ Matris ejus, omniumque Sanctorum & electorum tuorum. Specialiter autem gratias tibi hoc sacrificio persolvere

vere

vere intendo ex totis præcordiis meis propter magnam gloriam tuam, proque omni gaudio quod tu teipſo beatus intra te percipis perenni & interminabili fruitione ex æterna generatione Filii tui; & à te atque ab eo proceſſione Spiritûs Sancti, & ex perfectionibus tuis, quarum non est numerus, & quas nemo comprehendere potest. Pro omnibus item misericordiis & mirabilibus tuis, quæ per Filium tuum extra te operatus es, & semper operaberis. Pro ejusdem Incarnatione, & pro inexhaustis sapientiæ, scientiæ, meritorum, & gloriæ thesauris, quos in sanctissima ejus Humanitate abscondisti: proque illa singulari pietate, quâ eum mihi in Patrem, ac Doctorem; in Ducem ac Redemptorem concessisti; & pro omni fructu vitæ, passionis & mortis ejus. Pro immensis gratiarum opibus, quas Beatissimæ ejusdem Genetrici Virgini Mariæ contulisti, quam mihi quoque in parentem, advocatam, & protectricem largiri dignatus es: pro ejus ele-

ctione, immaculata conceptione, admirabili maternitate, gloriosa in cælum assumptione, omnique gratia, & gloria, quâ illam in terra & in cælo honorificasti: & pro omnibus beneficiis, quæ ipsâ intercedente, toti terrarum orbi, ejusque devotis clientibus contulisti & conferes in perpetuum. Pro innumerabilibus Angelorum exercitibus, quorum numerum tu solus nosti, qui eos creasti prærogativis singularibus exornatos ad tuam gloriam & nostrum subsidium. Pro eximiis donis quibus Sanctos & electos tuos cumulasti, illos præsertim quos hodie S. Ecclesia veneratur, quorum meritis & doctrinâ ipsam Ecclesiam ædificasti, hæreses & schismata contrivisti, & omnes fideles illuminasti. Pro maximo gratiarum munere, quibus eos reple, quos ad apicem perfectionis efficaciter trahis, & ad dulcissimam familiaritatem tuam admittis, pro inexplicabili patientia, quâ peccatores toleras, ad te invitas, & auxilia illis necessaria suppeditas ut conver-

ver-

vertantur, Pro singulis beneficiis, quæ omnibus viatoribus, amicis & inimicis meis, fidelibus & infidelibus, cunctisque creaturis sensibilibus & insensibilibus contulisti. Pro gratiis gratis datis ad Ecclesiæ utilitatem, quas licet non omnes singulis dederis, dedisti tamen ut sint in omnibus, ut quod singuli in se non habent, in aliis habeant; Spiritus enim tuus dividit singulis prout vult. Pro infinito amore, quo me prosequutus es, eligens me ante mundi constitutionem, ut sim sanctus & immaculatus in conspectu tuo: quodque tempore præfinito ex abyssa nihili eduxeris me, & nasci feceris in Ecclesia tua, extra quam non est salus. Quod me dono tuæ gratiæ per baptisma ditiaveris, & animam meam præclarissimis virtutum habitibus exornaveris: quod perpetuò astitisti mihi conservans me, & præservans à multis periculis & adversitatibus admirabili tuâ providentiâ: quod Angelum ad mei custodiam deputaveris, qui perpetuus cogitationum,

&

& operationum mearum inspector est, dirigens me occultis inspirationibus ad salutem. Pro maximâ misericordia, quâ me redemptum pretioso Sanguine Filii tui è sæculo nequam eripuisti, & cum in peccatis jacerem excitasti illustratione tuâ, & vocasti in admirabile lumen tuum in locum sanctificationis, dissimulans peccata mea propter pœnitentiam. Pro sublimissima Sacerdotii dignitate, ad quam me prorsus immerentem evexisti: & pro multis præclarissimis donis naturæ & gratiæ, quæ mihi singulariter contulisti. Quod mihi tot media ad salutem, totque virtutis instrumenta suppeditaveris, quod toties me custodieris ne peccarem, occasiones subtrahens, & pravas sanans affectiones: quod cum aliquando me tentari permisisti, vim tamen & fortitudinem resistendi misericorditer tribuere dignatus sis, præveniens me in miserationibus tuis. Quod victum & vestitum, & alia necessaria ad decentiam statûs mihi copiosè præbueris: quod-
que

que omnia propter me regere & con-
 servare non desinas. Quòd ut validius
 me traheres ad te , aliquot mihi cor-
 porales ægriitudinēs , angustias animi ,
 & adversitates immisisti , ac mirabili
 vicissitudine consolationum & desola-
 tionum erudiens me , ne in prosperis
 extollar , aut in adversis deficiam. Quòd
 per viam mandatorum tuorum deduce-
 ris me , dante scire , velle , & operari
 quod bonum est ; ut per bona opera
 certam faciens te adjuvante , vocatio-
 nem meam preparatâ electis tuis gloriâ
 perfruar in æternum. Hæc & aliamul-
 ta fecisti mihi Domine Deus meus vita
 & dulcedo anime meæ , de quibus ob-
 tabile mihi foret semper loqui , semper
 cogitare , semper tibi gratias agere ,
 sed imperfectum meum viderunt oculi
 tui. Quis enim ego sum filius iræ , &
 abyssus tenebrosa , ut tantis beneficiis
 par esse possim ? Calicem igitur salu-
 tatis accipiam , & hoc tibi sacrificium
 pro me & omnibus immolabo , ut de
 perceptis hæc dignissimâ victimâ gra-
 tias

tias exhibentes beneficia potiora fumamus. Amen.

G. X.

Oblatio Sacrificii quatenus est propitiatorium.

PRocido coram te, Domine, cum tremore & rubore gravissimâ onustus flagitiorum meorum sarcinâ: nec mea solum, sed & totius populi peccata coram te porto, quia me pro omnibus legatione fungi iussisti, ut quod illi pro se non possunt, ipse tanquam mediator merear impetrare. Sed quâ fiduciâ pro culpis alienis intercessor veniam servus nequissimus innumerabilium scelerum reus, qui pro tot beneficiis à te susceptis, gravissimas tibi injurias & offensas retribui, bonitatem tuam contemnens, & justitiam vilipendens? Iniquitates meæ diviserunt inter me & te, & peccata mea absconderunt faciem tuam, ne exaudires. Verumtamen

men ecce revertor ad te dolens & mœrens quod offenderim te : & quia nullum extat pretium , quo infinitæ bonitati tuæ offensæ condignè satisfacere valeamus , nisi pretium Sanguinis dilectissimi Filii tui Domini nostri **JESU CHRISTI**, ipsum tibi offero hostiam placationis sufficientissimam pro meis ac totius mundi peccatis , ut mihi , & **N. N.** atque omnibus peccatoribus veram contritionem concedas , meque & illos à reatu pœnarum misericorditer absolvas , per acerbissimam passionem & mortem ejusdem Filii tui , quem semel in **Cruce** oblatum nunc denuò offero. Ibi enim invenio meritorum ejus mare magnum & spatiosum , quo demergantur omnia peccata nostra : ibi infinitum satisfactionum thesaurum , quo omnia debita nostra remissione obtentâ expurgantur. Esto itaque placabilis super multitudinem iniquitatum nostrarum , & audi Sanguinem Filii tui clamantem ad te non vindictam , sed veniam & misericordiam. Attende **Domine**,

mine, & ignosce dolentibus & pœnitentibus. Da gratiam emendationis, & in bono perseverantiam, & cantabimus laudes tuas in sæcula sæculorum. Amen.

S. X I.

Oblatio Sacrificii quatenus est impetratorium.

Quia inaccessiblei tuâ pietate & misericordiâ, me indignissimum famulum tuum legatione fungi apud te voluisti pro omnibus hominibus vivis & defunctis, offero tibi, clementissime Pater, hoc tremendum sacrificium, quod vim impetratoriam infinitam habet, pro singulorum necessitatibus & indigentis, ut per passionem & mortem **JESU-CHRISTI** Salvatoris nostri, eorum voces & singultus misericorditer audire, & partem aliquam auxilii tui singulis largiri digneris. Attende itaque, & exaudi pro singulis deprecantem, nec avertas faciem tuam à me
propter

TRACT. ASCETICUS. 91

propter innumerabilia peccata mea, non enim in justificationibus meis, sed in persona Ecclesiæ tuæ, & tibi unicè dilecti Filii tui ad te loqui præsumo. Misere omnium quos fecisti, Domine, & reple eos scientiâ ac fide tuâ, ut lauderis cum hæreditate tua. Da omnibus fidem vivam, & ardentissimum in te amorem, & ne claudas ora cæmentium te. Effunde misericordiam tuam in gentes quæ te non noverunt, Turcas, Mauros, Idololatrias, Judæos, Hæreticos, Schismaticos, obscurâ nocte infidelitatis sepultos; vindica eos ab erroribus, & illumina corda illorum, ut te cognoscant, & JESUM-CHRISTUM quem misisti. Dissipa consilia impiorum, ne quidquam officiant regno tuo, & propagationi gloriæ tuæ; & libera fideles tuos de manibus filiorum alienorum. Sanctifica Ecclesiam tuam, quam plantavit dextera tua: aufer ab ea omnia scandala, dissensiones & schismata; ut tandem aliquando fiat unum ovile & unus Pastor. Da Summo Pontifici

rifici nostro, cunctisque Prælatiſque, ut oves ſibi commiſſas fideliter paſcant fructu orationis, exemplo bonæ con- verſationis, verbo prædicationis, ſub- ſidio charitatis. Sit perpetua in illis oneris ſibi impoſiti conſideratio, & Sacerdotio fungantur ſine reprehenſio- ne. Reforma omnes Eccleſiaſticos or- dines, ut & ipſi luceant coram homi- nibus, ſitque in eis virtutum decus, ſplendor ſanctitatis. Reduc omnes Re- ligiones ad fervorem & perfectionem, in qua fuerunt inſtitutæ, da ſuperiori- bus zelum diſciplinæ, ſubditis obedi- entiam, ut profeſſione ſuâ omnes digni inveniantur. Da Prædicatoribus vocem virtutis, ut è cœno peccatorum quàm plurimos educant, & ad timorem & amorem tuum perducant. Illumina ſa- pientiâ tuâ omnes Reges, & Principes, cunctosque Magiſtratus, ut ſubditis ſi- bi populis juſtitiam fideliter admini- ſtrent, pacem diligant, Eccleſiam ve- nerentur, mandata tua cuſtodiant, & de hoſtibus ſanctæ fidei te protegente
trium-

triumphent. Defende fideles tuos à fame, peste & bello, à persecutionibus & calumniis, à cunctis periculis & adversitatibus, ab omni necessitate corporali & spiritali, ab omni angustia & calamitate : & illos adjuva quos affligi & tribulari permisisti, ut omnes sibi misericordiam tuam sentiant adfuisse. Ne sinas eos labi, qui in periculo & occasione peccandi versantur: eosque conserva quos gratiæ tuæ pretiosissimo munere locupletasti. Adesto agonizantibus, ut verâ contritione purgati & amore tuo succensi diaboli insidias evadant, & à damnatione perpetua liberentur. Memento tot miserabilium peccatorum, qui in foveam peccati mortalis infelicitè lapsi, sine ope tua inde emergere non possunt, & da illis auxilium efficax, ut surgant & resipiscant. Omnibus item inimicis nostris charitatem & dulcedinem tuam benignus infunde ; & libera nos à malorum insidiis. Da illis quos ego offendi aut scandalizavi veniam peccatorum & veram emendationem.

nem. Omnes autem amicos & benefactores, consanguineos & affines nostros illustra gratiâ tuâ, succende amore tuo, ut te solum quærant, te solum diligant, omniq̄ue tempore opera illorum plena inveniatur in oculis tuis. Da huic Congregationi, ad quam me vocare dignatus es, bona spiritualia & temporalia, nosq̄ue & illa administra & dirige, ut cultus tuus & animarum salus hic semper vigeat, crescat, & perseveret. Custodi omnes mihi commissos & commendatos, & pro quibus orare debeo, præcipuè verò N. & N. rege, & salva eos juxta beneplacitum tuum, ut nemo ex illis pereat. Succurre omnibus, pro quibus me orare tu vis, & ego nescio: protege servos tuos omnes, qui te maxime diligunt: quamvis eorum numerum & nomina ignorem: justis autem, tepidis & imperfectis auge fidem, spem, charitatem, auge fervorem, ut ad culmen perfectionis cito perveniant. Respice benignis oculis animas in Purgatorio detentas, illas præ-

præsertim quæ suffragiis nostris magis indigent, & da illis requiem sempiternam. Mei denique memento omnium miserrimi & indignissimi, qui gratiæ tuæ auxilio tantò majori præ cæteris egeo, quantò infirmior sum & impotentior. Extingue in me omnia terrena desideria, & ignem tui amoris accende. Dirige me in veritate tua, & da finalem perseverantiam, per Christum Filium tuum, cui tecum & cum Spiritu Sancto est laus & honor in sæcula sæculorum. Amen.

S. X I I.

*Actus diversarum virtutum ante
Missam.*

F I D E I:

Quis mihi det, suavissime **JESU**, ut sub candido specierum Sacramentalium velamine vultum tuum intueri possim, in quem desiderant Angeli prospici-

prospicere? Quis mihi det ut pateant mihi fontes saluberrimi quinque vulnorum tuorum, quæ oculis fidei in tuo corpore cerno, fontes aquarum viventium in ablutionem peccatricis animæ meæ? O venæ salientes in vitam æternam effundite super me aquam gratiæ, quæ sitim meam satiet, ut gaudio repletus, & fide vivâ imbutus exclamem cum Thoma Apostolo, *Deus meus, & Dominus meus*. Credo enim firmissimâ fide te in augustissimo Sacramento corporis & sanguinis tui verè præsentem esse Deum meum, & Dominum meum; & pro hac assertionem illies mori paratus sum. Credo, inquam, quòd in hoc Sacramento corpus tuum gloriosissimum verè adest, Sole splendidius, electum ex millibus, cum ea integritate, pulchritudine, majestate, quâ in Cælo existit, & quâ nulla major concipi potest. Ibidem est sanguis olim pro nostra omniumque salute effusus. Ibi est anima omni gratiâ & sapientiâ plena, in qua sunt omnes thesauri

VI-

virtutum & scientiæ Dei. Ibi denique latet Divinitas tua, Verbum scilicet omnipotens, per quod Pater dicit omnia: & quia tu in Patre, & Pater in te est, adest etiam Pater te Verbum suum generans; adest & Spiritus Sanctus utriusque nexus & amor. Hoc est compendium omnium mirabilium tuorum, hoc summum prodigium, omnium creaturarum mentium captum excedens, hæc veritas infallibilis, quam te largiente per gladios & ignes profitebor.

S P E I.

INte solo spem meam colloco, dulcissime JESU, quia tu salus & virtus mea, tu refugium & firmamentum meum, tu fons omnium bonorum. Quomodo enim auderem hoc tremendum Sacrificium Deo Patri offerre, teque in eo suscipere, nisi fiduciam tu mihi præberes, qui me tuo sanguine redemisti? De tua igitur benignitate confisus accedo

E.

cedo

cèdo ad te, ut ovis morbida ad Pastorem, ut infirmus ad Medicum, ut reus morti obnoxius ad Advocatum; ut tu me foveas, protegas, corroboreas, & fanes. Abyssus nihili mei abyssum invocat bonitatis tuæ, nam licet peccata mea plurima & gravissima sint, ea tamen nihil sunt, quamvis plura & graviora forent, si cum misericordia tua, & pretio sanguinis tui conferantur. In ipso reposita est tota fiducia mea, & gaudeo, quòd nihil in me sit, in quo possim confidere. Miserere mei, & salva me, qui nunquam deseris sperantes in te.

C H A R I T A T I S.

Quanta vis amoris cor tuum succendit, amantissime JESU, cum transiturus de hoc mundo ad Patrem mensam parasti nobis habentem omne delectamentum, & omnem saporem suavitatis. Grande quidem fuit & admirabile opus amoris tui, quòd natura

turam nostram assumere dignatus sis; sed longè præstantius & mirabilius est; quòd corpus tuum in cibum, & sanguinem in potum reliqueris: in illo siquidem nostram suscepisti humanitatem; in hoc tuam largiris Divinitatem. Sic totum thesaurum gratiæ tuæ in nos effudisti, ut immensâ hâc dilectione præventi amoris vicem tibi rependere totis viribus satagamus. Amò itaque te unicum meum solatium in hoc exilio, unica spes languentis animæ, unica mea felicitas, & summum bonum quo in terra frui licet. Amò te toto corde, totâ mentè, totâ virtute: atque utinam omni momento te ferventiùs semper adorarem? Hoc est ardens desiderium meum, huc feruntur gemitus mei, & suspiria cordis mei. Ad te enim trahis omnes vires animæ meæ, dum te ipsum transfundis in me: dum quantum fieri potest me similem tui facis: dum esurientem animam meam non cibo aliquo terreno, sed pretioso corpore & sanguine nutris, fatias, & saginas. Pro

hac tua ineffabili largitate amo te, Deus meus, & nunquam cessem amare te, amorem meum teipso inflamma, qui esca & pabulum amoris es. O ignis jugiter ardens, & nunquam deficiens, ure renes meos & cor meum, ut ardeant amore tui. Ignem venisti mittere in terram, accende illum & eventila, ut semper crescat. Te enim amabo, si amandi vires præbueris, & eò amplius amabo, quò uberiores amandi gratiam infuderis: nunquam tamen te amabo, ut dignus es.

D E S I D E R I I.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Salvator meus Domine JESU: desiderat, inquam, anima mea accedere ad te, teque offerre Deo Patri, ac de fontibus salvationis tuæ vinum lætificans in gaudio haurire. Sitio enim Domine, lassatus in via iniquitatis, sitio te Deum meum venam aquarum

TRACT. ASCETICUS. 107

rum viventium, sitio sanguinem tuum, quem mihi in potum mirabiliter tribuisti. Ad te venio, & clamo post te, Liberator meus, esuriens & sitiens: miserere mei Fili David, & da mihi panem tuum, da vinum quod miscuisti, ut refocilletur anima mea. Atque utinam possem omnium Sanctorum affectus & inflammata desideria habere, teque semper sitire fontem vitæ, fontem sapientiæ, fontem æterni luminis, torrentem voluptatis. Utinam te semper esuriant cor meum panem Angelorum, refectioem animarum sanctarum; & dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ. Renuit consolari anima mea, donec suscipiam te omne bonum meum, Domine JESU, quem solum ardentissimè concupisco cum omni affectu, & devotione omnium electorum tuorum tecum epulantium in mensa tua, quorum divitias offero tibi in supplementum inopiæ meæ. Esto tu solus gaudium meum, tranquillitas mea, refectio mea, & thesaurus meus, in quo

mens mea quiescat. Nihil desiderem extra te, & omnia mihi vilescant præter te; Deus meus, dulcedo mea, & unicum centrum cordis mei!

GRATITUDINIS.

Quis sum ego bonitas infinita, ut me sacris altaribus altare volueris, tibi que offerre de donis tuis sanctum sacrificium, hostiam immaculatam? Unde inveni hanc gratiam in oculis tuis ut ostenderes in me divitias misericordie tue? Venite & audite omnes Angeli & Sancti Dei, & narrabo vobis quanta fecit Dominus animæ meæ. Nam cum essem abjectus in domo mea, de pulvere erexit me, & constituit me cum Principibus populi sui ut comederem panem & biberem vinum in mensa sua omnibus diebus vitæ meæ. Quas ergo tibi gratias agam, clementissime **J E S U**, Salvator Mundi, aut quid retribuam tibi pro omnibus quæ tribuisti mihi? Verè enim de te sponso Ecclesie

Et illud Canticorum intelligitur. *Si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* Tu omnia quae habes mihi largitus es, corpus, sanguinem, animam, & divinitatem tuam: & si ego retribuam tibi omnem substantiam domus meae, corpus, animam, & libertatem eum omnibus quae nunc habeo vel habere possum, hoc quasi nihilum reputabitur comparatione immensi, & inestimabilis doni tui. Tantum tibi debeo, quantum ipse vales, qui infinitus es: quare debitum meum omnem meam facultatem excedit. Audeo tamen rogare te, quia benignus, & misericors es, & tu nosti pauperitatem meam, audeo rogare te, ne despicias munusculum quod tibi offero in simplicitate cordis mei dicens cum sponsa, *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Nam sicut tu totum te mihi tradidisti in nutrimentum animae meae; ita ego me totum servituti tuae consecro, & quidquid habeo, quidquid sum, quidquid possum, ti-
 bi

bi penitus trado, ut me totum tibi vendices, nec quicquam mei mihi patiaris superesse.

T I M O R I S.

AD mensam convivii tui à te vocatus & invitatus, Domine J E S U, summum bonum meum & felicitas sempiterna, parere quidem vocanti vellem, teque amanter & devotè suscipere; sed contremisco valdè, cum meam intueor sceditatem, contremisco à voce Apostoli tui dicentis: Si quis manducaverit panem hunc & biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini. Mira enim res est, & portento simillima, Pascor cælesti Pane, quo saturari possunt infiniti mundi: potor præclarissimo vino, quo ardentissima Angelorum sitis extinguitur; & fame ac siti aresco: omne Cæli gaudium intus fero, & terræ illecebris irretiri non desino, vanaque solatia à creaturis emendico: ad Deum
 excel-

excelsum , fontem omnium bonorum
 quotidie accedo , & sub specie panis
 & vini ipsum quotidie sumo ; & non
 solum non rapior cum Paulo in tertium
 Cælum , sed terræ totus adhæreo , om-
 nisque mea sollicitudo terræ famulatur
 & corpori , nulla Cælo. Hæ sunt an-
 gustiæ , que me undique premunt , hæc
 consternatio mea magna nimis. Vereor
 enim ne quod in salutem constituisti ,
 in iudicium & condemnationem acci-
 piam. Nunquid ergo fugiam à facie
 tua cum impio Cain , aut abscondam
 me cum Adamo , eò quod nudus sim ,
 & audierim vocem tuam ? Absit. Scio
 enim , quia major est misericordia tua ,
 quàm miseria mea : major est clemen-
 tia tua , quàm iniquitas mea. Si scædus ,
 si infirmus , si nudus sum , tu me po-
 tes mundare , sanare , vestire. Ad te igi-
 tur cum timore & tremore confugio ,
 ut me vestias , sanes , & purifices. Ab-
 strahere cor meum à cæteris omnibus ex-
 tra te , in quibus nihil est nisi vanitas
 & afflictio spiritûs. Sentiat mens mea
 dulce-

dulcedinem præsentiaæ tuæ : gustet quàm suavis es, ut amore tuo capta nihil querat extra te, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

HUMILITATIS.

Immense, tremende ; potentissime ; & incomprehensibilis Deus, quis es tu, & quis sum ego, ut digneris venire ad me, mecum epulari, & mansionem apud me facere ? Heu quanta est dignatio tua, quanta miseria & ingratitude mea ? Tu Rex regum, & Dominus dominantium, qui respicis terram, & facis eam tremere : tu fons sanctitatis, Coram quo Angeli non sunt puri, tu Sol claritatis æternæ, qui lucem habitas inaccessibleem : ego verò animal immundum, omnium calamitatum ludibrio expositum, insanis perturbationum motibus agitarum : omni vanitati subjectum, vas contumeliae, filius iræ, & tenebrarum. Et quomodo potest lucis tuæ ad tenebras meas esse

esse conventio? Quomodo præsumam ad te accedere vermiculus teriæ, in quo nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat? Quâ fiducia coram te apparebo, iustissime Judex, ante cujus conspectum columnæ Cæli contremiscunt? Longè enim recessi à te; qui tamen ubique es, & miserabilis anima mea, quam tibi in baptisinate desponsaveras, fornicata est cum amatoribus multis, te repudians Creatorem & Redemptorem, ut fallacibus creaturis adhæreret. Tu me segregasti ex utero matris meæ, & vocasti per gratiam tuam, ut lucerem coram hominibus doctrinæ & vitæ splendore: ego verò in tenebris vixi, non sapiens quæ tua sunt, sed quæ super terram. Tu parasti mihi mensam in dulcedine tua, & suspiravi ad ollas carnis Ægypti. Tu potasti me sanguine tuo, & converti me ad poculum Babylonis. Veruntamen ego loquar ad te, cum sim pulvis & cinis. Respice servum tuum, & suscipe me, quem tam amantèr invitasti ad te. Jam enim cogno-

vi, quia sine te nihil sum, nihil possum: & extra te non est salus nec vita. Projice ergò post tergum tuum omnia peccata mea, & amplectere me, quamvis indignissimum gratiâ tuâ, ad te revertentem, juxta verbum Prophetæ tui dicentis: *Sacrificium Deo spiritus contritus: cor contritum & humiliatum Deus non despiciet.*

S. XIII.

Commemoratio Dominice Passionis ante Missam.

SÆpè dictum est in hoc incruento Sacrificio cruentum illud, quod semel in Cruce peractum est, non verbis, sed reipsâ repræsentari: una siquidem & eadem est hostia, idem qui per Sacerdotis ministerium offert, idem Christus qui immolatur. Sicut enim dicitur Agnus occisus ab origine mundi, eò quòd mortuus censeatur in figuris animalium, quæ in ipsius memoriam
macta-

macabantur : ita non immeritò eun-
 dem vocare possumus Agnum, qui quo-
 tidie occiditur usque ad finem mundi,
 in hac nimirum suæ mortis repræsen-
 tatione, quæ duratura est, donec mun-
 dus durabit. Ideò Sancti Patres mor-
 tis Christi memoriam hoc Sacrificium
 celebranti super omnia necessariam esse
 affirmant, dicente Apostolo : *Quoties-
 cumque manducabitis panem hunc, &
 calicem bibetis, mortem Domini an-
 nunciabitis, donec veniat.* Hoc ipsum
 autem idem Salvator noster præcepit,
 cum instituto hoc Sacramento ait ; *Hec
 facite in meam commemorationem.*
 Quæ verba Seraphicus Doctor sollicitè
 expendens libro de puritate conscien-
 tiæ, cap. 9. existimat Sacerdotem nul-
 latenùs debere Missæ Sacrificium cele-
 brare ; quin priùs Passionem & mor-
 tem Domini commemoret. *Id, inquit,
 quod pro meipso retineo, est verbum
 illius qui hoc Sacramentum instituit,
 quem non credo illud frustra protulisse.*
Dixit enim ; Hac quotiescumque fece-
G
rtis,

vi, quia sine te nihil sum, nihil possum: & extra te non est salus nec vita. Projice ergò post tergum tuum omnia peccata mea, & amplectere me, quamvis indignissimum gratiâ tuâ, ad te revertentem, juxta verbum Prophetæ tuî dicentis: *Sacrificium Deo spiritus contritulus: cor contritum & humiliatum Deus non despiciet.*

S. X I I I.

Commemoratio Dominica Passionis ante Missam.

SÆpè dictum est in hoc incruento Sacrificio cruentum illud, quod semel in Cruce peractum est, non verbis, sed reipsâ repræsentari: una siquidem & eadem est hostia, idem qui per Sacerdotis ministerium offert, idem Christus qui immolatur. Sicut enim dicitur Agnus occisus ab origine mundi, eò quòd mortuus censeatur in figuris animalium, quæ in ipsius memoriam
macta-

mactabantur : ita non immeritò eun-
 dem vocare possumus Agnum, qui quo-
 tidie occiditur usque ad finem mundi,
 in hac nimirum suæ mortis repræsen-
 tatione, quæ duratura est, donec mun-
 dus durabit. Ideò Sancti Patres mor-
 tis Christi memoriam hoc Sacrificium
 celebranti super omnia necessariam esse
 affirmant, dicente Apostolo : *Quoties-
 cumque manducabitis panem hunc, &
 calicem bibetis, mortem Domini an-
 nunciabitis, donec veniat.* Hoc ipsum
 autem idem Salvator noster præcepit,
 cùm instituto hoc Sacramento ait : *Hec
 facite in meam commemorationem.*
 Quæ verba Seraphicus Doctor sollicitè
 expendens libro de puritate conscien-
 tiæ, cap. 9. existimat Sacerdotem nul-
 latenùs debere Missæ Sacrificium cele-
 brare ; quin priùs Passionem & mor-
 tem Domini commemoret. *Id, inquit,
 quod pro meipso retineo, est verbum
 illius qui hoc Sacramentum instituit,
 quem non credo illud frustra protulisse.*
Dixit enim; Hec quotiescumque fece-
G
ritis,

ritis, in meam memoriam facietis: Ex quo quidem verbo arguo mihi ipse, quod quoties volo id agere quod ipse instituit, & modo predicto reliquit, ut meo nequaquam sine remorsa conscientia ac præjudicio animæ ad illud posse accedere, nisi præmemorata ipsius instituentis charitate, ac ejus passione & morte, in cujus memoriam perpetuo recolendam, illud Sacramentum debere confici & percipi ipse præclare asseruit & injunxit. Sacerdos itaque, cum ad Sacrum faciendum se præparat, fasciculum sibi colligat ex omnibus anxietatibus & amaritudinibus Domini, & inter ubera sua collocet, cordisque medullis inferat; mente & affectu seculo revolvens omnia tormenta, quæ ille pro salute nostra perpessus est. Hæc frequenter in ore, hæc semper in corde habeat: & hæc sit ejus sublimior Philosophia; scire Christum, & hunc crucifixum. Cum verò ad Altare accessurus est, sic oret ex toto corde.

ORA-

O R A T I O.

MEmoriã memor ero , clementissi-
 me Pater, & tabescet in me ani-
 ma mea : omniumque dolorum & pas-
 sionum, atque acerbissimæ mortis Fi-
 lli tui Domini mei JESU-CHRISTI
 eum gemitibus & lacrymis recordabor,
 quia ipse salus & vita mea ante oculos
 meos pependit in ligno, offerens se ti-
 bi in holocaustum pro mea & totius
 mundi salute. Hanc autem oblationem
 vivam, quam tu misisti in miseratione
 multa ad altare crucis immolanda pro
 nobis, hanc eandem tibi nunc offero,
 passionem ejus & mortem recolens ac
 repræsentans : sicut ipse præcepit, cum
 dixit, ut idem in ejus commemoratio-
 nem faceremus. Recordare itaque hu-
 militatis ejus, patientiæ, charitatis,
 mansuetudinis, & obedientiæ. Respice
 labores ejus, jejunia, contemptus, con-
 tumelias, vincula, irrisiones, & ini-
 quam condemnationem. Respice in sa-

ciem Christi tui, & intuere speciosum formâ præ filiis hominum opprobriis, injuriis, verberibus, livoribus, contusionibus ita deformatum, ut non sit ei species, neque decor. Vide caput nobilissimum spinarum punctationibus transossium, & percussionibus atritum. Vide genas modestissimas sputis scædatis, alapis cæsas, sanguine cruentatas. Vide oculos benignissimos lacrymis perfusos, & ad ignominiam velatos. Vide os suavissimum siti ardentissimâ cruciatum, & felle atque aceto potatum. Vide dorsum, supra quod fabricaverunt peccatores, verberibus dilaniatum, & humeros Crucis pondere oppressos. Vide brachia amabilissima funibus devincta, & in Cruce crudeliter extensa. Vide manus innocentissimas durissimis clavis perforatas. Vide pedes delicatos tot itineribus defatigatos, ac Cruce tandem affixos. Vide corpus venerabile pro nobis in Cruce suspensum, vulneratum, mortuum, & sepultum. Vide sanguinem pretiosissimum

mum usque ad minimam guttam pro nostra salute misericorditer effusum. Hæc enim tibi offero & repræsentato, omni quo possum devotionis affectu suppliciter orans, ut ipsa pietas, quâ Filium tuum pro nobis tradidisti, te omnibus misereri compellat, pro quibus ille factus obediens usque ad mortem, crucem subire dignatus est. Amen.

§. X I V.

Oratio ante Missam ad Patrem.

Respice, Clementissime Pater, de sanctuario tuo, & de excelsis caelorum habitaculo, & intuere hanc immaculatam hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster JESUS-CHRISTUS Filius tuus Salvator mundi pro peccatis fratrum suorum, & esto placibilis super multitudinem malitiæ nostræ, quia vox Sanguinis Domini nostri clamat ad te de Cruce. Hic est justitia mea, & sanctificatio, ac propitiatio

tiatio mea. Averte faciem tuam à peccatis meis, & respice in faciem Christi tui : ejus enim meritum offero, ad te, omnemque fiduciam in eo defixam habeo. Impellit ministrandi necessitas, terret conscientia indebiti Sacerdotii. Sed rogo te, ne despicias mihi creditæ dispensationis officium, licet in me boni operis testimonium non agnoscas. Et quia me indignum mediatorem esse voluisti inter te & populum tuum, ne me repellas à tua pietate cum divinissimis donis tuis venientem ad te, ut inculpate accedens ad gloriam tuam, dignus sis qui operiar protectione Unigeniti Filii tui, & illuminatione Spiritus Sancti tui, atque pro omnibus deprecans pro omnibus exaudiar, te præstante, Deus meus, Pater misericordiarum, qui cum eodem Filio tuo in unitate ejusdem Spiritus Sancti vivis & regnas in sæcula sæculorum.

§. XV.

Oratio ante Missam ad Dominam
JESUM-CHRISTUM.

GRATIAS ago tibi, Domine JESU-CHRISTE, pro ineffabili tua charitate, quâ transiturus de hoc mundo ad Patrem, mensam mihi parasti in dulcedine tua, mensam prorsus regalem, omne delectamentum in se habentem; mensam pretiosissimam corporis & sanguinis tui, ut adipe & pinguedine repleatur anima mea, & secreto illapsum nutritionis tue roboretur infirmitas mea. Et unde hoc mihi, Gloriosissime Fili Dei, ut me permittas venire ad te, & cum cæteris commensalibus tuis spulari? Arque utinam ab omni culpa liber, purus ab omni labe, ab omni vitio purgatus, & ab omni inordinata affectione perfectè emendatus essem, ut ad hanc mensam supercælestem accedere possem fervens charitate, niveus innocentia, & omnium virtutum de-

core exornatus. Sed quia miserrimus ego sum, & omni ornamento destitutus, obsecro te imprimis, benignissime Salvator, cujus charitas immensa est, bonitas infinita, ut sanguine tuo animam meam lavare, & super nivem dealbare, meritis tuis induere, illoque igne ardentissimi amoris succendere digneris, qui te à nobis discessurum compulit ad hoc vivificum convivium instituendum. Obsecro deinde Beatissimam Virginem Matrem tuam, & omnes electos tuos, ut tibi pro me offerant charitatem, fidem & devotionem, quæ hoc Sacramentum susceperunt ab initio institutionis ejus usque in præsentem diem. Et quia particeps ego sum omnium timentium te, offero tibi omnium Sacerdotum, omniumque fidelium hac die celebrantium & communicantium pietatem & puritatem. Offero omnium justorum ab origine mundi usque ad ejus consummationem virtutes & merita, ac pios affectus ergà te, dulcissime J E S U, in venerabili Sa-
cra-

cramento existentem : firmissimæ ni-
 mirum fidei , & vivæ apprehensionis
 earum rerum , quæ de hoc maximo
 mysterio credendæ sunt : perfectissimæ
 charitatis , & intimæ tecum familiari-
 tatis : famis & flagrantissimi desiderii
 te omne bonum suscipiendi , filialis fi-
 duciæ & spei de tua misericordia tam
 mirabili modo declarata : zeli divinæ
 gloriæ & dilectionis proximi , pro cu-
 jus salute hoc sacrificium offertur : ad-
 mirationis tantæ dignationis , & pro-
 fundissimæ humilitatis : gaudii & ju-
 bili in te & de te : laudis , gratitudi-
 nis , adorationis , & devotionis. Hos
 inquam , aliosque affectus offero tibi
 in supplementum insufficientiæ meæ ,
 & eos si possem elicere cum maxima
 intentione ad laudem & gloriam tuam ,
 quia dignus es. Suscipe Domine , hoc
 desiderium meum , meritisque placatus
 electorum tuorum , ne à mensa tua
 repellas me , quatenus hoc cibo satia-
 tus , hoc recreatus potu vitam habeam ,
 & abundantius habeam , hinc & in æ-
 ternum. Amen.

S. X I V.

Alia Oratio ad eundem.

Veni, Domine JESU, unica salus animæ meæ & infunde pectori meo multitudinem dulcedinis tuæ, ut nihil amem, nihil desiderem præter te. Veni gaudium & felicitas mea, veni spes & robur meum, quia tecum sunt divitiæ & gloria, tu vita & consolatio mea, tu paradísus voluptatis. Atque utinam te veniente ad me, vertantur mihi in amaritudinem omnes mundi deliciae, ut tibi unitus in hoc cælesti convivio à te nunquam separer in æternum. Frustra expenderem argentum meum in partibus, & laborem meum in saturitate, licet omnes Ægypti escas compararem, si carerem hoc pane, qui præbet delicias Regibus, & vino tuo destitutus essem, cujus suavitas in infinitum excedit omnia hujus sæculi oblectamenta. Et unde mihi tantum bonum,
ut

ut tecum epulari merear, Rex tremen-
 dæ Majestatis, ego indignissimus ser-
 vus tuus, qui quotidie pecco & incor-
 rigibilis persevero? Sed major est in-
 finitum misericordia tuâ, quàm mi-
 seria mea: & tu dulcissima refectio mea
 me in virum alterum transformas, &
 verbo virtutis tuæ sanas omnes languo-
 res meos. Ad te igitur venio de tua
 pietate confisus, & in te sperans non
 confundar. Lætifica animam servi tui,
 & supple quod mihi deest, tu beni-
 gnissime Salvator, qui omnes ad te vo-
 care dignatus es, dicens, *Venite ad me
 omnes qui laboratis, & onerati estis,
 & ego reficiam vos.* Refice me teipso,
 quia in te sunt omnes cæli deliciae ex
 copiosissimo flumine gaudiorum Dei
 cum tanta plenitudine emanantes, ut
 omnes dignè ad te accedentes inexpli-
 cabili lætitiâ replere possim. Uni in-
 timè tecum animam meam, & fac me
 dignum, ut huic mensæ supercælesti
 cum debito virtutum ornatu affideam,
 & dulcedine perfruar præsentis Divini-
 gatis. Amen. G 6 §. XVII.

G. X V I I.

Oratio ad Spiritum Sanctum.

Veni Sancte Spiritus, amor Patris & Filii, mundator scelerum, curator vulnerum, fortitudo fragilium, incontinentium consolator, fulgor intellectus, & vindex libertatis. Veni à patria felicitatis, & cordis mei penetrabilibus tam potenter illabere, ut vitia omnia & defectus tuo igne consumas, & omnia peccata mea remittas. Emitte in animam meam lucis tuæ radium, quo illuminante intellectum, quæ tibi sunt placita videam: quo affectum inflammante ad ea prosequenda totâ virtute incumbam. Fac me dignum sacris Altaribus Ministrum, meque torrente tuæ voluptatis inebria, ut cælesti suavitate in hac divinissima mensa degustatâ, nihil venenatæ mundi dulcedinis libeat amplius degustare. Imbuat me, & perficiat septiformis Spiritus tuus, &

& ad illum scientiæ gradum fac me
 pertingere, ad quem pervenit Apoſto-
 lus tuus, cùm dicebat ſe nihil ſcire,
 niſi Chriſtum, & hunc crucifixum.
 Roboretur infirmitas mea fortitudine
 tuâ, vincat bonitas tuâ malitiam meam,
 & deformitas mea tuâ pulchritudine
 decoretur. Surſum erige me per æter-
 norum affectionem, copula tecum per
 amoris unitatem, conſerva per finalem
 perfeverantiam; ut tuo ductu revolet
 anima mea ad te principium & finem
 ſuum, à quo numquam ſeparetur. A-
 men.

S. XVIII.

Oratio ad B. Virginem.

GLoriosiſſima Mater Dei Virgo Ma-
 ria, tota fiducia mea, & unicum
 ſolatum languentis animæ meæ, pre-
 cor te, ut mihi miſerrimo peccatori
 aſſiſtere hâc horâ digneris, quia pre-
 tioſiſſimum Filii tui Corpus & ſanguini-
 nem

nem æterno Patri oblaturus sum; sicut amans & dolens eidem Filio tuo in Cruce pendenti, & se pro nostra salute offerenti astitisti. Ne me despicias, Mater misericordiae, ob intollerabilem peccatorum meorum sceditatem; neque avertas faciem tuam à me, quem Filius tuus tanto amore dilexit, ut pro me mori dignatus sit. Plena es gratiarum, plena rore caelesti, innixa super dilectum tuum, deliciis affluens. Ciba ergo pauperem tuum de supereffluenti mensa tua: tuarumque virtutum vestibus indue me, ut his ornatus divino conspectui gratus appaream. Memento illius charitatis, quâ Verbum Dei ex te carnem assumpsit, ut tu fieres Mater nostra. Aperi manum tuam, & imple me benedictionibus, quibus te Deus benedixit in æternum, ut te interveniente tremenda mysteria acceptabiliter perficere, & Sancta Sanctorum dignè merear degustare.

S. XIX.

G. X I X.

Oratio ad Sanctos Angelos.

SANCTI ANGELI, purissimi spiritus, ministri Dei Altissimi, qui facitis voluntatem ejus, & orantium preces in Cælum defertis: Tuque præcipue fidelissime Custos meus, stete mecum juxta Aram, in qua Deo Patri totius mundi pretium oblaturus sum, & in vestris thuribus incensum orationum mearum suscipite, ut fumus aromatum hujus divini Sacrificii ascendat per manus vestras in conspectu Dei. Purgate, illuminate, perficite, & dirigite me, vestramque puritatem & innocentiam impetrate mihi, ut appaream coram Deo decenter ornatus.

Sancti Archangeli, Duces illustrissimi militiæ cælestis, instruite me ut hæc sancta mysteria percipiam, fidemque vivam & efficacem hujus Sacramenti in me excitate.

Al-

Altissimi Principatus, verâ pace internâ animam meam componite, ut in ea jugiter commoretur Dominus, de quo scriptum est, *Et factus est in pace locus ejus.*

Sanctissimæ Virtutes assistite mihi, ut proficiens de virtute in virtutem Deum Deorum dignus sim oculo fidei cernere, manibus contrectare, intus recipere, ac tandem in patria clarè vobiscum intueri.

Inviçtissimæ Potestates dæmonum impetus cohibete, ne mihi appropinquent sacrificanti, ut sine impedimento dignè merear Deo servire, & ministrare. Potentissimæ Dominationes veram mihi & sanctam libertatem obtinete, ut nec peccato serviam, nec corporis mei appetitui, & sensibus subdar. Throni stabiles & sublimes, sedes pulcherrimæ Dei, discam à vobis veram humilitatem & subjectionem, ut fiat anima mea gratissimum domicilium Deo, qui superbis resistit, & super humilem & quietum requiescit.

Clai

Clarissima & nobilissima cæli lumina Cherubim, illustrate mentem meam plenitudine scientiæ, ut summam utilitatem meam, hujusque sacrificii infinitam excellentiam agnoscam.

Supremi spiritus Seraphim, ardentissimi amatores Dei, solvite gelu cordis mei, & vestrum in eo ignem succendite, ut Deum vobiscum ardentem amem, atque utinam sicut vos.

G. X X.

Invocatio omnium Sanctorum.

Sancti Dei omnes, cives supernæ patriæ, inclinate aures vestras & demittite lumina ad me, meamque orationem exaudite. Ad vos clamo pauper, nudus, & infirmus, cui omnia desunt ornamenta virtutum: ad vos clamo, & vestram imploro benignitatem; succurrite infirmitati meæ, fidem meam & spem roborate, excitate in me igniculum amoris vestri, induite me veste
nu-

nuptiali, ornate donis, quibus abundatis, ut sine rubore introire valeam in locum tabernaculi admirabilis, in aulam cælestis convivii, in conspectu divinæ majestatis.

Sancti Patriarchæ & Prophetæ, qui Christum Dominum nostrum dictis prophetaſtis, & ardentissimis desideriis è cœlo ad terram traxistis, hujusque Sacramenti mysteria variis typis & umbris præfigurastis, preces fundite pro me, ut ipsum Dei Filium sanctè tractare possim, & puro corde complecti.

Sancti Apostoli, quos Christus in ultima cœna novi Testamenti Sacerdotes creavit, ac primum seipso cibavit, vos supplex exoro ut vestrâ adjutus ope gratiam non negligam per manuum impositionem mihi collatam, sed magno quotidie augeam incremento.

Sancti Martyres, qui Christo Regi pro nobis crucifixo vicem quam potuistis vitæ oblatione per martyrium
repen

rependistis ipsum pro me orate, ut ignem sui amoris accendat in corde meo, quo succensus & purificatus me ipsum mactem Deo hostiam vivam & ei placentem; sicque paratus & probatus ad hoc divinum sacrificium accedam.

Sancti Pontifices & Confessores; mysteriorum Dei fidelissimi dispensatores, qui hostiam placationis frequenter pro populo obtulistis; pro me obsecro intercedite, ut meum quod oblaturus sum sacrificium Deo sit acceptabile, mihi que & omnibus, pro quibus illud offeram, propitiabile.

Sancti Monachi & Eremitæ, qui cibo potuque cælesti sæpius resecti pravæ concupiscentias, & vitæ hujus pericula superastis, adjuvate me orationibus vestris, ut sacris hisce mysteriis armatus me ipsum vincam, & omnes inimicos animæ meæ conteram sub pedibus meis.

Sanctæ Virgines Deo amabiles, qua studio castitatis dignum in vobis Filio Dei

Dei habitaculum præparastis , & nunc in cœlo canticum novum concinitis , quod nemo potest dicere , nisi fuerit Virginitatis prærogativâ eximius , impetrate mihi perfectissimam castitatem , quâ corpus & animam in omni puritate contineam , ut Christo Domino , qui pascitur inter lilia , gratum in corde meo exhibeam domicilium.

Sancti mei tutelares N. N. & vos Sancti N. N. quorum h~~oc~~ memoriam veneramus , vestro cominus patrocinio accedo nunc ad immolandum Corpus & Sanguinem J E S U C H R I S T I Domini nostri , comitamini me euntem ad altare , fulcite meritis vestris , ornate virtutibus , ut hoc sacrificium vivâ fide , ferventi charitate , & plenâ devotione perficiam , perque ejus continuum & salutiferum usum vestro digno consortio tandem inveniar. Amen.

CAPUT V.

De Missæ celebratione.

§. I.

De proxima dispositione ad Missam.

Pervulgatum apud Sanctos Patres axioma est, quod talem se animæ exhibet Deus, qualem se illa præparat Deo. Ideo Christus in Eucharistia aliis quidem est fructus vitæ, Panis Angelorum, Manna absconditum, Paradisus deliciarum, ignis confumens, & tertium Cælum, in quo audiuntur arcana verba, quæ non licet hominibus loqui. Aliis vero est panis insipidus, omni carens dulcedine, & vitali operatione, & nauseat anima eorum super cibo isto: quia nimirum mors est malis, vita bonis; & sicut quisque erga Deum affectus est, talem ipsum erga se
 exp-

experitur. Pauci sunt qui admirabiles hujus sacri convivii in se sentiant effectus, quia pauci sunt, qui se ad illos recipiendos ritè disponant; qui seriò cogitent se ad Sancta Sanctorum accedere, ad Altare Dei, ad Deum ipsum. Ideò multi infirmi sunt & imbecilles, & dormiunt multi. Mortem olim summo Sacerdoti minabatur Deus, si ausus fuisset introire in Sancta Sanctorum sine strepitu tintinnabulorum, non radians gemmis, non fulgens auro; omniumque virtutum varietate circumamictus. Quam ergò pœnam merebitur novæ Legis Sacerdos, qui non ad Arcam typicam, sed ad Deum ipsum accedit, ut Filium ejus Dominum JESUM CHRISTUM immolet, tangat, comedat; nisi id faciat eâ sollicitudine, attentione, & apparatu, qui dignus sit tali convivio, dignus Deo? Instante itaque celebratione totis viribus curare debet, ut in ara cordis ignem divini amoris succendat, actusque eliciat diversarum virtutum, qui heroici sint,

&

TRACT. ASCETICUS. 131

& tanto Sacrificio, ejusque termino & objecto, quantum fieri poterit, convenientes.

Quia verò in hoc Sacrificio non solum animus, sed etiam corpus occupatur, ipsum quoque oportet ab omni sordide incontaminatum custodire. Si enim Sacerdos Mosaïca sacrificia, quæ non nisi infirma & egena elementa fuerunt ac umbra futurorum, oblaturus, ex Dei præscripto nitidis vestibus indui, corpusque lavare tenebatur: quanto magis decet à sordibus etiam corporeis Christianum Sacerdotem expurgari, qui Domini sui carnem & sanguinem offert, comedit, bibit? Et primò quidam necessariz celebraturò sunt hæ corporis dispositiones, jejunium scilicet, castitas & carnis munditia, de quibus differere ad Scholasticos spectat: vestes item compositæ & modestæ, quæ sordibus careant, & pompâ, nec quidquam redoleant, quod à statu Sacerdotis alienum sit. Tum quia Christus ante hujus Sacramenti institutionem lavit pedes Discipulorum
suo-

suorum, debet Sacerdos pedes animæ, qui sunt affectus, ab omni macula expurgare, cor lacrymis abluere, & dum manus lavat actu ferventissimo contritionis omnem vel levissimam culpam expiare. Cum verò lotis manibus Hostiam patenæ imponet, intentionem renovabit, considerans quòd ille panis mox fiet Corpus Christi: tum ex suæ vilitatis & immensæ dignitatis hujus mysterii apprehensione actus eliciet timoris & confusionis.

S. I I.

De Sacris Vestibus, & earum significatione.

Sicut Reges & Magistratus non vulgari & quotidiano vestitu in publicis functionibus uti solent; sed alio augustiore, quò potestas eorum appareat, & ipsis reverentia concilietur: ita Sacerdos celebraturus sacro & peculiari utitur habitu; amictu scilicet, albâ,
cin-

cingulo, manipulo, stola, casulâ, si-
 ve planetâ, quibus & Passio Christi
 ante Sacrificium recolenda repræsentatur,
 & ejusdem virtutes exprimuntur,
 quibus ornari celebrantem par est, ut
 Sacerdotio fungatur in justitia & sancti-
 tate veritatis. Cùm enim hoc Sacrifi-
 cium incruentum idem sit cum sacrifi-
 cio Crucis, ut supra explicavimus,
 congruum est ut Sacerdos, qui Christi
 pro nobis morientis personam gerit,
 ejus quoque similitudinem habeat in ve-
 stimentis; idque ad decus & reveren-
 tiam Sacrificii adhibeatur, quod impius
 Judæorum furor ad contumeliam intulit
 Salvatori. Porro Amictus velamen illud
 significat, quo facies Christi velata
 est, cùm percutiebant eum illudentes
 & dicentes: *Prophetiza nobis, quis
 est qui te percussit?* Alba vestem albam
 denotat, quâ ab Herode tanquam stul-
 tus indutus fuit. Cingulum funes, qui-
 bus in horto vinxerunt eum; sive fla-
 gella, quibus columnæ alligatum cru-
 delissimè ceciderunt. Manipulus vincu-
 la

H

la

la quibus adstrictæ sunt manus ejus tanquam hominis nefarii & scelerati. Stola funes collo ejus injectos, sive Crucis patibulum humeris ejus impositum, & in quo pro nobis pependit. Planeta vestem purpuream, quam ei milites in domo Pilati tanquam ludicro Regi imposuerunt. Cum igitur hæc indumenta signa sint eorum, quæ Christus pro nobis perpessus est, varii actus à Sacerdote, dum illis induitur, eliciendi sunt, amoris, doloris, gratitudinis, & intensissimi desiderii ejus patientiam & humilitatem imitandi in doloribus, afflictionibus, opprobriis, aliisque adversitatibus sustinendis.

Considerandæ sunt etiam virtutes, quæ per eadem indumenta mysticè designantur, ut discat Sacerdos quâ vitæ sanctimoniâ & morum integritate præditus esse debeat: scriptum est enim: *Sacerdotes tui induantur justitiam, omnibus scilicet virtutibus ornati sint, quas justitiæ nomine passim Sæcræ Litteræ comprehendunt.*

Amictus

Amictus itaque significat oportere mentem in æternæ dumtaxat salutis rerumque cælestium consideratione fixam habere, ab omnibus curis rerum caducarum amotam, & contra quoscumque hostium incurfus spe & fiducia in Deum, tanquam galeâ salutarî communitam. Refert etiam Amictus Christi Domini humanitatem, cujus caput Divinitas est, quæ ab illa occultatur, sicut Amictus caput tegit Sacerdotis. Neque enim oculi nostri Solis justitiæ infinitum splendorem intæri potuissent, nisi carnis nube operiretur. Quare Sacerdos, cum illum accipiens osculatur & capiti imponit, se amoris osculo Sacratissimam Christi Humanitatem tangere, & capiti imponere putet, ut eâ se protegat & tueatur, dicens cum Propheta, *Domine virtus salutis meæ obumbrasti caput meum in die belli.* Obiter quoque per Amictum monetur Sacerdos maximam servare oculorum modestiam, cum pergit ad Altare, & ibi manet, & ab eo redit, nihil prorsus

sus aspiciendo , nisi quod necessarium est , ut videat quod facit.

Alba totum corpus tegens innocentiam , simplicitatem , puritatem , animique candorem , & pulchritudinem indicat , quæ totum Sacerdotem complecti , & exornare intus & extra debet , atque in omnibus operibus ejus splendere , ut sit sanctus & immaculatus in conspectu Dei , seque talem semper exhibeat divinis misteriiis celebrandis.

Cingulus indicium est Castitatis , quæ in Sacerdote ita splendere debet , ut nullam prorsus tam in corpore quam in corde admittat labem. In cujus rei typum jussit olim Deus , ut comedentes Agnum accingerent renes suos : & ipse Christus ait , *Sint lumbi vestri præcincti*. Idem quoque B. Joanni apparuit in Apocalypsi præcinctus zonâ aurea , ut nimirum intelligamus oportere nos omnes affectus purificare , amorem carnalem vincere spirituali , quod est aurum charitatis.

Mañi-

Manipulus præmissio crucis osculo sinistro brachio insertus ostendit lacrymas, dolorem, & pœnitentiam, quibus lugere peccata, ac perpetuò dolere Sacerdos debet; carnis item & Spiritûs mortificationem & humilitatem, quâ accedendum est ad Altare; tum futuram honorum operum retributionem, sicut Psalmographus cecinit: *Euntes ibant & flebant mittentes semina sua: venientes autem venient cum exultatione portantes manipulos suos.*

Stola collo superposita, & in modum crucis per medium pectoris ducta demonstrat Sacerdotem teneri se Deo unire & quodammodò colligare, suamque crucem Dei causâ patienter ferre, divinæ legi cum omni obedientia se subicere, ejusque jugum alacriter portare, ac semper memorem esse mandatorum Dei ad faciendum ea.

Casula, que cæteris vestibus splendidior & pretiosior illis superinduitur, signum est Charitatis, quæ reliquis vir-

turibus excelſior omnibus ſupereminet
 tanquam illarum Regina, & vinculum
 perfectionis. Omnes enim ſine ea ſunt
 imperfectæ, ab ea pendent omnia man-
 data divinæ Legis, & omnia bona in
 ipſa continentur. Sicut autem Caſula
 in duas partes dividitur, ita charitas
 duplex eſt, erga Deum & proximum :
 & ſicut illa varios exigit colores juxta
 temporis aut feſtivitatis diverſitatem ;
 ita hæc varios affectus, nunc lætitiæ ob
 Dei magnalia, nunc gratitudinis ob
 ejus beneficia, nunc fortitudinis inad-
 verſis, nunc triftitiæ ob propria & alie-
 na peccata.

Hæ ſunt præcipuæ virtutes, quas ve-
 ſtes Sacerdotales ſignificant, quarum
 actibus induere ſe debet Sacerdos ; ut
 ſuum dignè offerat ſacrificium. Conſue-
 tas autem Eccleſiæ preces ſingulis indu-
 mentis accommodatas attentè & devotè
 recitabit ; & cum indutus fuerit ſeip-
 ſum conſiderabit tanquam Lupum in
 veſtimentis Ovium, & rubore fuſtus
 veniam à Deo flagitabit.

S. III.

S. III.

De accessu Sacerdotis ad Altare.

SI ad omnes sacras functiones sanctè accedendum, & omnes sanctè peragenda sunt, multò majori sanctitate hoc divinum Sacrificium offerendum est, quo nihil sanctius, nihil excellentius, nihil divinius esse potest. Ad hoc omni conatu niti debes, Christiane Sacerdos, si tam sublimi, & tremendo ministerio ritè & perfectè fungi desideras. Qua in re ut tibi prosum, documenta quædam generalia præmittam: deindè figillatim proponam aliquot considerationes pro singulis Sacrificii partibus, ex quibus pios elicere affectus possis, & mentem utiliter occupare, ne distrahatur, Neque deterrearis si hujusmodi considerationes & affectus aliquantò fusiùs explicavero: licèt enim multis verbis describantur, possunt tamen in momento elici, nec Missæ celebrationem solito

solitò prolixiorem reddent , ut reipsâ experieris ; nam ipso usu memoriæ tenaciter infigentur , adeò ut eos quasi naturaliter eliciturus sis , absque ulla confusione , aut capitis fatigatione. Primum generale documentum est , ne toto Sacrificii tempore Deum offendas ullo peccato veniali : nec ullo defectu & imperfectione tam venerandi Sacrificii excellentiam contamines. Id verò assequeris , si eâ reverentiâ , attentione & devotione celebraveris , quæ omnem vel levissimam animi evagationem excludat , si exactissimè & scrupulosissimè observaveris quidquid in Missali præscribitur circa ritus & cæremonias , eo modo quò à viris seriò perfectioni incumbentibus observari solent.

Secundò , omnia verba , quæ sive elata , sive submissâ voce proferuntur , clarè , distinctè , ferventer , & absquè ulla festinatione pronunciabis , nihil interim mente revolvens , quantumvis bonum & sanctum videatur , quod à propria & litterali verborum significatione

rione alienum sit, ut te menti Ecclesiæ
 conformes, quæ omnes Missæ preces,
 lectiones, & sententias magno cum de-
 lectu ad Sacerdotis & astantium instru-
 ctionem & devotionem selegit. Ad hoc
 autem plurimum proderit omnes Missæ
 ritus perspectos habere, eaque omnia
 probè intelligere, quæ tum in Lectio-
 nibus, Collectis, Evangelio, Versi-
 bus, & cæteris hujusmodi; tum in
 Canone continentur, quæ faciliè discas
 ex eorum lectione qui de Officiis Ec-
 clesiasticis scripserunt, quales sunt Isi-
 dorus, Amalarius, Rabanus, Berno,
 Hugo, Victorinus, Rupertus Abbas,
 Dionysius item in libro de Ecclesiasti-
 ca Hierarchia, Germanus in Theoria
 rerum Ecclesiasticarum; & ex recen-
 tioribus Gabriël Biel in Canonem. Du-
 randus in Rationali, Joannes Baptista
 Scortia de Sacrificio Missæ, & alii
 plures. Affectus verò elicies, quales
 infra proponam, eorum quæ secitas
 & agis sensui & significationi convenien-
 tes.

Tertiò,

Tertiò, sicut in Missali præcipitur, antequam sacris te vestibus induas, Missam celebrandam perquires, perleges, & ad ea quæ dicturus es signacula ordinabis, ne te postea contingat aut in verbis hæsitare, aut in cæremoniis deficere, & perturbari.

Quartò, processurus ad Altare, Crucifixum vel aliam imaginem humillimâ inclinatione salutabis, te tanto ministerio indignum reputans, atque ideò ipsius Christi, Sanctorumque opem implorabis. Tum ipsum Christum mente intuere, quasi Cruce onustum, & ad Calvarie montem iturum, ante te incedentem. Sequere ipsum primarium offerentem, cujus passio & mors à te debet repræsentari: sequere, inquam, cum modestia & gravitate, & agmina Angelorum te undique stipantia venerare, teque existima ex hoc mundo in Cælum transferri.

Quintò, cum perveneris ad Altare, Cælum tibi desuper veluti apertum contemplare, & Curiam cælestem,

Deum.

Deumque ipsum spectantem te pro universa Ecclesia hostiam litantem immaculatam. Memineris poenam mortis olim indictam bestiae quae montem tetigisset, idque tibi applica hominum pessimo, & timorem concipe. Mox in Deum affurgens, satage quantum potes ferventissimos actus charitatus elicere, cupiens in Christum totus converti, eique simillimus fieri virtutum imitatione. Cum denique librum aperis, memor esto libri, quem aperuit Agnus, & septem signaculorum ejus; & desidera Christi fidem in universum orbem propagari.

S. I V.

De initio Missae usque ad Introitum.

CAlice ritè collocato & Missali aperto stans paulisper in medio Altaris, & factâ cruci inclinatione te cum Abrahamo quasi pulverem & cinerem ante conspectum Domini confiteberis, imitans Christum, qui caelos inclinavit

vit & descendit formam servi accipiens; quò enim humilior fueris, eò gratior & acceptior erit Deo oblatio tua. Mox descendens ad crepidinem Altaris, Verbi æterni Incarnationem recòle, ejusque dilectionem & admirabilem promptitudinem ad opus nostræ Redemptionis suscipiendum. Iteratâ autem inclinatione te intimè humilia, & Deum adora pro omni creatura. Dum signo Crucis te signans dicis: *In nomine Patris & Filii, & Spiritûs Sancti*; animadvertite quale & quantum sit nomen, à quo sacrificium auspicaris, & sic te gere ut tantam decet Majestatem. Magni momenti est Sanctissimæ Trinitatis præsentiam initio concipere, & ab ea nunquam deflectere; ad ipsam enim & ad ejus gloriam oblatio dirigitur, ejusque memoria robur tribuit ad improbos hostium conatus elidendos, qui semper tentant variis & inutilibus curis, atque imaginationibus mentem à sacrificio avocare. Sic conceptâ Dei præsentia, duos affectus raptim elicies, Fidei contra

tra

tra infideles Trinitatem negantes, & recordationis Crucis Christi, atque passionis in ea completæ, ex qua fluxerunt omnia bona. Hos autem affectus ad omne signum crucis renovabis.

Sequitur Antiphona, *Introibo ad altare Dei*, quæ ter repetitur ante Psalmum, in ipso, & post ipsum; ut intelligas spirituali impulsu, & alacritate, ac summâ veneratione totam Missæ actionem peragendam esse, omni abjectâ tepiditate. Admirare Dei bonitatem, qui te vocavit ad Altare suum; quis enim es tu, ut audeas ad ipsum introire? Ora abscondi in abscondito faciei Domini à conturbatione malorum spirituum; ne immittentes teraphasmata divinum perturbent ministerium. Ora etiam renovari in te animæ juventutem, quæ est fervor spiritûs, ex quo vera & solida lætitia procedit.

Ad primum versiculum Psalmi, *Judica me Deus*, considera eâ præparatione & dispositione ad altare accedendum

I

dum

dum esse, ut Dei iudicium non pertimescas, ut discernaris à gente non sancta & iniqua, sisque purus & sine macula ante Deum, quantum fert humana fragilitas. Hanc autem puritatem humiliter petes, cum certa fiducia eam meritis Christi obtinendi.

Ad 2. *Quia tu es Deus fortitudo mea.* Erubescere quòd toties tanti Sacramenti divino alimento confortatus adhuc imbecillis es, adhuc tristis incedis, & cuicumque levissimæ tentationi turpiter succumbis. Meritò ergò repellit te Deus; meritò te affligit inimicus, nisi ipse vires suppeditet, qui est fortitudo tua & robur tuum.

Ad 3. *Emitte lucem tuam.* Pete divinum lumen, ut veritatem à vanitate discernens, ipsam veritatem sequaris, cujus splendoribus interior sensus illustratus, cum externo sacrificio concubdet. Mons verò sanctus, qui in hoc versiculo commemoratur, Altare est Calvarie montem indicans, quia in eo Christi Passio & mors representanda est.

Ad

Ad 4. *Et introibo.* Magnum renova in te reverentiæ affectum erga Altare & Sacrificium.

Ad 5. *Confitebor tibi in cythara.* Excita in te cordis lætitiã , quæ per cytharam significatur : sed statim oculos ad tuam imperfectionem reflectens, ingemiscẽ & dic : *Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?*

Ad 6. *Spera in Deo.* Ne despondeas animum , restat enim spes in salutari tuo , in quo tota fiducia collocanda est , quoniam ipse dabit ut obtentâ culparum veniã in ipso gaudeas, & in ejus laudibus perseveres.

Hâc spe excitatus dices cum ingenti fervore, *Gloria Patri & Filio*, caput inclinans & te offerens ad omnia adversa , & ad mortem pro Deo sustinendam. Tum repetitâ Antiphonâ, *Introibo* , ut benè memineris quo ingrederis, & quid aggrederis, dices, *Adjutorium nostrum* , ut discas non ponere fiduciam in tuis viribus & industria, sed in eo qui fecit Cælum & terram,

ram, à quo duplex adjutorium postulabis, pro consequenda æterna salute, & mediis ad eam necessariis, & pro illa peculiari necessitate, pro qua offers Sacrificium.

Subditur statim generalis confessio, quia *justus prior accusator est suis*, quam humiliter recitabis, actum eliciens contritionis, ut est distincta ab attritione: dolens scilicet de peccatis tuis, & totius mundi super omnia mala, idque purè propter Deum super omnia bona dilectum: dabisque operam ut verba illa, *meâ culpâ*, cum magno doloris sensu proferas, & cum bona spe divinæ misericordiæ pro tuis & aliorum peccatis. Confiteris autem non solum Deo Creatori, Redemptori, & Judici tuo; sed etiam B. Virgini, cujus innocentem filium sceleribus tuis interfecisti: B. Michaëli Archangelo, cujus obsequiis te ingratum exhibuisti: B. Joanni Baptistæ & aliis Sanctis, quorum monita & exempla contempsisti: fratribus quoque, quibus scandalo fuisti.

Agnos-

TRACT. ASCETICUS. 149

Agnosens autem fragilitatem tuam & necessitatem, auxilium eorum imploras quibus confessus es, ut pro te orent, quod humiliter facies: & cum astantes preces pro te fundunt dicentes, *Misereatur*, dum etiam ipsi confitentur, dum sequentes versiculos recitas, illum in te spiritum excitabis, quem verba sonant, magno animi ardore & devotione.

Osculum altari semper figes tenero amoris affectu erga Dominum **JESUM-CHRISTUM**, cum intenso desiderio semper ei adhærendi, & ideò brevem sed ferventissimum amoris actum elicies.

S. V.

De introitu usque ad Epistolam.

INtroitum & ea quæ sequuntur sedatè, attentè, & devotè recitabis adhibitis magna cum honestate præscriptis cæremoniis, ut spiritualem ac divinam rem agi omnes intelligant. Atten-

I 3 des

des autem ad sensum verborum, & cum dicis, *Gloria Patri*, Sanctissimam Trinitatem adorabis optando ut omnes illi ferviant. *Kyrie eleison* ad singulas tres personas mente in cælum erectus diriges, petens remissionem peccatorum cordis, oris, & operis pro te & aliis: & quia novies repetitur quot sunt Angelorum chori, ipsorum vocibus tuam conjunges, & cor ad illos elevabis. Ad *Gloria in excelsis*, miraberis quomodo peccator in terra aliena canticum Angelorum canere præsumas: tum alios affectus adjunges laudis, adorationis, gratiarum actionis, fidei, spei, amoris, zeli gloriæ Dei, petitionis & obsecrationis, juxta sensum verborum. Hæc autem verba, *Tu solus sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus Altissimus* JESU-CHRISTE, intensiori affectu charitatis & reverentiæ erga Christum Dominum pronuntiabis, desiderans, ut ab omnibus ametur, honoretur, glorificetur.

Hymno absoluto sequitur salutatio
populi

populi per hæc verba, *Dominus vobiscum.* Quoties autem ea dices, optabis intimo affectu Ecclesiæ Dei & toti mundo omnem Dei benedictionem, per quam singulis animabus id, quod maximè indigent, conferatur. Dicturus Collectas erubescas, quòd mediator inter Deum & populum esse iudeas, qui toties alios ad malum pertraxisti. Cum dicis, *Pater Dominum*, offerres Deo omnia merita Christi cum magna fiducia, quia scriptum est, *Quicquid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Expendes autem verba Orationum, quæ & per se magni ponderis & efficaciam sunt, & cum in persona Ecclesiæ à celebrante recitantur; facilius postulata impetrant ob sacrificii præstantiam.

§. V I.

*De Epistola , Evangelio, & Sym-
bolo.*

Absolute Introitu, sequitur Instru-
ctio populi in fide, per doctri-
nam Prophetarum & Apostolorum in
Epistola, per verba Christi in Evan-
gelio, per articulos fidei in Symbolo;
quæ omnia mysteriorum sanctificatio-
ni, ut nos purgent & præparent, præ-
mittuntur.

Ipsam verò Epistolam & Evange-
lium lecturus, mente elice hunc actum
humilitatis : Egone in Ecclesia divina
depromam oracula, qui tamdiu sedi in
Cathedra pestilentiae? Ego Evangelium
promulgabo, qui factis & exemplis E-
vangelium impugnavi? Deindè conside-
ra beatos nos esse, quia ut ait Baruch
Propheta, quæ Deo placent manifesta
sunt nobis. Deus enim voluntatem suam
nobis revelavit per Prophetas & Apo-
stolos

stolos in eorum libris & epistolis, & per Filium suum in Evangelio. Ideò hæc omnia magna cum attentione & reverentia legenda sunt tanquam sermonem Dei, gratias ei agendo quòd mundum doctrinâ suâ illuminare & instruere dignatus sit: promptumque animum offerendo ad servanda ipsius mandata tam in prosperis, quàm in adversis. De hoc autem nos movent in Epistolæ lectione manus super librum positæ, & veluti operi admoæ.

Graduale etiam, & cætera quæ sequuntur, exequendi desiderium significant, & ascensum ad apicem Christianæ perfectionis, qui sunt fructus Propheticæ & Apostolicæ predicationis. Quidam devotus Sacerdos dicebat se quotidie duabus concionibus interesse elegantissimis & efficacissimis, lectioni nimirum Epistolæ, & Evangelii: quas sic audiendas afferebat, ac si Apostolus & Christus præsentem forent, & loquerentur, cum firmissimo proposito exequendi quod docent. Turpissi-

ma enim esset ejus præcepti transgressio, quod ab Apostolo & à Christo eâ die auditum fuit, nam videretur Verbi Divini statim oblitus esse, & tantos Concionatores neglexisse.

Initio Evangelii librum & teipsum signabis signo Crucis cum tenero affectu erga Christi Passionem & mortem. Fit autem ipsum signum in fronte sede pudoris, ne Evangelium erubescas: in ore ut palam annuncies & confitearis: in pectore ut illud in corde semper conserves, nec ulla diaboli suggestio fructum ejus impedire queat. In fine librum ibi osculaberis, ubi prius crucem formaveris, ad significandum amorem, quo ea doctrina amplectenda & executioni mandanda est: ideoque propones factor verbi esse, & non tantum auditor; actu ferventissimo amoris elicitu erga Deum ejusque legem.

Certis diebus lectionem Evangelii excipit Symbolum, ut fides excitetur, & sicut corde ad justitiam creditur, sic ore confessio fiat ad salutem. Actus igitur

igitur fidei exercebis verbis correspon-
dentes, & contrarias hæreses detesta-
beris, Christo item gratulaberis ob ejus
gloriam, dum ipsius Resurrectio, As-
censio, & judiciaria potestas commem-
oratur, & gaudebis, quia regni ejus
non erit finis. In illis verbis, *Quicumque
Patre & Filio simul adoratur*, Spiritum
Sanctum adorabis, & intimo an-
imi sensu sanctissimam Trinitatem glo-
rificabis ob singula beneficia naturæ,
gratiæ, & gloriæ omnibus creaturis
concessa & concedenda. Demum cum
dicitis, *Et vitam venturi sæculi*, spem
firmam concipies vitam æternam meri-
tis Christi obtinendi.

§. VII.

De offertorio usque ad Canonem.

HActenus instructio fidelium & Mis-
sa Catechumenorum, qui dein-
ceps adesse non poterant, indicente
eis Diacono ut exirent. Jam sequitur

Missa fidelium, & quia hinc inchoatur actio sacrificii incruenti, majori fervore & igneo pietatis sensu singula verba proferenda sunt. Exordiris autem ab osculo altaris, in quo divinum Sacramentum perfici debet, ut hac amoris & honoris exhibitione Dei quodammodo captes benevolentiam. Sed quia Dei amor annexam habet erga Proximum charitatem, sequitur populi salutatio tanquam commune amicitiae signum, quo ostendis te omni odio & dissentione carere: præcepit enim Dominus non esse offerendum munus, nisi præviâ cum fratribus, qui aliquid habent contra offerentem, reconciliatione. Astantes etiam mones ut simul tecum orent, dicens, *Oremus*, & hoc ferventer facies respiciens in cælum ad Deum Patrem, deinde ad teipsum, tuumque nihilum, qui peccator cum sis omnium notarum æterno Patri Filium suum offerre debes.

Quando patenam cum hostia in manibus accipies, pones in ea cor tuum,
&

& omnium circumstantium, omnium-
 que fidelium, ut ea quoque Deo offer-
 ras hac intentione, quòd sicut panis,
 quem offers, mox convertetur in cor-
 pus Christi; ita cor tuum & omnium
 fidelium, in ipsum Christum per amo-
 rem & imitationem transformentur, a-
 deò ut dicere omnes possint: *Vovo ego
 jam non ego, vivis verò in me Chri-
 stus.* Idem repetere poteris in calicis
 oblatione.

Dum vinum calici infundis, gratias
 ages Deo, quòd sub his speciebus se
 occultare voluerit pro amore tuo: &
 cum misces aquam, desiderium ex-
 citabis te totum immergendi in abyf-
 sum meritorum Christi; atque ad inti-
 mam cum Deo unionem suspirabis. In
 oratione autem, *Deus qui humanae sub-
 stantia dignitatem,* tres veluti mixtio-
 nes seu conjunctiones prorsus admira-
 biles celebrari observabis, primam in
 humanæ naturæ creatione, cum mor-
 tali corpori immortalis anima copulata
 est: alteram in ejusdem à Verbo factâ
 assum-

assumptione, cum duo extrema infinitè distantia in unitate personæ conjuncta sunt: tertiam in ejus elevatione ad gratiam & gloriam, ad consortium scilicet & participationem Divinitatis, quam ardentissimè concupisces.

Quamvis hoc sacrificium unicum sit, duabus tamen partibus constat, corpore videlicet Christi, sub speciebus panis, ejusque sanguine sub speciebus vini. Ideò pane jam oblato, seorsim procedis ad vini oblationem. Utramque verò extends ad omnes fines propter quos hoc sacrificium institutum fuit, qui cum sint maximi momenti, cum summo devotionis fervore hæ oblationes fieri debent, ac si tu solus esses in toto mundo Sacerdos, & ab hoc sacrificio omnium hominum salus penderet.

Subditur brevis precatio, *in spiritu humilitatis* ex longiori decerpta, quam Azarias unus ex tribus pueris inter flammam fornacis Babilonicæ concepit, animo verè contrito & summa humilitate

militatis affectu recitanda. Sequitur alia oratio, *Veni sanctificabor*, quâ Deum invocas omnis sanctificationis auctorem, ut non solum sacrificium jam præparatum perficere, sed suâ etiam benedictione complere dignetur:

Dum manus lavas, protestaberis te velle purè ac mundè vivere, & à minimis etiam defectibus emundari: tum gratias ages quod Christi sanguine lotus sis, quosque affectus elicies verborum sensui conformes.

In oratione, *Suscipe Sancte Trinitas*, non nudam & aridam beneficiorum Redemptionis nostræ, quæ ibi commemorantur, memoriam facies, sed quæ intimæ gratitudinis affectum includat. Quare totus in demississimam gratiarum actionem effusus hanc hostiam infinitæ dignitatis te posse offerre gaudebis ad Dei gloriam, & ad honorem B. Virginis, & omnium Sanctorum, ut ipsi in cælis antè thronum Dei incensum orationum tuarum pro tua aliorumque salute representent.

Postea

Postea memor imbecillitatis tuæ & considerans quanti momenti sit tantum sacrificium divinæ Majestati offerre, ad circumstantium confugiens suffragia ipsos admones ut pro te orent. Manus autem extendis, ac si omnibus viscera pandas: & rursus jungis, quasi intra pectus receptos complectaris. Ipse verò, qui alios ad orandum hortatus es, secreto quoque oras, ut tuum à Deo sacrificium acceptetur. Porro inter hæc congruos his considerationibus affectus excitabis.

Secretis orationibus absolutis; statim clarâ voce dicis, *Per omnia secula seculorum*, nihil sonans temporale, sed sublime & æternum. Tum populum salutans non te ad eum pro more convertis, quia jam debes à terrenis abductus totus Deo intentus esse. Jubes autem *Sursum corda* attolli, ac si diceres, Elevamini omnes creaturæ ad Deum, emergite è face terræ, & quæ sursum sunt quærite, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Corda
verò

verò ad superna subiecta ad gratias Deo agendas hortaris , quia nihil dignius , nihil magis æquum & salutare , quàm beneficiorum memorem esse. Ideo cor tuum expandes ad omnes creaturas , & ad omnia beneficia illis collata , gratiarum enim actio potissima est ad amplio- rem gratiam dispositio. Succedit præfatio , quasi proloquium , seu præparatio quædam ad eam actionem , quæ propriè sacrificium continet , in qua Deum impensius laudas , advocatis etiam cælestibus spiritibus , ut tecum concinant. Ne tamen temerè in Angelorum choros te ingeras , facultatem à Deo petis humili supplicatione , dicens : *Cum quibus & nostras voces ut admitti jubeas deprecamur.* Ita Angelicis junctus agminibus , sacrum Trifagion psalles cum summa reverentia & fervore , qui tantus fit , ut quantum fieri potest , supernorum spirituum affectui correspondeat , & adæquetur. Si enim *tremunt Proestates* , quæ sunt veluti Cæli columnæ , quanto debes horrore ac tre-

tremore concuti tu vilissimus terræ vermiculus, qui Deum toties & tam enormiter offendisti? Porro continet hic hymnus tres laudes, & duas petitiones. Nam primò laudas sanctitatem, potentiam, ac supremum Dei dominium, cum dicis *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.* Secundò celebras gloriam ejus, quæ in tot creaturis in Cælo & in terra tam mirabiliter elucet, his verbis: *Pleni sunt Cæli & terra gloria tua.* Tertiò magnificas Christum Dominum, dicens: *Benedictus qui venit in nomine Domini:* & cum hoc dicis, ipsum invitabis in animam tuam affectu omnium Sanctorum. Duæ verò petitiones insunt verbis istis, *Hosanna in excelsis*, quæ bis repetuntur, & illis salutem postulas, & quæ ad eam sunt necessaria, primò à Deo, deindè à Christo. Hic autem hymnus ideò Canoni præmittitur, ut ex ipso admonearis te in maximi momenti negotio coram throno divinæ Majestatis consistere, ac veluti in Sancta San-

Sanctorum introire : & si hactenus oportuit te purum & ferventem esse, jam memineris te deinceps debere tanto ardore inflammari, ut eo possis omnes circumstantes, imò universum terrarum orbem succendere.

S. VIII.

De Canone usque ad Consecrationem.

HÆc pars Missæ Canon dicitur ; id est Regula, quæ in sacrificii oblatione servanda est. Constat autem, ut testatur Tridentinum Concilium, ex ipsis verbis Domini, ex Apostolorum traditionibus, ac Summorum Pontificum institutionibus, nihilque continet quod non maximam redoleat pietatem & sanctitatem, atque offerentium mentes in Deum erigat, ut cum eo jungantur. Submissâ voce recitatur, ut per silentium tum gravitas negotii, quod quasi secretò cum Deo tractatur; tum compositus, pacatusque animi status,

tus, qui ad hanc functionem ritè peragendam necessarius est, intelligatur. Ejus verba attentè & devotè prolata, ipsâ litterali significatione pios affectus suppeditabunt. Per particulam *igitur* connectitur cum præcedentibus: cum enim tibi Angelorum ministerio, quorum vocibus tuas adjungi in Præfatione rogasti, jam quasi pateat ad cælum via, statim fiducialiter ad thronum Dei accedis, & elevatis sursum oculis, expansisque manibus, preces tuas ad Deum effundis, per Christum eum rogans, ut accepta habeat *hac dona* ab ipso nobis collata, *hac munera* à nobis ipsi oblata, *hac sancta Sacrificia*, quæ pro peccatis nostris offeruntur. Et primò quidem personam commemoras, cui oblatio dirigitur, nempe Deum Patrem: secundò, Mediatorem CHRISTUM JESUM: tertio, offerentes, eorumque affectum: quartò, res oblatas, quas petis ut Deus acceptet & benedicat: quintò, eos pro quibus offertur, Ecclesiam scilicet, summum Pontificem,

&

& alios: sextò, ea omnia, quæ consequi hâc oblatione desideras, redemptionem, salutem, incolumitatem: septimò, Beatam Virginem, & præcipuos Principes Curiaë cælestis, quorum suffragia memor tuæ imbecillitatis imploras, ut Deum tibi propitium reddant.

Ut omnium recordari possis, pro quibus orare debes, postquam dixisti, *Memento Domine famulorum, famularumque tuarum*: utque ipsæ preces vim habeant efficaciorẽ, multum proderit cum Christi Domini cruciatibus illas sociare, hunc ferè in modum. Primo, pro teipso orabis per sanguinem pro nobis effusum, ut per illum expieris à peccatis, & eas virtutes obtineas, quæ tibi maximè sunt necessariæ, & finalem perseverantiam. 2. Per latus transfixum Ecclesiam commendabis, quæ ex eo orta est. 3. Per caput spinis coronatum, Summum Pontificem, omnesque Principes, & Antistites. 4. Per vulnus dexteræ manûs, amicos, consanguini-

guineos, & benefactores. 5. Per vulnus sinistrae, omnes qui te oderunt, vel aliquâ molestiâ aut scandalo affecerunt. 6. Per dextrum pedem transferatum, personas, & negotia à superioribus commendata. 7. Per sinistram, omnes qui sunt in peccato mortali, ut in dexteram partem transferantur. 8. Per flagella, sputa, & alapas, Ethnicos, Hæreticos, cæterosque infideles, qui Deum contumeliis afficiunt. 9. Per crucifixionem, Religiosos omnium ordinum, ut crucem voluntariæ asperitatis libenter ferant. 10. Per sitim, eos omnes qui tuas preces expetunt. 11. Per angorem, quem in horto pati voluit, omnes qui in aliqua calamitate, periculo, necessitate, tentatione, aut molestia versantur. 12. Per mortem & sepulturam, justos omnes, ut cum ipso sepulti semper in justitia perseverent. Speciatim verò pro illis orabis, quorum te Deus meminisse vult, tu nescis: pro his quas Deus maxime diligit, licet eorum numerum, & nomina ignores;

res ; id enim gratissimum illi est , ut amicorum ejus. memor sis. Ab his autem orationibus te brevissimè expèdes, imitatus Ecclesiam , quæ paucissimis verbis seipsam , Summum Pontificem , & Antistitem , omnesque orthodoxos commendat. Neque enim decet privatas causas prolixius quàm publicas tractare , præsertim apud eum Principem , qui omnia scit , & nos admonuit , ne orantes multum loquamur. Consultius itaque erit pro omnibus ante Missam fufus orare , ut in ipsa brevior sis.

Postquam verò privatæ devotioni satisfecisti , rursus publicas Ecclesiæ preces assumis pro circumstantibus & pro offerentibus , sive præsentibus sint , sive absentes : & quia Sacrificium jam oblatum fuit in expiationem culpæ , in gratiarum actionem & impetrationem omnium beneficiorum , jam primarius ejus finis exprimitur hæc oratione : *Hanc igitur oblationem servamus nostræ , quâ protestaris & agnoscis supremum Dei*

Dei dominium, & infimam nostram
 servitutum ac subjectionem; expansis
 manibus super oblata veteri ritu, ut ea
 transferas in Dei potestatem, ipsum
 exorans, ut *ab aeterna damnatione nos*
exipi jubeat, & in electorum suorum
grege numerari. Tum ipsi commendas
 sacrificii oblationem, ut eam *in omni-*
bus benedictam, & inter dona sibi gra-
 ta *adscriptam & ratam,* sive appro-
 batam, & confirmatam: atque *ratio-*
nabilem, divinis scilicet rationibus
 congruentem, ac tandem *acceptabilem,*
 id est dignam, quæ non solum ex parte
 doni, sed etiam ex parte Ministri of-
 ferentis à Deo acceptetur non quidem
 ex nostris meritis habere, sed suâ gratiâ
facere dignetur. Porro ad illa verba, *ut*
nobis Corpus & Sanguis fiat delectissi-
mi Filii tui Domini nostri J E S U-
 C H R I S T I; actuale & expressam
 intentionem renovabis consecrandi
 Corpus & Sanguinem Christi per tran-
 substantiationem panis & vini Christi
 verbis conficiendam.

G. I X.

S. I X.

*De Consecratione usque ad Orationem
Dominicam.*

Post multas oblationes verbis hactenus expressas, sequitur tandem realis oblatio, quâ idem Christus incruentè immolatur, qui in ara Crucis semel seipsum cruentè obtulit. Quòd si hactenus necessaria fuit puritas, humilitas & reverentia; multò major nunc requiritur, cum ad tremendum mysterium non sine timore & horrore perficiendum appropinquas. Humilia te igitur quantum potes, & recordare quid acciderit Ozæ: tum ea Christi verba tibi ad aurem dici existima, *ecce appropinquat hora & filius hominis tradetur in manus peccatoris.* Considera te hîc Christi personam gerere, totumque hominem internum & externum ad ejus Majestatem & sanctitatem compone: &

K

cura

cura ne quid sit in te dissonum à persona quam sustines.

Hæc verba, *Qui pridie quàm pateretur*, proferuntur historicè, & recitativè, ut inspicias & facias secundùm exemplar, quod tibi à Christo Domino monstratum est. Cum dicis, *Accipit panem in sanctis ac venerabilibus manibus suis*, considerabis quàm puræ debeant esse manus, quæ tantum pignus attrectant, & hinc disces hoc opus esse divinæ omnipotentiae. Cum oculos in Cœlum elevas, illuc transferes universas animæ vires & cogitationes. Cum dicis, *gratias agens*, gratias item ages ob hujus sanctissimi Sacramenti institutionem. Verba consecrationis prolaturus, considera te ea formaliter & enunciativè proferre in persona Christi. Iplis autem prolatis, penetra oculis fidei id quod latet sub speciebus sacramentalibus: tum genua flectens aspice iisdem oculis fidei exercitum Angelorum te circumdantem, & cum illis adeò profundâ reverentiâ Christum adora,

adora, ut cor tuum usque ad abyssum humilies. Ad elevationem, Christum in Cruce exaltatum contemplare, & ora ut omnia trahat ad seipsum. Varios etiam virtutum actus, eosque intensissimos elicies, nunc hos, nunc illos, fidei, spei, amoris, adorationis, humilitatis, & similibus, mente dicendo, *Jesu Fili Dei miserere mei. Dominus meus & Deus meus. Amo te Deus meus, & adoro toto corde & affectu.* Poteris etiam renovare intentionem pro qua celebras, & Sacrum offerre secundum quatuor fines. Specialiter verò cum Calicem elevas, memor eris cum sensu doloris & lacrymis sanguinem Christi pro te effusum fuisse, & à te sæpè contemptum: ipsumque adorabis veluti in compensationem præteritorum contemptuum. S. Petrus Martyr in Calicis elevatione gratiam petebat martyrii & obtinuit: tu adversitatum incruentum martyrium postulabis.

Ad illa verba, *Hæc quotiescumque feceritis*, passionis & mortis Christi

recordaberis , quam consecratio panis à consecratione vini sejuncta repræsentat. Et quia per actâ consecratione statim adsunt sancti Angeli , & perseverant venerabundi , donec Sacrificium sit consummatum ; tu horum reverentiam æmulare. Nam si Cælum est ubi est Deus , Cælum sine dubio efficitur sacrum Altare , in quo tantum peragis mysterium , tuque admirabili summi boni participatione quodammodo deificaris. Quoties verò Hostiam tanges aut Calicem , Christum complectere , & cordi tuo adstringe omni possibili amoris affectu.

Post consecrationem sequitur Oratio , *Unde & memores* , quâ Christi passionem , resurrectionem , & gloriosam ascensionem commemoras , quibus mysteriis excitatur fides , spes roboratur. Sperare enim debes per merita tam beatæ passionis ; è qua omnis beatitudo nostra promanat , te aliquandò participationem futurum resurrectionis , & ascensionis in Cælum , ac gloriæ sempiternæ.

næ. Nec nudam solummodò adfers
 mysteriorum commemorationem, sed
 simul cum hostia pura, sancta & imma-
 culata, corpore scilicet & sanguine
 Christi: licet enim propter species sa-
 cramentales panem adhuc nomines, non
 tamen panem qui priùs erat, sed *panem*
vita aeterna, & calicem salutis per-
petua. Elicies autem actus gaudii
 propter Christi glorificationem, &
 cum dicis, *suprà qua propitio ac se-*
reno vultu, offeres Deo omnia antiqua
 sacrificia.

Cum inclinatus Deum rogas, ut Sa-
 crificium perferri jubeat in sublimi al-
 tare suum per manus sancti Angeli sui,
 ad summam interiorem humilitatem te
 excitabis, & ipsos beatissimos Spiritus
 orabis, ac nominatim S. Michaëlem,
 ut opem tibi ferant. Cum dicis, *Om-*
ni benedictione & gratiâ repleamur,
 ingens desiderium elicies consequendi
 ex meritis Christi omnia possibilis do-
 na, quibus maximè possis Deum glo-
 rificare. In *memento* mortuorum ora-

bis primò pro consanguineis: tum pro iis, qui tibi causa fuerunt alicujus crucis, seu molestiæ: deindè pro benefactoribus, postea pro aliquo recentè mortuo; aut specialiter commendato: demùm pro iis, qui neminem habent, cujus suffragiis nominatim juventur.

In illa oratione, *Nobis quoque peccatoribus*, agnosce te peccatorem esse, circumdatum infirmitate, & time, licet enim nihili tibi conscius sis, non tamen in hoc justificatus es. Spem igitur erige ob multitudinem miserationum Dei; & magno animi ardore partem aliquam & societatem cum Sanctis tibi donari humillimè pete, atque in eorum consortium admitti, optando eximiam vitæ sanctitatem pro majori Dei gloria in CHRISTO JESU Domino nostro. *Per quem*, ais consequenter, *hæc omnia Domine, semper bono*, panem scilicet & vinum creas, quia per ipsum omnia facta sunt: *sanctificas*, cum in prima oblatione sacrificio sunt destinata: *vivificas* median-

te

te transubstantiatione: *benedicis*, quia per hæc Sacramenta copiosam acquirimus gratiam: & *præstas nobis* in cibum & redemptionem. Porro hæc verba valde ferventer pronunciabis, itémque sequentia, quia per Christum, cum Christo, & in Christo est, *Deo Patri Omnipotenti omnis honor & gloria*. Hic autem gratulari poteris toti sanctissimæ Trinitati ob gloriam quam habet per Christum: & dum tenes hostiam super calicem offeres SS. Eucharistiam, quam sub utraque specie in manibus habes, in laudem & gloriam Dei, pro omnibus beneficiis, in expiationem culparum, & pro omnium bonorum impetratione.

§. X.

*De Oratione Dominica usque ad
Communionem.*

Absoluto Canone jam te ad communionem præparare debes factio
initio

initio ab oratione Dominica, quam cum tremore, & filiali erga Deum affectu recitabis oculis in Sacramentum intentis, quia Christus simul cum Patre preces tuas audit & exaudit. Septem sunt ejus petitiones, in quibus summam continentur res omnes à Deo petendæ, & pro quarum impetratione hoc sacrificium offertur. In prima petitione desiderium excitabis eximie tuæ & aliorum sanctitatis, ut gloria Dei augetur, ut ab omnibus ametur & timeatur, ejusque sanctitas, bonitas, sapientia ubique innotescat. In secunda optabis Deum in tua, & cæterorum voluntate regnare, simulque petes ad regnum suum feliciter pervenire. In tertia rogabis, ut omnes homines sic Deo serviant & obediant in terris, sicut ei ab Angelis servitur in cælis, nunquam peccando, & quæ illi grata sunt semper ferventissime faciendo. In quarta omnia necessaria pro victu, vestitu, cæterisque temporalibus postulabis. In quinta, imploratâ Dei liberalitate pro ali-

alimentis, ejusdem clementiam pro remissione peccatorum deprecaberis, elicto actu contritionis, & sinceræ dilectionis omnium inimicorum, & aliorum, qui tibi causa fuerunt alicujus molestiæ, purè illos amando propter Deum. In sexta diffidens de propriis viribus, & timens malitiam & inconstantiam tuam, petes à Deo, ut te præservet à tentationibus, ne fortè in eas inductus ab ejus gratia & amicitia excidas. In septima à malis culpæ & pœnæ liberari precaberis, atque ab omnibus adversitatibus, quas diabolus & mundus contra te moliuntur.

Hæc postrema petitio fusiùs explicatur in sequenti oratione, *Libera nos quasumus Domine*, in qua mala enumerantur, à quibus postulas liberari, præterita scilicet, præsentia & futura. Mala autem præterita sunt peccata, de quibus scriptum est. *Nisi peccasti, ne adjicias iterum, sed de præteritis deprecare ut tibi dimittantur.* Præsentia sunt quotidiana peccata, & aliæ calamit-

mitates. Futura sunt tentationes , & alia imminentes miseriae , quae sine speciali Dei adiutorio evitari non possunt. Ad haec impetranda opem flagitas B. Virginis , Sanctorumque Apostolorum Petri , Pauli & Andreae , & omnium Sanctorum ; & signans te signo crucis pacem petis , quam Christus nobis suam Passione promeruit.

Sequitur fractio Hostiae in tres partes , quarum unam dum Calici immittis , intiam cum Deo unionem postulabis. Pacem populo annuncians , triplicem cunctis pacem desiderabis : pacem scilicet uniuscujusque cum Deo , quae in ejus gratia & amicitia consistit : pacem cum seipso , quae in concordia appetitus cum recta ratione sita est , ut quod ista dicat , ille exequatur ; pacem cum proximo suo , ut nemo alteri praebear offensae occasionem , sed omnes porius Christianae charitatis officii sibi devincti.

Ad primum *Agnus Dei* , elicitu actu fidei erga Christum ibi praesentem , qui est

est verè Agnus Dei pro nobis in Cruce immolatus, liberari & perseverari petes ab omnibus miseriis spiritualibus, quales sunt habitus pravi, tepiditas in obsequio Dei, inconstantia in beneceptis. Ad secundum liberari item & preservari petes à miseriis temporalibus, à peste, fame, bello, morbis, & persecutionibus, quatenus à servitio & cultu pacifico Dei nos impediunt. Ad tertium pacem postulabis, quam parit bona conscientia; dominium sui, omniumque rerum creaturarum contemptus.

S. X I.

De Communione.

RECTÈ Psalmographus de Domino loquens dixit: & factus est in pacem locus ejus: & Apostolus etiam ait, pacem habets & Deus pacis & dilectionis erit vobiscum. Non ergò mirari debes, si sæpius repetitâ imploratione

tionem docet Ecclesia proximè ante communionem pacem à Deo petere, quæ & omnia bona in se complectitur, & dignum Altissimo præparat habitaculum. Hanc petitionem continet prima ex tribus orationibus, quæ Communioni præmittuntur; postquam in secunda remissionem postulas peccatorum, & donum perseverantiæ. Tertia verò timorem in te excitat ne panis vitæ & potus æternæ salutis *proveniat tibi in judicium & condemnationem*: sed mox fiduciam concipies sperans ut meritis Christi tibi *prosit ad tutamentum mentis & corporis, & ad medelam percipiendam*. Tum genuflexus Deum adorabis ardentissimum concipiens desiderium ipsum in Sacramento suscipiendi, cum versiculum illum profers: *Panem celestem accipiam & nomen Domini invocabo*.

Cum dicis, *Domine non sum dignus*, confitere indignitatem tuam, sed simul agnosce Dei omnipotentiam & misericordiam sequentibus verbis, *sed*
tan-

tantum dic verbo & sanabitur anima mea. Te autem indignum fateberis, primò propter peccata tua, secundò ob vilitatem naturæ tuæ, tertio quia exte nihil es, nihil habes, nihil potes.

Ante Communionem subsiste aliquantulum, & præcipuarum virtutum humilitatis, fidei, spei, charitatis, contritionis, abnegationis, & adorationis actus breviter elice, quos sequenti vel simili modo formabis. Quamvis autem longiusculi videantur, si tamen memoriæ benè impressos habebis, fient tibi ex ipso usu & agilitate, à Deo tributa adeò familiares, ut quasi in instanti eos mente depromas.

Ita est, Domine JESU, indignissimus sum, quia omnibus peccatoribus, & ipsis damnatis deterior sum, indignus omni bono, & dignus omni malo. Fretus tamen pietate & misericordia tua infinita, te sumere præsumo. Credo Domine, quidquid credit à te edocta S. Romana Ecclesia, & quidquid illa damnat ego pariter damno & ana-

L

the-

thematizo. Spero à te, & peto omnia auxilia necessaria pro consequenda mea perfectione & salute aeterna tuis infinitis meritis, & Sanctorum tuorum opitulationi, ac communiioni innixus. Gaudeo & exulto de omni bono & gloria tua, ejusque propagationem quam maximam desidero. Omnia peccata mea quantum possum detestor propter te, paratus pro iis plenissime in hac vita satisfacere, ut anima mea purissimum tuae Majestatis habitaculum semper sit. Parco omnibus qui me aliquà molestià affecerunt, aut deinceps afficient, & eos propter te sincere amo. Offero me ad omnia mala poena juxta beneplacitum tuum toleranda, renuntians voluntati, judicio, amori proprio, ac libertati, meque tibi resignans cum omnimoda indifferentia. Te denique summum bonum meum simpliciter adoro, & precor per illam amaritudinem, quam sustinuisti pro me in Cruce, maxime in illa hora, quando anima tua egressa est de corpore tuo, ut misereris anima mea in egressu suo.

Hæc

Hæc postrema verba addita sunt, ut impetres bonam mortem; & cum ea dicis, Christi Corpus sumere intendes per modum Viatici, si ipsâ die te mori contingat.

Sumpturus sanguinem, considera te nihil habere, quo dignè possis pro Christi Corpore, quod sumpsisti, gratias agere, & ideo parvi valoris sanguinem offerens dices magno spiritu verba illa: *Quid retribuam Domino*, cum sequentibus orationibus quæ sumpto sanguine dici debent.

Quia verò post Communionem aliqua mora intercedit, dum abluitur Calix, complicatur Corporale, extenditur Velum; eâ durante eos affectus breviter & ferventer elicies, qui magnis Principibus exhiberi solent, cum alicujus domum dignantur invisere. Primò itaque tantum hospitem adorabis in ejus Divinitate & Humanitate. 2. Gratias ages, quòd ad te tam indignum venire dignatus sit, & pro aliis beneficiis generalibus & particularibus. 3. Splendidè eum tra-

ctabis præbendo illa omnia, quæ à te desiderat, detestando scilicet omnia peccata; renovando vota & bona propofita; proponendo ab iis abstinere, quæ illi displicent, & facere semper quod melius est, offerendo te paratum ad omnem crucem & molestiam. 4. Petes à tanto Rege, qui omnia potest, quidquid tibi & aliis, vivis & defunctis est necessarium.

S. XII.

De postrema parte Missæ usque ad finem.

PERACTÂ Communionè sequitur gratiarum actio, quæ est ultima Missæ pars incipiens à Versiculo, qui Communio dicitur, eò quòd olim caneretur, dum populus communicabat. Sequentes autem orationes non solùm gratiarum actionem continent, sed etiam postulationem ut dona accepta in te permaneant, & majus quotidie sumant incrementum.

mentum. Tum dimittitur Populus, & dum ille respondet, *Deo gratias*, iterum gratias ages Deo. Ad orationem *Placeat tibi*, rursus offeres sacrificium purissimâ intentione, & cum omni desiderio triumphantis ac militantis Ecclesiæ, prout ipsa verba sonant. Deinde Populo benedicens uberem à Deo omnibus fidelibus benedictionem, omniumque cælestium gratiarum abundantiam ex animo precaberis, ut nunc in via, postea in patria Sanctissimam Trinitatem omnes glorificent.

Leges demum in fine initium Evangelii secundum Joannem, cum reverentia & affectu gratitudinis pro beneficio Incarnationis, & vocationis ad fidem, & cum desiderio gloriæ Dei, ut ab omnibus agnosceatur, & glorificetur. S. Augustinus, ut gravissimi auctores testantur, hoc Evangelium aureis litteris conscribendum, & per omnes Ecclesias in loco eminenti proponendum esse dicebat. Idem antiqui Christiani tanti faciebant, ut plerique

collo appensum ferrent, tanquam alterum Christianæ fidei Symbolum, ac veluti amuletum contra Dæmonum vexationes. In prima hujus Evangelii parte agnosces, quantus sit hospes, quem sub panis & vini velamine latentem suscepisti, nempe Verbum æternum, per quod omnia facta sunt, Filius Dei, Patri consubstantialis, hominum lux & vita, per quem, & in quo omnes vivunt & illuminantur. Expendens deinde ne fortè ad te pertineant verba quæ sequuntur. *Lux in tenebris lucet, & tenebra eam non comprehenderunt.* Sicut enim homini cæco præsens est Sol, sed ipse Soli absens est: sic homines terrenis affectibus, veluti tenebris obvoluti intimam Dei lucem non vident, nec ab ea illuminantur. Hæc etiam verba ponderabis, *In mundo erat, & mundus eum non cognovit: In propria venit, & sui eum non receperunt:* ne & hæc forsitan in te locum habeant, quod ne contingat, Deum precaberis & timebis.

bis. In ultimis denique verbis attendes quod dicitur, *Dedit eis potestatem Filios Dei fieri*, & hoc in te adimpleris rogabis: & quia verbum divinum plenum est gratiæ & veritatis, ex hac plenitudine ubertim haurire satages quicquid tibi ad salutem & perfectionem est necessarium.

CAPUT VI.

Quid agendum post Missam.

§. I.

Discessus Sacerdotis ab Altari, & quaedam exercitia post Missam.

Quia finis bonorum operum debet esse gratiarum actio, ab Altari post sacrum discessurus Canticum incipis trium puerorum, quo ad gratias pro tanto beneficio Deo agendas omnes creaturas invitat. Ipsum

sum itaque recitabis dum pergis in sacrificiam, dum te sacris vestibus exuis, omni possibili devotione atque ardentissimo affectu Deum benedicendi & superexaltandi propter ipsius infinitam bonitatem. Quo absoluto in persona Ecclesiæ, quæ illo concludi sacrificium præcepit, in locum te recipies ab omni strepitu & distractione remotum, in quo clauso ostio cordis tui, cæterisque cogitationibus exclusis, soli Deo vacabis, nec ab eo recedes, donec benedixerit tibi. Sunt quædam orationes variis affectibus plenæ, post Missam recitandæ, quas Sancti Doctores Thomas & Bonaventura composuerunt. Has si devotè & sedatè recitaveris, ponderatis verbis & sensibus, non erunt inutiles & infructuosæ. At si eas celeriter percurreris, ut nonnulli solent, statimque recesseris, nullâ protractâ cum Christo morâ, vide & considera, quàm plenè tuæ conscientiæ satisfacias. Nullum certè pietatis sensum habere convincitur, qui non libenter cum Deo

Deo manet. Nec valent prætextus negotiorum vel studii, quibus se tepidi excusant: quod enim gravius & utilius negotium, quàm de animæ salute cum Deo tractare? Vel quid possunt docere libri, quod non Deus præsens melius doceat? Sicut igitur post prandium necessaria est quies à negotiis & laboribus ut nativus calor cibum subigat, & in substantiam alimenti convertat; ita post hoc convivium quies requiritur ab externis & humanis occupationibus, ut divinum Sacramentum vim suam & virtutem in animam diffundat.

Et primò quidem diversarum virtutum actus elicies: *Fidei*, confitendo Christum à te susceptum esse verè Deum & hominem cujus divinitati & humanitati ea omnia convenient, quæ credit & docet Ecclesia. *Spei*, sperando ab ea multa bona naturæ & gloriæ. *Charitatis*, elicitò erga illum ferventissimo amoris affectu: gaudendo quòd ejus Divinitas tantæ sit eminentiæ, ut nullo mo-

do comprehendi possit : dolendo quòd tot peccata contra illum & tu olim commiseris , & passim committantur. *Humilitatis* , considerando quis venerit , & ad quem ; ponderando magnitudinem hujus beneficii , attentis peccatis tuis præteritis , statu præsentis , & perfectissimo gradu vitæ spiritualis , ad quem tendere debes , & à quo adhuc longissime distas. *Desiderio & Zelis* , optando ut cessent peccata , impii convertantur , justi multiplicentur & proficiant , & Deus ab omnibus glorificetur.

Deinde quinque sensus internos animæ circa Dominum præsentem exerces. Et primò inspicere illum in te , ejus majestatem , & splendorem , manusque , pedes , & latus cum quinque splendidissimis vulneribus : aspice quòd ipse sit Deus , splendor paternæ gloriæ , & figura substantiæ ejus , tam excellentis pulchritudinis , ut omnes ipsum videntes beatos faciat. Concipe affectus nunc reverentiæ & humilitatis avertens oculos à conspectu tantæ Majestatis : mox gaudij

gaudii & exultationis: tum laudis, & gratiarum actionis. 2. Audi quid loquatur in te, & disce ab eo veram morum emendationem, & veras virtutes. 3. Percipe odorem virtutum ejus & post eum curre, atque illum imitare: considera quoque quanta sit fragrantia oblatis Sacrificii, quod suavissime olet æterno Patri. 4. Gusta quàm suavis sit Dominus, & dulcissimo convivio corporis & sanguinis ejus recreatus propone mundi vilissimos cibos nunquam amplius degustare: cumque ipse sit summa jucunditas, statue de cætero non affici erga aliquam creaturam. 5. Tangere eum, & ora ut perlustret cor tuum & omnia interiora tua, & virtus de ipso exeat ad sanandum & vivificandum quidquid morbidum & vitiosum in te repererit: Pete etiam humiliter osculum ejus & dic cum sponsa, *Osculetur me osculo oris sui*; & suspira ad intimam cum ipso unionem. Oscula quoque spiritualia figes pedibus, manibusque transfixis, & cæteris membris,

L 6

quæ

quæ gravioribus tui causâ doloribus & vulneribus excruciatâ fuerunt.

His demum alia exercitia adjunges, vel quæ infra describuntur, vel quæ tibi devotio suggesserit; quibus peractis, singulari curâ cor tuum & sensus custodire satages, tantam Dei dignationem crebro per diem in memoriâ revocabis, piis affectibus & aspirationibus acceptam gratiam conservabis, atque in omnibus te ita geres, ut in Christum quem suscepisti, omnino transformatus videaris, virtutum ipsius imitatione, morum gravitate, & rerum omnium abdicatione.

S. I I.

Actus Amoris post Missam.

AMo te, Domine JESU, jucunditas mea & requies mea; amo te summum & unicum bonum meum ex toto corde, ex tota mente, ex totâ anima, ex totis viribus meis; & si tu vides

vides me in hoc deficere ; saltem desi-
 dero amare te : & si satis id non opto ,
 saltem desidero id multum desiderare .
 Succende , Domine , igne tuo arden-
 tissimo viscera mea , & quandoquidem
 non nisi amorem petis à me , da quod
 jubes ; & jube quod vis . Nisi enim de-
 deris mihi velle & perficere , peribo
 utique in infirmitate mea . Sonet vox
 tua in auribus meis , vox illa dulcissima
 & efficacissima : Volo ; nam si vis po-
 tes me mundare & illuminare : potes
 me ad supremum amoris gradum eleva-
 re . Sicut voluisti pro me pati & mori ,
 ita etiam velis ut appareat in me fructus
 Passionis & mortis tuæ . Memento
 verbi tui sermo tuo , in quo mihi spem
 dedisti : Tu enim dixisti , qui mandu-
 cat meam carnem , & bibit meum san-
 guinem , in me manet & ego in eo . O
 dulcissimum verbum , tu in me & ego
 in te ! ô quantus amor , tu in me vi-
 lissimo peccatore , & ego in te , Deus
 meus , cujus Majestas incomprehensibi-
 lis est ! Unum est mihi necessarium ,
 &

& hoc solum quæro, in te vivere, in te quiescere, à te nunquam separari. Felix est, qui te quærit, felicior qui te possidet; felicissimus qui in hac possessione perseverat & moritur. O dies infelices, quos turpiter transegi diligens vanitatem, & recedens à te! Et nunc Domine, qui venisti in hunc mundum, ut peccatores salvos faceres, redime animam meam in sola fiducia miserationum tuarum respirantem, & aufer à me omnia amoris tui impedimenta. Procul sit à me omnis terrena delectatio, nihil sapiat mihi, nihil me alliciat nisi tu. Vive & regna semper in me, fidelissimæ amator animæ meæ, in te enim sunt omnia bona, & jam deinceps paratus sum omnia potius mala perpeti, quàm ut unquam cessem amare te. O corpus sacratissimum quinque vulneribus sauciatum, pone te ut signaculum super cor meum, & imprime illi charitatem tuam. Obsigna pedes meos, ut sequar vestigia tua: obsigna manus, ut bona semper opera exer-

exerceam: obfigna latus, ut ferventif-
 fimos amoris tui actus proferam in æ-
 ternum. O fanguis pretiofiffime, qui
 omnem hominem abluis & purificas,
 lava animam meam, & pone fignum in
 faciem meam, ut nullum præter te a-
 matorem admittam. O dulcedo cordis
 mei, & vita animæ meæ, ficut tu in
 Patre, & Pater in te eft; ita ego per
 gratiam tuam unus tecum fim amore &
 voluntate; mihiq; mundus crucifixus
 fit, & ego mundo. Amen.

S. I I I.

Gratiarum Actio post Miſſam.

GRATIAS tibi ago, benigniffime Deus,
 quòd me viliffimum peccatorem
 admittere dignatus fis ad vivificum tuæ
 menſæ convivium. Et quis fum ego
 pulvis & cinis, ut apponeres erga me
 cor tuum, inclinans Cælos tuos &
 descendens, ut fanguine tuo puriffimo
 fordes meas lavares, & deficientem præ
 fame

fame animam meam non Mannâ de Cælo, sed carne tuâ immaculatâ reficeres & fatiares. Si Cæli Cælorum te capere non possunt, & Angeli non sunt mundi in conspectu tuo, quis ego sum, & quæ domus mea, ut ad me venire, & indignis manibus meis contrectari, ac in me commorari volueris? Quid in me invenisti, Rex tremendæ majestatis, quod à Templo gloriæ tuæ traheret te, & descendere faceret in abyssum miseriarum? Vos Angeli sancti, vos omnes electi Dei, venite, audite, & narrabo vobis, quanta fecit Deus animæ meæ: cùm enim essem pauper & abominabilis, nec auderem oculos meos levare ad Cælum præ multitudine iniquitatum mearum, ille me de pulvere suscitavit, erexit de stercore ut sederem cum Principibus, & de mensa ejus comederem omnibus diebus vitæ meæ. Gratias illi agite ex me vos amici mei fidelissimi: ego enim puer sum non annis sed sensu, & nescio loqui, nec verba invenio, quibus

bus possim, ut par est, tam copiosum munus gratiæ extollere & prædicare. Quis enim amor infinitæ charitati ejus à me reddi potest, qui frigus & gelu dici, non autem amor mereatur? Quæ laus, quæ adoratio, quale obsequium meum erit, quod nullum non reddat infinita ejus perfectio & dignitas; & ima ac summa indignitas meâ? Sed tu Domine miserator & clemens, & immensæ bonitatis, tu nosti figmentum meum, nec despicias humillimam gratiarum actionem, quam tibi offero de paupertate mea, & sacrificium laudis meæ honorificabit te. Tua est magnificentia, tua est gloria, & tibi laus in perpetuas æternitates pro tam excelso & incomparabili beneficio. Tibi laudes concinant, tibi mecum gratias agant universi populi, tribus & linguæ, omnes Angeli & Sancti tui; quoniam misericordia tua magnificata est super me, & miserationes tuæ super omnia opera tua. Jubilent tibi omnes creaturæ, quæcumque Cæli, terræ, &

& abyssi ambitu continentur, & laudem tibi perpetuam dicant, quæ à te exiens in te refluat omnium rerum principium & finem. Jubilent tibi & gratias agant cor meum & anima mea, vires, sensus, potentiæ, & omnia membra corporis mei, tibi que soli sit honor & gloria, à quo, per quem, & in quo omnia: qui es Deus benedictus & laudabilis in sæcula sæculorum. Amen.

G. I V.

Oblatio post Missam.

Servus tuus ego sum, Domine Deus meus, & pro tributa servitutis meæ aliquid tibi offerre vellem, quod Majestate tuâ dignum & acceptabile foret: sed excedit omnem facultatem meam debitum meum, quia tantum tibi debeo, quanti tu vales, qui infinitus es. Et ex me quidem nihil possum, nihil sum: habeo tamen ex gratia tua donum præclarissimum, quod nullo modo

modo recusare potes: habeo dilectissimum Filium tuum Dominum meum **JESUM-CHRISTUM**, qui ita se mihi communicavit, ut ego in illo & ille in me sit. Quare verba Prophetæ tui aptissimè usurpabo & dicam: *Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intrà me sunt Nomini sancto ejus.* Ipse enim Filius tuus dignè pro me nomini tuo benedicet, teque amabit & glorificabit, nam intrà me sacramentaliter existens factus est unum mecum, & ego unum cum illo. Illum igitur offero tibi velut thymiama suavissimi odoris ad maximam tui gloriam & honorem, in gratiarum actionem pro universis beneficiis tuis; in remissionem peccatorum meorum & totius mundi, ad impetrandum mihi & omnibus pro quibus oravi & orare debeo, omnia subsidia vitæ temporalis & æternæ, & pro animabus omnium Fidelium defunctorum. Suscipe, Domine, cum hac sacratissima oblatione animam meam, & corpus meum, omnes vires & affectus

ſtus meos, ut ſim perpetuum holocauſtum jugiter ardens Majeſtatis tuæ. Præſta, ut deinceps nec membra, nec ſenſus, nec potentias, nec vitam habeam, niſi ut te amem, & ſerviam tibi. Tu ſapientia mea, tu lux mea, tu fortitudo mea, & robur meum: doce me, illumina me, corrobora me, ut cognofcam & faciam voluntatem tuam. Offero me tibi in ſervum perpetuum, meque totum reſigno in beneplacitum tuum, abjectâ de me omni curâ & ſolicitudo. Quidquid mihi evenire permiferis, à Divina manu tua amantiffimè ſuſcipiam. In tempore & in æternitate id volo, quod tu ab æterno de me decreviſti, ſive proſperum illud fit, ſive adverſum. Vivat ſemper, & regnet ſuper me beneplacitum tuum, quod in omni verbo, actione, cogitatione, & leviffimo quoque motu implere deſidero. Domine ante te omne deſiderium meum, & gemitus meus à te non eſt abſconditus. Deſunt enim mihi verba, quibus explicem affectum

fectum meum , sed projicio me in ardentissimam fornacem amoris tui , quo succensus ad me venire dignatus es , & mansionem apud me facere. Succende me Domine , inflamma cor meum , viscera combure , ut jugiter tibi ardeam , in te vivam , & in te moriar , Amen.

§. V.

Petitiones post Missam.

DUlcissime amator , Domine JESU-CHRISTE , qui me corpore tuo immaculato , & pretiosissimo sanguine refecisti , ignosce obsecro indignitati meæ , & quidquid deliqui in hujus Missæ celebratione , misericorditer indulge. Agnosco enim & confiteor præsumptionem meam , quia ad hoc tremendum mysterium accedere ausus sum sine debita præparatione , reverentia , humilitate , & charitate. Respice in me oculis misericordiæ tuæ ,
&

& supple excessu meritorum tuorum
 meam nimiam imperfectionem. Heu
 quoties venisti ad me, ut pauperrimam
 animam meam donis tuis locupletares?
 Ego autem contempsi te, & abii in
 regionem dissimilitudinis post prava de-
 sideria cordis mei. Cumque inutiliter
 dissipatâ omni substantiâ ad te nudus
 & fame consumptus reversus sum, tu
 suscepisti me, & omnium iniquitatum
 mearum oblitus es. Bonum mihi quod
 amasti me amore æterno & infinito:
 nisi enim infinita esset bonitas tua, nul-
 lo modo posses tolerare miseriam meam.
 Vincat igitur & absorbeat bonitas tua
 malitiam meam. Riga me lacrymâ,
 quas fudisti pro me; unge me myrrhâ
 doloris tui, adstringe vinculis, ablu-
 e sanguine, cruce erige, morte vivifica.
 Penetret amor tuus viscera mea, &
 omnem alienum amorem expellat. Ab-
 scedat phantasmatum multitudo, me-
 que totum in te transforma, ut in te
 pereat omnis substantia mea, meque
 amplius non inveniam nisi in te. Im-
 prime

prime cordi meo amorem crucis & humiliationis, qui ut me redimeres nec uno quidem momento sine cruce esse voluisti. Ne patiaris me sine fructu à te recedere, sed operare mecum mirabilia tua, sicut cum sanctis tuis operatus es: & fac me ambulare in fortitudine cibi istius usque ad montem perfectionis. Succende me ignitâ vi amoris tui, ut sim tecum consummatus in unum, omninò abstractus à me ipso, & ab omni creatura. Omnibus quoque famulistuis, pro quibus obtuli hoc Sacrificium, & pro quibus orare debeo, seu tu rogari vis, da pacem, salutem, & tuam benedictionem. Converte miseros peccatores ad te, revoca hæreticos atque Schismaticos, illumina infideles te ignorantes. Adesto omnibus qui in aliqua necessitate, & tribulatione constituti sunt. Esto propitius propinquis & benefactoribus meis. Miserere omnium adversantium mihi, vel qui me aliquâ molestiâ affecerunt. Succurre eis, qui se meis precibus com-
men-

204 D E M I S S A
mendârunt. . Da vivis veniam & gra-
tiam : da Fidelibus Defunctis lucem &
requiem sempiternam. Amen.

S. V I.

*Aspirationes post Missam ad B. Vir-
ginem, Angelos, & Sanctos.*

R Espice in me, Gloriosissima Vir-
go MARIA, quia dignum obje-
ctum oculorum tuorum nunc factus
sum. Loquere pro me bona dilectissi-
mo Filio tuo, qui me Corpore & San-
guine suo suavissimè refecit, & offer
ei merita tua in supplementum imper-
fectionis meæ. Gratias age ei pro me,
& impetra mihi ut Sacramentali suâ pre-
sentiâ non discedat à me, nisi relinquat
post se animæ meæ largissimam bene-
dictionem.

Angeli sancti, ministri Dei altissi-
mi, facientes verbum illius, aspici-
te Præmogenitum Patris æterni, quem
introcuntem in orbem terrarum jussu
Patris

Patris adorastis, & facite me in eo spiritu & veritate illi servire, quâ vos eisdem in hac vita ministrastis, & nunc in cælesti patria servitis.

Sancti Patriarchæ & Prophetæ, viri desideriorum, conscii secretorum Dei, intuemini promissum ab initio mundi Redemptorem, quem tam ardentè desiderastis, & tanto tempore expectastis, nec videre potuistis: facite me toto affectu ad ipsum suspirare, ut reliquæ promissiones ejus fideles inveniantur, & sentiam promissos hujus Sacramenti effectus.

Apostoli JESU-CHRISTI, ejusque Evangelii clarissimi Prædicatores, aspiciate in me ipsum dilectissimum magistrum vestrum quem tantopere dilexistis: & impetrate mihi ut intimis visceribus ipsum super omnia amem, ejusque fervoris particeps fiam, quem tunc experimentaliter gustastis, quando hoc cibo de manu ejus refecti fuistis.

Inviçtissimi Martyres, Christum respiciate crucifixum, pro cujus amore

M

san-

sanguinem vestrum tam libenter fuditis, ipsumque orate, ut me semper in cruce vivere & mori faciat, quatenus vicem quam possum ejus dilectioni rependam.

Beati Pontifices, dominici gregis pastores, Agnum cernite immaculatum, quem omnipotenti Deo in sacro altari toties immolastis; & vestris precibus facite me tanti sacrificii dignum ministrum, ut meipsum bonis operibus perpetuò immolem tam sacræ oblationi associatum.

Servi fideles Christi, Sancti Monachi & Eremitæ, videte dulcissimum Dominum vestrum, pro quo omnia hujus mundi oblectamenta, & affectu & re ipsa reliquistis; & facite me pro eiusdem amore prospera mundi despiciere, nulla ejus adversa formidare, & ad fastigium sanctitatis quantociùs pervenire.

Purissimæ Virgines, sponsum vestrum intuemini, cui cum summa exultatione Virginitatem vestram consecrastis,

stis, illibatam mihi mentis & corporis puritatem obtinete, ut hujus vitæ cursu peracto mundus ab omni labe in conspectu Domini merear præsentari.

Omnes Sancti & Sanctæ Dei, consolatio pauperculæ animæ meæ, vos præsertim patroni & protectores mei, aspiciite magistrum, auctorem, & præmium sanctitatis vestræ, ac universam vestram felicitatem intra viscera mea manentem, mihi que ab ipso, cui vos tantoperè verbo & exemplo in hac vita conformastis, vestris intercessionibus impetrate, ut vestra semper vestigia sequar, & ut ad scopum mihi propositæ perfectionis, ac tandem plenus meritis ad vestrum merear consortium pervenire.

CONCLUSIO

Exercitiorum post Missam.

A Nima Christi sanctifica me : Cor-
 pus Christi salva me : Sanguis Chri-
 sti inebria me : Aqua lateris Christi
 lava me : Passio Christi conforta me :
 O bone. JESU exaudi me : Intra tua
 vulnera absconde me : Ne permittas me
 separari à te : Ab hoste maligno defen-
 de me : In hora mortis meæ voca me :
 & jube me venire ad te ; ut cum San-
 ctis tuis laudem te ; In sæcula sæculo-
 rum. Amen.

Recedo à te modicum , Domine
 JESU, sed non sine te , consolatio ,
 felicitas , & omne bonum animæ meæ ,
 & me amplissimæ dilectioni tuæ cum
 omnibus fratribus , amicis & inimicis
 meis humillimè commendo. Amanos ,
 Domine , & transforma quàm similli-
 mè in te. Totus occuper in te , & prop-
 te

ter te, nihilque sit objectum verborum actionumque mearum internarum & externarum, nisi tu amor meus. Qui vivis & regnas per omnia sæcula sæculorum. Amen,

S. VII.

Cur multi ex frequenti celebratione non proficiant.

CUM multi sint Sacerdotes, qui frequentior, multi etiam qui quotidie celebrant; & nihilominus hujus vivifici ac divini Sacramenti admirabiles fructus non percipiunt, necessarium procul dubio est tanti mali causas investigare. Unde enim in cura salutis tanta tepiditas, tanta in studio perfectionis negligentia; cum dicat Chrylostomus oportere nos ab hac mensa recedere Dæmonibus terribiles, & ignem omni ex parte spirantes? Si Deus noster ignis consumens est, venitque in terras suum ignem ferens, qui ardeat & omnium

M 3

corda

corda comburat; cur ipso intra nos recepto, nec frigus à nobis expellitur, nec ardorem ejus sentimus? Nonne mortis indicium est, vel gravissimæ ægritudinis ignem habere in sinu, & omni calore destitui? Si olim non potuit coram Arca Domini statua Dagon subsistere, sed statim corruit & contrita est: cur Christi præsentia amoris proprii, tyrannicè in anima dominantis idolum non atterit & confringit? Cur tanta Christi demissio superbiæ spiritum non elidit? Cur tanta ejus mansuetudo iram non compescit? Cur tantus amor ad ejus sequenda vestigia non impellit? Effectus Eucharistiæ sunt præservare à peccatis, augere gratiam, terrenorum odium infundere, ad æternorum amorem mentem elevare, illuminare intellectum, succendere affectum, conferre animæ & corpori puritatem, conscientiæ pacem & lætitiâ, atque inseparabilem cum Deo unionem. Plerique tamen post frequentem celebrationem his effectibus non fruuntur, ad quos mimirum spectat

Aggæi

Aggæi Prophetæ objurgatio dicentis, *Comedistis & non estis satiati: bibistis & non estis inebriati.* Defectus autem non in cibo & potu est, sed in prava edentis & bibentis dispositione. Et hæc prima tanti mali causa est, quia aliud comedimus, aliud esurimus: comedimus panem Angelorum, & immundorum animalium siliquas esurimus, deteriores Israëlitis, qui dum manna comederent in deserto, ad ollas Ægypti suspirabant. Quid igitur miramur, si fauces amaritudine infectæ mellis dulcedinem non percipiunt? Purganda est anima à delectationibus carnis & sensuum, à tepiditate, ab omni affectu ad creaturas, ut possit divinum Sacramentum suos in eâ effectus operari. Nam cor terrenis occupatum delectatio Sancta declinat; nec datur divina consolatio admittentibus alienam.

Altera causa est omissio necessariæ præparationis: plerique enim ad tantum ministerium accedere non verentur perfectoriè, ex consuetudine, ex moti-

vo humano , lucri potiùs quàm devotionis causâ , non considerantes quanti oneris sit vel semel celebrare. Cum vir Apostolici spiritûs Joannes Avila quemdam Sacerdotio paulò ante initiatum immaturâ morte decessisse audisset , statim quæsit num aliquando celebrasset : respondenti verò semel dumtaxat ; Multum , inquit , deferet ante Judicem. Timere itaque oportet , quia nemo dignè Sacerdotio fungi , nemo hujus Sacramenti fructus percipere potest , nisi , quantum fert humana fragilitas , se ad illud disponat eâ puritate , amore , & devotione , quæ supra à nobis explicata sunt.

Tertia demum causa est , quia multi sacro peracto ad exteriora statim divertunt ; nec sinunt ut Sacramentum suam in eis virtutem exercent. Isti revera gratiam Dei in vacuum recipiunt , nec de mensa cælesti fructum reportant : quia tantum Dominum ad se venientem indignè excipiunt , nec reverentur , aut gratias agunt , imò protinus ab eo recedunt

cedunt ipsumque contristant, Majestatem ejus, & incomprehensibilem dignitatem parvi pendentes, nec advertentes quanta sit foeditas, vilitas, & miseria ipsorum ad quos venire dignatus est. Quod si adhibitâ omni diligentia ad dignè & devotè celebrandum, contingat aliquem hujus convivii fructibus minimè perfrui, id admirabilî sapientiæ Dei adscribendum est, qui hoc permittit, ut suæ industriæ non tribuat homo hoc gratiæ donum, sed* cautè illud custodiat, & se illo semper indignum profiteatur.

C A P U T VII.

Praxis celebrandi, cum quis prolixius orare non potest.

§. I.

De Preparatione.

Quamvis humana negotia divinis functionibus nullo modo æquari, necdum præferri debeant:

beant : quia tamen sunt aliqui Sacerdotes publicis utilitatibus inservientes, qui necessariis & inevitabilibus occupationibus ita aliquando detinentur, ut prolixius orare nequeant; brevem illis & expeditam praxim proponere necessarium duxi, quâ uti possint cum celebrare voluerint, ne minus dignè divinum sacrificium offerentes, ejus fructibus priventur. Hæc autem tria tempora complectitur, id quod Missam antecedit, id quo perficitur, & quod proximè subsequitur.

Antè Missam præmittenda præparatio duplex, remota & proxima. Pro remota hæc servanda. Vespere præcedenti cogitet se die crastinâ hostiam salutarem omnipotenti Deo oblaturum, ei que cogitationi indormiat. Addat brevem aliquem affectum reverentiæ, amoris, & desiderii, Sequenti die in eadem cogitatione & affectu evigilet; caveatque diligenter, ne avimus ita se negotiis immergat, & ad externa dilabatur, ut cum tempus celebrandi ad-

ve-

venerit, ad se revocari & recolligi non possit. Proximè ante sacrum terrenis omnibus cogitationibus abjectis, omnique sepositâ rerum agendarum solitudine, mentem erigat ad cœlestia. Perpendat quâ devotione se sentiat ad celebrandum incitari, quo fine moveatur. Conscientiam excutiat & si aliquam ei maculam inesse deprehenderit, Sacramentali confessione eluat cum intimo doloris sensu, & firmo proposito emendationis. Tum breve aliquod tempus sumat, quo fidem mysterii excitet, charitatem accendat, passionem Domini commemoret, dirigat intentionem, & Dei opem sibi & aliis flagitet. Auxilium quoque B. Virginis & Sanctorum ferventer & humiliter implorabit. Horum actuum & affectuum formulas supra descripsimus cap. 4. quas sibi quisque in brevissimas aspirationes redigere poterit pro suo captu & devotione.

G. I I.

De Celebratione.

Missæ celebrationi tres comites adjunges, reverentiam, attentionem & devotionem. Reverentia omnes motus exteriores componit, ut modestè graviterque fiant, præscriptis cæremoniis exactissimè servatis, summâque adhibitâ humilitate, quæ omnino necessaria est Hostiam immaculatam offerenti in conspectu Dei & Angelorum. Attentione mentem coërcet, & iis quæ aguntur affigit, ne ad alia defluat & evagetur. Devotio voluntatem inflamat, ne languidè & ex consuetudine sacra operetur, sed cum ingenti fervore, solerti que studio Deum placandi & colendi. Quia verò animus parum tenax recti facile distrahitur, quibusdam quasi vinculis adstringi debet, & in se retineri, qualia sunt à me suprâ proposita capite quinto, quæ ut ibidem notavi, brevitati

tati Missæ nullum afferunt impedimentum. Sunt etiam aliqui, qui in septem veluti stationes Missam partiuntur, ut in singulis congruos excitent affectus, & renovent attentionem. Prima dicitur *Contritionis*, quæ ante gradus Altaris peragitur, ubi Sacerdos tanquam reus se summi Judicis tribunali corde contrito præsentat, & generali confessione noxas expiat. Secunda *Glorificationis*, quæ Missæ Introitu, Angelorum cantico, & reliquis usque ad Epistolam continetur. Tertia *Doctrinæ* sive Instructionis, quæ Epistolam & Evangelium complectitur, monita scilicet salutis à Prophetis, ab Apostolis & ab ipso Christo nobis tradita, & cum ingenti reverentia suscipienda. Quarta *Fidei*, quæ Symbolo absolvitur. Quinta *Oblationis*, Hostiæ salutaris oblationem continens, omniumque Fidelium pro quibus oramus & offerimus commemorationem. Sexta *Communionis* ab illis verbis *Communicantes* usque ad Post-Communionem, quâ Sacerdotis animus in sublime erigitur, variisque

N

riisque

riisque affectibus ad divinam unionem, quæ Communionem peragitur, se disponit. Septima *Gratiarum actionis* à Post-Communionem usque ad finem. Porro in singulis stationibus varii affectus excitari possunt, raptim quidem & breviter; sed brevitate intensio affectuum, atque ordo devotionis compensabunt.

§. I I I.

De gratiarum actione.

QUatuor post Missam præstanda sunt, quorum primum & præcipuum est Gratiarum actio, secundum Oblatio, tertium Petitio, quartum Propositum dignè coram Deo ambulandi. Gratiarum actio quanto exactius fiet, tanto erit copiosior oblatis Sacrificii fructus. Sicut enim ingratitude fontem divinæ largitatis exsiccatur, ita gratitudo torrentem aperit cœlestium benedictionum. Potest autem hic affectus multis & variis modis excitari, quos unctio suggeret,

geret, & ingeniosa pietas excogitabit. Hoc unum est, quod à nobis. expectat Deus, ut grati simus & memores beneficiorum ejus. Sequitur oblatio, quâ pari Deo reddere Sacerdos potest, Filium ejus Unigenitum & consubstantialem ei offerendo. Se ipsum quoque offert Patri & Christo holocaustum acceptabile in odorem suavitatis: & quò grâtior fit oblatio, merita ei addet B. Virginis & omnium Sanctorum, ac ipsius Christi, qui est salus, redemptio, & tota fiducia nostra. Quia verò cum Filio omnia nobis Pater donavit, ipsum pro suis & aliorum necessitatibus humiliter & ferventer deprecabitur. Horum actuum formula in promptu habenda erit, potestque ex his excerpi, quæ superiori capite descripta sunt. Tandem concludet efficaci proposito eundi de virtute in virtutem in conspectu Dei, donec ad apicem Christianæ perfectionis perveniat.

G. I V.

*Aspirationes post Missam sæpè per diem
repetenda.*

Quis me separabit à charitate tua Domine Deus meus? Non timor mortis, quia tu es vita mea: non amor mundi, quia ipsum sperno & omnes pompas ejus: non tribulatio, quia tu dum tribulor mecum es: non fames, non nuditas, non paupertas, quia tu es cibus meus, operimentum meum, & divitiæ meæ: non persecutio, non gladius, quia hæc dulcia mihi sunt propter te: non creaturæ, quia ante te nihil sunt.

Quando educes me de isto carcere, cui te relicto adhæsit anima mea? Quando trahes me post te, captum specie tuâ & pulchritudine tuâ? Quando mihi & toti mundo mortuus ero, ut in te solo vivam, & tu vivas in me? O si semper te amarem, te semper possiderem, à te nun-

nunquam discederem, in te prorsus converterer!

Quid possum extra te desiderare, cum in te sint omnia bona? Nimis avarus est, cui tu non sufficis.

O amor qui omnia potes, quando facies ut diligam te toto corde, totâ animâ, totis viribus?

Quid mihi est in Cælo, & à te quid volui super terram? Jam plenum est desiderium meum, plenum gaudium cordis mei, quia tu es plenitudo mea, omne bonum & desiderium meum.

Refice Domine esurientem animam meam, accende frigiditatem meam igne amoris tui, illumina cæcitatem meam claritate præsentiae tuæ.

Verte mihi omnia terrena in amaritudinem, omnia infima & creata in contemptum & oblivionem.

Erige cor meum ad te in Cælum, & ne permittas me vagari super terram.

Penetret quæso hujus Sacramenti virtus omnia intima mea, & quidquid in

222 DE MISSA, &c.
me pravum, quidquid vitiosum est,
mortificet & eradicet.

In te JESU suavissime, sit omnis
dilectatio mea; tædeat me gaudii quod
est sine te, amara mihi sit omnis quies,
quæ non est in te.

Emitte ex te, benignissime JESU,
amoris tui radios qui me succendant,
& quidquid terrenum in me est, com-
burant & consumant, ut igne inextin-
guibili charitatis tuæ ardeam, & vetus
in me homo totus deficiat.

Utinam me rapiat ignita vis amoris
tui, quæ me transformet in te, & in
te absorbeat, ac me tecum unum effi-
ciat!

F I N I S.

I N-

I N D E X
CAPITUM
E T
PARAGRAPHORUM.

CAPUT PRIMUM.

Quædam præmittuntur de ipso Missæ
Sacrificio.

S. 1. *Q*uale Sacrificium sit Missa. Pag. 7

S. 2. *De his qui offerunt hoc Sacrifi-*
ficiam. 10

S. 3. *De vi effectiva hujus sacrificii.* 13

S. 4. *De valore & fructibus sacrificii.* 16

S. 5. *Quæ praxis servanda in applica-*
tione Missæ. 22

CAPUT II.

De requisitis in Sacerdote ad ritè &
piè celebrandum,

S. 1. *De puritate vitæ.* 27

S. 2.

I N D E X.

- S. 2. *De rectitudine intentionis.* 30
 S. 3. *De actuali devotione.* 33

C A P U T I I I.

Variæ considerationes ante Missam.

- S. 1. *Quanta sit Sacerdotum dignitas,
 & quanta debeat esse sanctitas.* 36
 S. 2. *De excellentia hujus Sacrificii.* 40
 S. 3. *De ejusdem necessitate.* 43
 S. 4. *Quid reverentiâ celebrandum sit.* 47
 S. 5. *Alia considerationes ad pios affe-
 ctus in celebrante excitandos.* 51

C A P U T I V.

De his quæ Missæ celebrationem pro-
 ximè antecedunt.

- S. 1. *De necessitate preparationis.* 56
 S. 2. *De pramittenda Confessione Sa-
 cramentali.* 59
 S. 3. *Modus confitendi.* 63
 S. 4. *Oratio ante Confessionem & actus
 contritionis.* 66
 S. 5. *Oratio post Confessionem.* 69
 S. 6. *Directio intentionis ante Mis-
 sam.* 74
 S. 7.

I N D E X.

S. 7.	<i>Deprecatio pro omnium necessitatibus.</i>	74
S. 8.	<i>Specialis oblatio sacrificii quatenus est laetiticum.</i>	79
S. 9.	<i>Oblatio sacrificii quatenus est Eucharisticum.</i>	82
S. 10.	<i>Oblatio sacrificii quatenus est propitiatorium.</i>	88
S. 11.	<i>Oblatio sacrificii quatenus est impetratorium.</i>	90
S. 12.	<i>Actus diversarum virtutum ante Missam.</i>	95
	<i>Fidei.</i>	ibid.
	<i>Spei.</i>	97
	<i>Charitatis.</i>	98
	<i>Desiderii.</i>	100
	<i>Gratitudinis.</i>	102
	<i>Timoris.</i>	104
	<i>Humilitatis.</i>	106
S. 13.	<i>Commemoratio Dominica Passionis ante Missam.</i>	108
S. 14.	<i>Oratio ante Missam ad Patrem.</i>	113
S. 15.	<i>Oratio ante Missam ad Dominum Iesum Christum.</i>	115
	S. 16.	

I N D E X.

§. 16.	<i>Alia Oratio ad eundem.</i>	118
§. 17.	<i>Oratio ad Spiritum Sanctum.</i>	120
§. 18.	<i>Oratio ad B. Virginem.</i>	121
§. 19.	<i>Oratio ad Sanctos Angelos.</i>	123
§. 20.	<i>Invocatio omnium Sanctorum.</i>	125

C A P U T. V.

De Missæ celebratione.

§. 1.	<i>De proxima dispositione ad Missam.</i>	129
§. 2.	<i>De sacris vestibus & eorum significatione.</i>	132
§. 3.	<i>De accessu Sacerdotis ad Altare.</i>	139
§. 4.	<i>De initio Missæ usque ad Introitum.</i>	143
§. 5.	<i>De introitu usq; ad Epistolam.</i>	149
§. 6.	<i>De Epistola, Evangelio, & Symbolo.</i>	152
§. 7.	<i>De Offertorio usq; ad Canonem.</i>	155
§. 8.	<i>De Canone usque ad Consecrationem.</i>	163
§. 9.	<i>De Consecratione usque ad Orationem Dominicam.</i>	169
§. 10.	<i>De Oratione Dominica usque ad Communionem.</i>	175

§. 11.

I N D E X.

- G. 11. *De Communionem.* 179
 G. 12. *De postrema parte Missæ usque ad finem.* 184

C A P U T V I.

Quid agendum post Missam.

- G. 1. *Discessus Sacerdotis ab altari & quedam exercitia post Missam.* 187
 G. 2. *Actus Amoris post Missam.* 192
 G. 3. *Gratiarum Actio post Missam.* 195
 G. 4. *Oblatio post Missam.* 198
 G. 5. *Petitiones post Missam.* 201
 G. 6. *Aspirationes post Missam ad B. Virginem, Angelos & Sanctos.* 204
Conclusio exercitiorum post Missam. 208
 G. 7. *Cur multi ex frequentibus celebrationibus non proficiant.* 209.

C A P U T V I I.

Praxis celebrandi, cum quis prolixius orare non potest.

- G. 1. *De preparatione.* 213
 G. 2. *De celebratione.* 216
 G. 3. *De gratiarum actione.* 218
 G. 4. *Aspirationes post Missam.* 220

I M-

I M P R I M A T U R,

Si videbitur Reverendiss. Patri Magistro Sac. Palat. Apost.

M. Episc. ARIMIN. *Vicesgerens.*

FR. HYACINTHUS Libellus Sac. Fac. Apost. Magist.

P R I V I L E G I U M.

PHILIPPUS V. Dei gratiâ Hispaniarum & Indiarum Rex Catholicus, &c. Diplomate suo sanxit, ne quis præter LAMBERTI MARCHANT Typographi Bruxellensis voluntatem, Librum, cui titulus: *De Sacrificio Missæ Tractatus Asceticus, Auctore JOANNE BONA S. R. E. Cardinali*, intra novennium in Belgio excudat, aut alibi terrarum vel locorum impressum in has inferioris Germaniæ ditiones importet, venalemve exponat. Qui secus faxit, præter exemplarium confiscationem, triginta florenorum pro unoquoque exemplari persolvendorum poenâ multabitur, uti latius patet in litteris datis Bruxellis die 15. Martii 1704.

Signas

LOYENS.

Ma-

ns.
Fac.

L
Hispa
holic
quis
NT
em,
His-
tere
nali,
que
in
or-
fa-
em,
que
ul-
tis

